

Symeon archiepūs zeleucie martirio coronatur in persiā

Pri^m martirū & plures maximo numero passi sunt

Quo clerici cū alijs monachis et saciatīs v^gib⁹ ab acrianis martirizantur
Anos pater iij^m mōchorū et alius amon floruerunt

Pachomius vir scissim⁹ p^rinnumetabiliū monachoz et monaliū fuit in egipto.
quā iuxta regulam ab angelo sibi datam indifferenter omnes recepit

Donatiste heretici oriuntur in affrica sic dicti a quodam donato h^{ij} catholicos et
baptizabant Et diu durauit hec heresis que tamē in affrica dicitur tūmō remāssisse

Iste iulius multas persecucōes sustinuit a constancio acriano Et per p^ratos exul
fuit. Tandem mortuo constancio ab sedem reuertitur. et duas basilicas extruxit. ac
multa constituit Post bono fine mortuus sepelitur in cimiterio calipodii Cuius festū a
gitur ij^o yd⁹ april^{is} hic constituit vt null⁹ clericus ad causā publicā duat nisi ecclia

Anni mundi

4493

Pape

Anni christi

399

De possessionib⁹ ecclie quas prelati hoc tpe ceperūt possidē g^ratia al
triciacio sepe inter doctores mota est. quib⁹ s^oam dicētib⁹ vtile iustū
et expediens fore. vt ecclia honore et diuicijs tp^r alijs habundaret
alijs contrarium sentientib⁹ Nec mirū inde oriri dubiū et animos mo
ueri **P**recepit tamen dominus et promisit electis q^d agros non per
secutionib⁹ suscepturi essent quob⁹ diligenter aduertere possumus

Dicente quoq^{ue} brō petro ecce duo gladij hic. rēdit dñs Sufficit Sup quo bñs
bernardus eu genio pape sciens dicit q^d vtrumq^{ue} gladium. xpi ordinacōe papa h^{ij}
Alioq^{ue} nō dixiss^{et} sufficit. s^{ed} nimis ē Gladiū spūalē p seipm. seculare at^q sū matiale
p alios legit scz p personas legales. Sūis thōs talē format rōnē ex dictamine iuris
natural^{is} et diuini Ex quo tota vita christiana ordinat^{ur} p^rincipali^{ter} ad finem spūitalem

CXLVII

et non tpalem ideo sum? pontifex qui est ihu p vicari? i tertis cui omnia h? mōi or
 dinao debet habere plenā ptatē precipiendi omibus xpi fidelibus pro osecutione
 huius finis tanq̄ architector. Quia ei ad quā ptinet cura vltimi finis subbi debet illi
 ad quos ptinet cura antecedenciū finium et eius imperio dirigi. Qui em̄ vti debeat ar
 mis impet fabro qualia debeat arma facere. Et quia finis iste est dignissimus. sc̄o
 secutio celestis glorie. ideo sacerdotium ecclē sublimi? est quacūq; potestate terrena
 Et ppter ea dicitur regale sacerdotiū cui oēs reges xpiani ppli oportet eū subiectos
 fiant ipi dño ihu xpo a q̄ h? regale sacerdotiū deriuatur. Sic ptz q; i lege xpi sacerdoti
 bo reges subiecti eē dñt. Ideoq; mirabili? dñia factū ē puidēcia. vt in rōna vrbē qm̄
 de? puidēiat xpiani sacerdotiū pncipalē sedē futurā hic mos paulatī molesteret vt ci
 uitatis rectores sacerdotib; dei subderēt. Si aut xpiana religio pncipalit̄ esset instituta
 p tpalia oqrenda tūc pponēdi foret reges sacerdotib; fiant oli in vetri lege fuisse obser
 uatū et i paganismō legi. Vbi tot? cult? dimorū tēdebat ad i^m finē qten? hoies bonis
 tpalib; dītarēt. Hec thomas Bonauēntura etiā i q̄to scripto sup fñas dicit q; scī spūs
 ordinacōe actū ē vt ecclā i tpalib; habūdaret q; pauci tate sūt pfectōis vt sine tpa
 liū adminiculō onera spūalia susciperēt seu ecclesiastica. Et sic periclitatēt fideles cū
 ecclā eo q; si esset spūaliū administratores. Sācta birgitta libro .x. ca. .46 scribit
 q; beata vgo maria in quadam reuelacōe sibi dixerit hec verba Ecclesia dei primis
 tēporib; paup erat in tpalib; volūtate. Processu vero tēporis vt aid dei feruēiores
 et expeditōres eēnt ad p̄dicādy vrbū dei. et vt sciret q; si dīcie male sūt. h? earū abusus
 paupm sustētacō; dispēlabāt. g^o tles scito aīcos si q de si dispēlacōe cōtērat et ipē
 idō sō siluestro et alia bō tpalia ecclē data sūt q; vici sū lōge tpe ad nēcitātē suā solā et
 vici; eos h? illa. h? p̄dīca ecclē fuisse pbat ex dñs legēdis et vita scōz patz q; tpalia
 dñio et possessiōēs tēnas latissimas iuste hūerēt. q; ei audeat dicē q; tot scī p̄stītes
 vici vtiq; sūme pfectōis et lātūe mīāul glōfi q; oīa tpalia tanq̄ stercom arbitrabā ē.
 q; docēna sul et ecclā vt sol et luna q; sc̄pta suos lectōres accēdūt igne scī spūs q; n
 plūes vitā p̄pā p defensionelībratis ecclāstīce dīuīs pīcul sūmiserēt huōi viros sic
 delinasse vt bō tpalia oīa iusticiā ac dei volūtātē detinuisēt. An nō pōt? oīad cōres
 eorū formidabili vidim? et legimus morte cōsumatos iux ip̄acōez cōstātini qm̄ pa
 gina ip̄cial testam̄ti manib; p̄pīs sup corp? venerabile scī p̄t apli posuit. vt ptz di
 p̄vi. Cōstātīn? Illud quoq; gemalielis accē. v. possum? adducē. Si a deo ē n̄ pote
 ritis dissoluē. Tanta siquidē p h? mōi potētes. pariter et sapiētes facta legi? cōtra pū
 moniū ecclē pene i oībo finib; tot? xpianitatis. vt neq̄m credibile ē q; humano mō
 potuiss̄ isult? h? mōi tolerasse. siue aliqd recuperasse p? tā crebras expoliacōes. S; q;
 de celo oīa eos pugnatū ē vt fum? perierūt hostes ecclē vsq; i p̄ns. Vbi oīstā d? art
 anus. iulian? apostata. Valens. haitamaric? . halaticus. gansecius. honetic? . attila
 zeno. thoctila. theoderic? . cōstātīn? . iij. et. v. leo iij. et iij. heimric? iij. et iij. frederi
 cis p̄mus. et iij. otto q̄rt? . ludouicus q̄rt? . et ceteri p̄suptores cū suis oplicib; q; ecclā
 hī si nō p̄mituerūt ap̄d inferos oīemiscūt. S; nūqd humana id v̄tute actū credim?
 Minime. Igitur si de? p nob q; cōtra nos Ecce regnat fides. gulb nat ecclā scā. velint
 supprimē mītebāt. Vbi sūt. Nūqd hodie pualuerēt. Floret hodie si cult? cū glā. et
 nolint remittētes terrena dominia licite possidēs. Abuerāt igit̄ sensati pncips ecclāz
 in suis possessiōibus non turbare quibus tot sanctorum doctrinis et exēplis roborata
 tantis q; t̄p̄m mīraculū est gaudia ne hīl; cū dictis offēsūb; expectēt porcionem.

Persecutio xpi e ecclie fit iussu iuliani pssimi
apostate qui sanguinem cristianorum ydol
wuit. Sed nō ipane qz dimit? occisus fuit
pō mercuriū sanctum mrem iubente glohif
sima uirgine maria

Eunomius hereticus corpe q aia lepus A q eunomiana hēns dicit filiū dei nō natū
ta sed grā filēm pī

Impiatōres

Iuli
an? aposta
ta an? z
m. 8

Iste iulianus pmo christianus. dein
de monachus. denuo apostata tandem
cesar et dolo august? factus. christi fi
dem omnino mitare destruere

Macedonius heretic? negat spm sanctū
equalē patri et filio Et fuit heresis mag

Paulus simplex discipulus anthoni q
merito obediē cito ad pfectionē uenit

Hylatio

Victorinus

Machari. ij.

Donat? gmatyc? mgt iheronimi

Paulinus

Flauianus **H**ij choros psallēti i duas p

Diodatus tes diuiserūt et uigilias ad se

pulchra martirum instituerūt

Basil? magn? cōfessor z eps cesariēsis clarus

Gregori? emisen? eps frater basilij

Anni mundi 4443

Pap

Anni christi 342

Liberi
us rōn? ā
rvi mē. vi
di. iij

Iohes et paulus martires

Quiriatus martir

Gallicanus martir

Donatus martir

Juliana martir

Theodericus martir

Germanus martir

Eppymachi? mē. Et mlti alij mātires

Gregori? nazanzen? doctōr ecclie

Iohes elostron? eps cōstānopolitan? magne
strenuitatis et scitatis uir mltā scripsit et passus

fuit ab arrianis persecuciones

Scisma scdm in ecclia dei int liberū z felice eu
mit p arrianos qbo fauebat liberij Et iō tōp
tic? a catholicis delect? fuit. z felix p eo assump

Iste liberius pmo catholicus fuit. et feruide oia arrianos pcehit. ob hoc constan
tinus arrianus eum in epilum misit Et clerus de cōsensu eius dem liberij felice bres
biterum in papam ordinauit qui amplius arrianos expugnauit Ita ut arriani con
stantinum cogarent quatns liberius restitueretur tanq̃ eis magni fauens Itaqz libe
rius reuocatus z felix delectus est Et pro hoc fauore liberij ab arrianos. felix cū elbe
stianis catholicis ipsum liberium admonitū z otumacem tanq̃ heretici de ecclia eie
cerūt Tunc psecutio magna scismaqz pniciosū fuit in ecclia dei. **I**ste liberius pmo
isamis papa fuit. qz an hec tpa omnes eius pdecessores scj et cōplares uici fuerūt

Iste iouinianus catholicus et bonus fuit sed parū regnavit
Carbonum fumo oppressus
tinterij

Iheronimus presbiter cardinalis cepit clarescere
in ecclesia dei ex dalmacia oriundus semp scissime
vite fuit hereticorū malle? ac totius cristiane veri
tatis solidissimū fūdamētū doctor pnapalis ecclie
dei in tñsllacōe oīm vtilissimus Abbas moyses
Sindete copies Effrem panibus
Serapion pater p^m monachorū Et alij plurimi he
remite fuerūt

Baelaā et iosaphat heremite filij regis indie fuerunt
II

Call? cesar eo qd ab egrē
giā indolē i suscepōez Cō
stancio patrueli venisset occiditur
Donatus gramaticus hieronimi
preceptor Rome insignis habetur
Victorin? rethor statuā i foro rōno
meruit
Julianus galli frater mediolā cesar
appellat

Judei a gallo cesare oppsi multis eorū mili
bus interfectis et nō nullis eiusmodi gētibus
ciuitatibus igni traditis

Syrie populis cruas signū marīo cōspiciendū
terrore in orientali plaga apparuit
Manegdius lugdunij apria se manu intēdit
Detenciū frater eius cesar factus et ad quē
bas gallias missus apō senones laqueo vitā
explet

Anthonyus monachus centesimo sexto sue vi
te expleto anno in heremo moritur

Hylari? epus pitauenhs libros de vera reli
gione componit

Liberius pontifex in exilium mittitur
III

362

Iste felix vir sanctus cōstanciū quondā augustū hereticū declarans de
papatu eicitur Et tandem capite truncatus martirio consecratur

Affilius • Perithius • Pēmenes • Pastōr • Zoimas • Tharua • Eufrosina •
Joseph • Syrus • Agathon • Achillis • Lustorius • Iohes breuis bassatiē
Zacharias • Sysoy Mochopos • Gebalon • Egladius • Gelafius • Arsenius •
Lucius • Et alij innumerales sancti viri quorū digna est memoria

Iste valentinianus omnino deuotus fuit et in fide stabilis. Diuina ordinatione ad imperium peruenit. Qui sub iuliano maluit tribunatum amittere. et epulum perire quam fidei abnegare christianam. Ideo retributione diuina meruit ad imperium sublimari. Semper victoriosus fuit. Saxones et burgundiones vicit.

Lana de celo pluit. Quando maxima hoies interfecta et iumenta apud constantinopolim.

Justina imperatrix vxor valentiniani. eo regnante ariana fuit et impia. Multum persequabatur catholicos.

Imperatores

licos et precipue beati ambrosium.

Didimus ceteris ab infanzia diuinitus doctor magnus factus et episcopus alexandrinus.

Ambrosius eorum ecclesie doctor precipuus episcopus mediolanensis. Hic a valentiniano mediolanum mittitur. ubi in episcopum diuina inspiratio eligitur. sicut ipsemet testatur in libro de officiis dicens. Hic de tribunali ad insulas cogimur. hic discere et docere. Martinus episcopus tironensis clarus in gallia vir admirande scientie de panomia oritur. Iohannes damascenus doctor egregius multa scripsit. Alii dicunt eum fuisse anno domini 880 post gregorium magnum.

Rufinus presbiter multa scripsit et historiam ecclesiasticam in latinum vertit.

Johannes heremita scissimus qui theodosio triumphum praedixit.

Alexius rome claruit vir sanctus et mirae pacencie.

Anni mundi 4943

Secunda tertium inter damasum et vithum euenit discordia. Eli zencium. Tunc damasus papatu obtinuit quia maior pars pro eo erat.

Pape

Anni christi 342

Iste damasus gloriosus confessor multa laude digna pergit adiutus floridissimorum virorum studiis. quorum multi numero eius tempore claruerunt. Choros cantantium ordinauit in ecclesia. et gloria per ab singulos populos. instante beato homino decantare instituit. Plurima conscripsit. et precipue paparu et martiru historias. Concilium vniuersale in constantinopoli contra macedonium hereticum celebrauit. Hoc tempore vaste ille solitudines egipae quod propter nimiam licentiam et infertilitatem a periculoso serpentum abundantia humana conuersatio non nouit a monachorum multitudine molebantur. Hic egregius rethorice multa opuscula heroico metro dictauit. et multa eleganter theoloice scripsit. Tandem octogenarius moritur sepultus in ecclesia sancti petri.

Iste valens frater fuit valentiniani et cum eo diu regnavit Sed timore eius con-
pamtrufam exetere ausus non fuit Sed eo in exilio cum solus regnaret catholicos
persequitur et monachos ad militandum reuocauit Eadem post multa infamia
impia morte perijt tamen aliquantulum penituit

Martires multa facti sunt in egipte p valente istu q
arrianus fuit

Galliarum ciuitas ab exetatu gradami tem
pore valens p. Strasburg. nuncupata

Rex qua sepe antea corruerat terre motu funditus euerfa est et in Sicilia et no nul
lis alijs insulis simili modo clades sunt illate

Libanus antiochenus rheve in ignis habetur

Natharius gothorum rex christianos persequens plurimos eorum interfici et re
liquos de proprijs sedibus in romanum solum expressit

Znobijs a damaso florentinorum Episcopus ordinatur et totius Tuschie metropo
litanus constituitur

Valentinianus pulchritudine captus et illam vpon quam habebat superinducere
ciuitas legem prohibet ut quisqz duas simul vpones habere possit. asseuerans
pouloz inde maxime fore gentes.

Saxones romanorum ires hostilitate ingressi in francorum regione a valentiniani du
cibus oppam in ur.

Megaria theodosij patriarche filia deuotissima christi virgo martirio coronata
lacrimabile bellum in thracia in quo romane legiones vsqz internicionem cedunt
a Gothis ipse vero imperator valens saucius et ad cuiusdam villule casam deportatus
barbaris simulacris domo conburiat

Priamus quidā nobilis de semine troianoy q̄ in lumbardie p̄t̄ibz clām venēat et bellavit otm̄ ip̄m. sed mox ab efc̄itu rōnoy iēct⁹ fuit. Verū filij eius fugiētes regnū francie inchoarūt iūctis rōnis Colonia q̄ pri⁹ agrippina dicebat exstirpēt⁹ et eo lom̄ ibidē habitare cepēt. Marcomir⁹ fili⁹ p̄dicti priami fuit dux eoy. sed phamūbus eius filius primus rex francie fuit.

Imperatores

Gracia
nus catholi-
cus an. vi. cū
valente

Iste gracianus videns rem publicā p̄ne iam de solatā theodo sū cesarem fecit. Qui vbiq; vic tor epi s m̄ ea reupavit. Tandē p̄ maximū t̄mū dolo occidit. Et ille si lōge p̄ iuste a theo ho morte punit⁹ est.

Margarita theodosij p̄iarche filia deuotissima christi vige go mātūo coronat lacrimabile bellum in thracia in q̄ Ro mane legiones vsq; ad interniciōē ceduntur a Gothis ip̄s vero impator valens sancius ad cuiusdam villule casam de portatus a barbaris simul cum domo comburitur.

Vaitamarcius rex gothorum p̄sequitur christianos in terra sua vbi multi marti- rio coronati sunt. **C**ronica iheronimi finit hic circa annos domini. 380

Anni mundi

Pape

Anni christi

Iste theodosius in mense eligiofitatis vir xpo et ecclie fidelissimus fuit Ideoque si adiutorio filii
gens miratur et aptis hostes superas si et oibus principibus omni gratia ad victoria obtinenda
oro deuota cum lacrimis valeat Ab innumeris barbaris caudat? xpm supplex inuocans glo
ria non suis maibus sed auxilio domino triumphauit Ma tela que hostes contra eum milerat iacta re
uersu iactantes reuertebant Quid videtes barbari pauore nimio prostrati continuo xpiamissio
principi sese subdiderunt Hic idem claudianus poeta paganus testatur dicens O nimium dilecte
deo ti militat ether Et
huius i correptione abro
la subiit iussit et quo consuluit iohannem heremi
nefaciendi flagrabat quod diuini cupiditate Mo
bene disposita quam muenit desolatam II

theo
dosius p^r ca
tholicus an
xi.

Et quo cum templis pro
ta et quo magis ardo est be
tine tandem republica

Placella vxor theodosii et pauperibus magna cura huius quibus suis maibus officiosissime fuit
Aug^{us} karthaginensis de affrica rethor magnus et in omni p^rbia et poetria incomparabilis
Etiam omne scibile quod vniuersi phorici quos scire potuit defacili cognoscens Circa hec tpa
mediolanum mittit ubi statim a beato ambrosio ad fidem conuertitur et i cristi nomine
manicheorum heresi renuncians baptizatur Hic creuit in doctore ecclie p^rcipuum heresi
ticorum mallei validissimus Non longe post in ep^{iscopu}m p^rponens sublimatus totam
ecclesiam suarum fonte doctrinarum p^r annos liij habundatissime irrigauit
Paula Et quamp^{lures} alie sancte virgines et vidue claruerunt
Custochiu Martella Que ad instructio b^eni hieronimi relicto sclo do fuerunt
4483 III

Sericus
Romanus a.
xx mensis xi.
die 24
382

Iste ficius statuit ut de impia secta manicheorum nullus re
preatur nisi tali pacto quod in monasterium recluderetur ubi pe
tuam penitenciam ageret et in fine dumtaxat vite sue viatui
Priscillianus episcopus sumeret Oes qui de illa secta deprehendit exilio damnavit
pus hispanie rabit in heresim pessima Inde dicitur hesis priscilliana
Marcellus episcopus appanie martir
Theophilus episcopus alexandrinus
Firmianus episcopus ambianensis
Honoratus et sabini sci
confessores
Seuerinus episcopus coloniensis vir magne scientie et auctoritatis

Roma capta a gothis & iudeis Et sic illa famosa alca co ite paganos & fideles qd pa-
gani cu gubi blasphemias mitebat fide fanā extiguit & cu tū deoz esumē S; nō pual-
erūt qd hylaric? rex gothorū ipemetan? fuit & pcepit ofugietibz ad loca sacra
Et sic ofusa fuit impietas paganorū eo qd pbare nō poterāt diffortunū euenisse ex eo
qd roma ydolatrā abiectā & fide ē cepiss; De hac materia aug? li iij. de ci. di. a. orol
copiose tractant

Imperatores

Archa
di? filius the
odosij cu bo-
norio a
p.ij.

Iste archabiz? puer ad? fuit qn pē ei? defūct? ē
Et qdē satis bon? h plures adiūta tes cu fratre
suo honorio pēss? ē Quia barbari sciti gon-
m

extēminata fuisse vix eulodia ymaginē sue ppe spēi crexit an quā mē res et pul-
ellas ludē opellabat Q3 qd btus ihescrisostomus arguebat ab episcopatu suo cōfā
tinopolitano pulsus ē

Marcus comes archadij meritis scōz qd scū duxit exēplo theodosij cu. v. pteru-
hostiū lxx. bñ abroho sibi i visione apparēte S; p? elat? scōs viros pseq cepit ut
ecc am temerare aus? ē Et statū occidit. Probauitq; in vno vtrūq; di sp vigilare in
diciū. qn cu sperauit adiūt? ē. et cōtēpnēs occidit Simile hodie sepe cōgit
Claudianus poeta roma

Prudenci? poeta catholicus qui plures ymnos edidit

Patrici? magn? pē. hybernorū apls circa hec tpa in hyber

Anni mundi 4493

nia vendit cu suis sororibz Ange-
li sepe colloqo fruat

Pape

Hemclides scūs q scripsit vitas
pattū ad lausum epm

Anni christi 392

Pelagi? Celestin? & iulian? a qbz pēssia hēis pelagiana di-
et hoiez sū grā pōte mereti & baptis mū & orōes eccē ieritis ēē

Iste anastahus statuit qd cum sanctum ewangelium legitur omnes stare debeant
Et qui aliquo membro careat non ordinetur in clericum. Hic fecit fieri ynam bān-
iam iuxta scalam in amertini

Anasta-
hi? pms ro-
man? an 3
di ppy

Orosius
Dorotheus
Pidorus. j.
Alexandria

Melania
Diocles
Analla

Nathanael Galila
Ammon Pacho

Constantinus comes honorij adiutorio cristi suffultus mirabili felicitate multos tyranos et barbaros prostravit Quamquam romani hanc beatius dicit hieronimus in principio fuerant fortissimi et in fine debilissimi
 Iste hōi? clemētissim? fuit Cūq; dicē ei que rebelles nō occidēt rēdit • Vtinā eēt nō possibile ad vitā mortuos reuocare Et ob piā fidē quam in cristo habuit multos tyranos obtinuit sū sanguinis effusio
 sub eo q̄uerūt **Pauli oroshij**

Honorius
 us theodosij
 cū theodosio
 minore an
 xv

II

Gregorius martir multa scripsit
Donatus episcopus
Epiphanius episcopus
Sulpicius Severus
Cholomacius martir
Sisimus isti sunt in p̄tā
Maecinus lia martir
Alexander coronati
Marinus ep̄s nolanus p̄p̄ie spū claruit
Brictius ep̄s tironen
Ossa samuelis p̄p̄e translata sūt
 constantinopoli ab archadio

Johannes cassianus dicitur
 heremita eiektus a crisosto
 mo de constantinopoli venit
 mar aliam Collaciones p̄t̄
 trū scripsit et alia Et fuerūt
 q̄ plures scī heremite et monachi

Thimotheus hereticus dicit
 xpm vtrū deū et hoīez q̄dē eē
 s̄ addit falsū eē q̄ dīna nā cō
 uersa sit in hoīem

Amanus ep̄s aurelianen
 ciuitatē suā liberauit suis me
 ritis ab impetu hunorū

Johes cris̄ ep̄ilio dāpnatus ab eu
 dochia regina vxore archadij ibidē
 moriē ab ardore solis Et archadij
 ab innocēcio excoīcat eo q̄ ad

4602

Innocentius
 primus an
 xv mē z
 di xx

hoc cōsenserat **Hic** elegātissime
 q̄m̄ltos libros cōscripsit
 ad erudiciōē fidei catholice

III

Iste innocēcius statuit q̄ nō solū p̄s̄biteri sed oēs cristiani in extēmis oleo debe
 ant ungi infirmorū et sab° ieiunari et ad missam pacis osculū dari Plures q; regu
 las ecclesiasticas et de monasterijs et iudeis ac paganis edidit • vt; xxviii. q. j. Rū
 q̄d **Hic** ad instā cōsilij afflicti n̄ damnauit heresim pelagianā cū suis heresiarchis.
 Vide xxiiij. q. j. de hac materiā In q̄ta reuerēcia oī scī doctores et p̄s̄ et p̄ncipes et
 cōilia scām habuerūt sedē apostolicā vt nichil absq; liceñ pape auderēt diffinire de
 hoc Auḡ et plures alij tangūt in suis epistolis **Hic** archadiū ipatorē excoīcauit eo
 q̄ p̄ vxorē suā bēn̄ iohānem cris̄. ab ep̄a u suo constantino p̄litano ppulit. Tan
 dē m̄xxij. cōme sepeliē in cēmi p̄cio ad v̄sū pilleatū • v. kl. augusti

¶ Gensericus rex Wandalorum infinita mala fecit longo tpe in diuersis mltis
parabz Tyrannus pessi? et arrian? pcpue religioni fane et nobilitati fuit
ifestissi? Romam cepit. affricā destruxit Sub isto aug meruit

¶ Iste theodosi? totus catholicus et deuot? pnceps fuit. n? tū valuit philibē bābaros et
multas vaitaret puidas pmittere deo Gādis nāq; epāt? gothos tū tōnū iplū
in pābs occidētis vastauit Sed in oriente tūquilla pax fuit et scias
hoc tpe saxonēs āgliā intrare tū regnū cū diadeāte obtinuerit cepit et paulatī crelesces tū dō tū

¶ Imperatores

Theodo
si? iij? aeb
adij tū valefi
ano an
p p vii

¶ Cirillus episcop? alexādrin? fuit in concilio ephesino
Nestori? hētici? cōstātinopolitan? ep? dicit p p m pusū bo inē nō deū i p hīs mag
Iheronim? obiit miraculis caruans gloriosis
Eusebius discipulus hieronimi claret post eum

¶ Conciliū carthaginēse fuit. ij. p viij. patz cetera pelagiū hēticiū. In q scis aug lo
lenitis triumphator contra hereticos apparuit cōctos vincens
Pae cōstinatorū hētis q dicit nil pdesse ad vitā. quod scī et virtuosī agunt

¶ Scī na. iij quod fuit in bonifaciū et eulaliū. pueniēse p discordia
ligencium. sed obtinuit bonifacius qz samoz et maior ps p eo emt

Anni mundi 4613

¶ Pape

Sozi
m? Grec?
āz mē. 8
di. 9

boifa
ci? p? rōn?
an. 3 mē. 8
di. 13

Anni christi 912

¶ Iste sozimus statuit ne clerici tabernas te
neant aut vīna vendant Et vt cereus i sab
scō benedicatur Et q seru? non cedmetur in
c' erium nisi sit libertati restitutus Ipse mi
sit legatos ad conciliū. n carthaginēse pro
relozacione eiusdem

Iste bonifacius statuit ne mulier tunc
geret pallas altaris aut lauaret. I p
habuit scifina cū eliano vel eulalio q
scū elect? erat. h papatū obtinuit ma
iore sibi pte adherere Impator? et angu
sta sibi etiā mag? fanebāt Dic etiā sta
tuit vt fu? p obnoxi? autē i elianū n oppiet

- A**ttā rex hunorum flagellum dei tyrannus atrocissimus longo tpe
psequitur ecclesiam dei Tandē cōfossus pessie morit̃ more tyrānorum
Patricius filius sororis sancti martini mittit̃ in hyberniā a celestino
papa vir mirabiliū opm vixit annis .cxxx.
Palladius episcopus mittitur ad scotos

II

- A**buerlus Gothos in gallia qdā
prosperē gesta pug̃ āceps & lacri
mabil in gallia cū gothis
postq̃ facta ē pap̃ humili? q̃ vn
q̃ antea ip̃i depolcētes
Carthago a vandalis gensericō
rege mpta & hostili moē vsq; ad
sacra loca depdata vno postq̃ ro
man crū cē cepit 482
Gensericus Siciliam grauiter a
fligēs timore **S**ebastianus qui ab hispania mafrica cū exercitu transierat car
thaginem redijt

Lupus t̃reassinus ep̃us
floruit q̃ attilā mirabilē
a preda cōpescuit
Pal'mus nolanus ep̃s
vir sanctus de quo dicit
Greg̃ in dialogo III
Euerigissus episcopus
Coloniensis et martir

Tungrensis et

III

- I**ste celestinus instituit dici psalmos ante
missā. Et inde sup̃sit exordii plus quē ho
die seruat ecclia de introitu g̃duali. **I**n tpe
celebrata est synodus ephesyna cōtra nesto
riū hereticiū negantē b̃ssimā virginē ma
riā fore matrē vram filij dei. **H**ic misit scm̃
patricium filium sororis sancti martini ep̃i
turonensis in hyberniā qui omnes ibi cō
uertit ad fidem

- I**ste sixtus vir sanctus erat totus hūi
lis et misericors Ecclia; scē marie maio
ris in vrbē edificauit Habuit q̃dam e
mulū noīe bassū q̃eū diffamauit de q̃
cū se in concilio purgass̃ statū p? bas
sus moritur quē tñ ap̃ is maibz sepeli
uit **H**ic statuit vt nullus clericus in di
ocesi alterius ordinari p̃sumat. **M**or
tuus sepelitur in cripta huj̃ corpus tra
h̃ laurencij via tyburina

Tota gallia . affrica . et hispania interijt permissione diuina ab in-
 cursu barbarorum v^m et omnes pene ciuitates in terram protra-
 te sunt paucis exceptis quibus sancti episcopi presuerunt quorum
 precibus et meritis protecte sunt . Et multa horrenda contingerūt
 Nam ciuitas metensis habuit muros insuperabiles qui corruerunt
 propter peccata ciuium . et tandem exusta fuit
 Mamertinus abbas in monasterio sancti Germani
 Alodius ante mamertinum fuit

II

Merelinus claret in britannia spiritu prophetie Cuius instinctu wor-
 tigenus rex britonum fidem valde dilatauit christi . Huic successit
 utrebandagron frater eius qui fuit pater arcturi de quo prophetat
 idem Et dicit vter caput draconis qz p draconē i stella pñnciat? est
Judei plures submerguntur in mari decepti per diabolum qui eis appa-
 ruit in specie moysi quasi vellet eos introducere in terram re pmissio-
 nis Et quidam euadentes fidem cristi susceperunt

Septem dormientes euigilant qs decius imperator ante ij^{os} annos
 in spelunca reclusit

III

Petroni? eps bononiensis scripsit vitas patrum viri scē vite ab infancia

Hylari? eps arelatensis i gallia . **E**ucherii? eps lugdunensis et doctor

Seuerus eps treuerensis sanctus

Marianus monachus et plures alij scī et docti viri floruerunt

Eutropi? psbr plurim scripsit . **V**ictorinus massiliensis

Maruchas eps filiū regis psarū a demonio liberauit . et multū ibi fides creuit

Anni mundi

4633

II

Pape

Anni christi

939

Terre motus maximus apud constantinopolim p iij menses . Et in-
 fans dixit vt cantarent **S**ctus deus . **S**anctus fortis ac Et sic cessa-
 uit **H**oc fieri postea in concilio calcedonensi confirmatum est

Ecclēsia dei hoc tpe valde tribulatur et precipue in affrica **N**ā augustino mortuo to-
tus clerus ā martirizatur ā a sedibus expellitur et in exiliū relegatur **N**ec p̄s vsq;
nunc similis fuit p̄secutio p̄ genferiū regem wandalorū et honerati filiū ei⁹ q̄ fue-
rēt artiani claudētes eccleham quā tandem etiam perierūt
Iste mācian⁹ catholic⁹ fuit et cū valētiāno ipauit **S**z ap̄d cōstātinopoli interēpt⁹ ē aspiciā
coe suoz. **I**n sommis
mortuū qd̄ ita fuit

Marci-
anus cū valē-
tiano an-
no vij

II

Codex editur q̄ et liber theodorian⁹ appellat⁹ q̄ oīm
principum legitimorum leges continet

Richarius remensis ep̄s martirio coronat⁹ cum eu-
tropia sorore sua ab humis **T**ricatus ait. Domine
viuifica me secundum verbum tuum

Genofeu a vgo claret parisi⁹ q̄ fuit velat⁹ a scō gmano

Euthicen abbas constantinopolitanus hereticus dixit
ut vna ēē natura verbi dei et carnis et dioscorus olim
episcopus alexandrinus defensor eius fuit

Walleanus episcopus scūs. **M**artinus ep̄s ephefinus

Juuenalis ep̄s iherosolomitānus. **A**uatholi⁹ ep̄s cōstātinopoli-
tan⁹ **D**ij duo fuerūt in concilio calcedonen⁹ p̄ncipales

4693

III

Leo p̄-
m⁹ cōfessor
an 21. mē 1
di 28

252

Iste **L**eo sanctissimus lōgo tpe cū multiplici fructu p̄fuit ecclē tūc infinitis p̄cūlis
laborat⁹ p̄ tyrānides p̄ncipū et hereses varias fallorū doctorū **P**lures s̄mones et e-
pistolās sc̄p̄it ita egregie vt it̄ oēs catholicos doctores florē dictamīs reportasse di-
cat **E**t q̄ cūq; dixit sic s̄t app̄bata vt nulli liceat vel in mīmo ab eo diffetire **I**p̄ suis
meritis atilā a roma et ytalīa diūtit **M**anū sibi met̄ ap̄putat⁹ p̄ tēptacōez q̄dā seb-
bā vgo ip̄az si ēstiquit **I**n canoē addidit **S**c̄m sac̄ficiū imaculatā hostiā **S**imodj calce-
donej iussit celebrari mediā tē māciano ip̄atōe **H**⁹ tpe misterii scē c̄mitatis cūdētā mī-
raculo i p̄tīb⁹ gallie declāt **C**ū ei q̄dā ep̄s celebrat⁹ vidit sup̄ altāe tres guttas clarif-
sias eq̄l magubis cadere q̄ fil⁹ defluētēs et cūcte gēmā pulchmā effecēt. q̄ cū ep̄s
in medio crucis auree posuiss̄ oēs alie deciderūt **H**ic scūs **L**eo tandē post plures ago-
nes h̄ne morit⁹ sepult⁹ apud sc̄m petrū **F**estū eius agit in vigilia p̄t̄ et pauli ap̄loz

I
¶ Iste zeno fuit arrianus totus crudelis in catholicos. **F**edus inhi-
 cum gothis. et filium leonis interficere volens. alter similis illi o-
 fertur. **I**psa theodericum puerum postea regem gothorum a patre
 suo in obidem recepit federis

Ethicius senator in burgundia tempore famis iij^m pau-
 pes sustentavit et celestis promissionis vocem audiuit

Zeno
 a. xvij

II
¶ Fulgencius episcopus ruspens claret doctor laudatissimus scientia et fide plenus.
Anglia in flore tpe arcturi cū terdena regna seruiet
 sed tpe paruo **E**t notandum qñ militaris celsitudo bel-
 lum delectabiliter appetit et belli occasionem querit tñc
 libenter miserabilis finis sequi solet iux^a apham dicen-
 tem **D**issipa gentes que bella volūt **O** si tñc britones q
 iam anglici appetantur prudētē gubernassēt totius eu-
 ropā dñm pmanissēt **S**z dñ fortiter in fortes muehe-
 re nitūtur fortiter cū fortibus in qñ impigerūt cecidēt
Et miserabilis fortuna vbi victor paucos aut nullos ē
 tñet milites **S**ic igitur audacia sine pudencia sepe fuit
 noxia **Q**uod arcturo sic accidit. **V**ersus **V**etus britannia iugi crūore madescit

4663

Hylari
 us. Sacerdos
 an. vij. men.
 3. di. p.

Simpli
 cius. Tiburti-
 nus an. xi.
 men. ij. di.
 vij

469

III
¶ Iste hylarius debitauit eccliaz bñ stephā
 iux^a basilicā scī laurencij **H**ic constituit vt nul-
 lus pontifex sibi constituat successorem. vt
 habetur vij. q. ij. **O**leriqz **S**epelitur i mo-
 nasterio scī laurencij qd ipse construxit

¶ Iste simplicius diuisit urbē in qñz
 regiones et plures ecclias dedicauit
Hic constituit vt clericus inuestitura
 a laico nō recipiat qd p^o p successo-
 res magis roboratū ē vtz. xvj. q. i.
 vj. p^o totum **S**epelitur in vaticano

¶ Disputatio illa longa facta est apud carthaginem contra arianos iussu honorici regis cuius habentur scripta. Prevalentibus catholicis rex ipse totus arianos catholicos undique persequitur. Sed non impune. Nam anno octavo regni sui percussus a domino. scatenus venibus miserabiliter expiravit.

¶ Achacius episcopus constantinopolitanus in heresim cecidit et damnatus famosus hereticus fuit.

¶ Eugenius episcopus carthaginiensis

¶ Imperatores

¶ Felix episcopus abritanensis cum alijs presbiteris et clericis et ecclesie membris numero. 9946. miserabiliter tractantur et in exilium mittuntur ab honorico rege vandalorum. Et totus ecclesius africanus fortiter pro christo agonizat.

¶ Dionisia cum filio suo mauricio et germana dativa leoncia filia sancti germani episcopi. Emilus medius. bonifacius. et alij multi martires et confessores sunt ex quibus multi manibus et liguis ab eis recte loquuntur.

¶ Victorianus preconsul mactis miserabiliter cruciatur.

¶ Victoria honorabilis matrona.

¶ Fames incredibilis facta est que totam africanam vastavit et alias regiones. Occisione cuius plures sancti et sancte. facte creduntur. per elemosinas suas.

¶ Iohannes damascenus secundum quosdam fecit hys temporibus fuisse. Alij dicunt quod per gregorium magnum. Manum sibi amputam iniuste beata virgo restituit. Multa subtiliter scripsit.

¶ Anni mundi

4643

III

¶ Pape

Ex pre felice de regione fasciole

¶ Anni christi

519

¶ Iste felix scus est. ut patet ex sermone beati gregorii ubi narrat de tribus sororibus maritis sue fuit. n. attan? eius. Hic dampnavit achacium eo quod ad aionem recepat petrum alexandrinum episcopum hic statuit quod accusato dande sunt modice ut ad aliquid dum se parare possit. Et quod accusatores et iudices tales esse debeant quod omni carant suspicionis macula. De eo habet. di. lpi. orosius.

¶ Guntiamundus rex wandalorum q̄ honorico successit eugeniū ab exilio reuocauit **S**;
caltimundus qui post ix annos ei successit iterū ecclesias c'auduit h' p'p' ep'os epu
les faciens. Erga quos symachus papa clementissimus fuit

¶ Ite anastasiū malū h'z testamoniū q' p' achaciū fact' fuit hētic? **E**t cū a papa hōi
nusba moneret p' legatos solēpnes vt ab arriana pfidia reuertere ad eccliam tñd'
Nos cū sim' ipator iubē vltimū? n' iuberi Quod arrogācie p'bu et ne huiliacōis est
vltio subsecuta nō i
hōtū sensatis p'n
utit' q' parū p' dei iudicio fulmine p'uss' iterijt
cipib' vltimie sue reliquēs exēplū. Ipse ec fuit

Ana
stasi' p'm?
an. p'p'j

vic miserabil' inūp'

victoriosus. deo et hoib' odibilis. ::

II

¶ Theodericus rex gothorum totā p'tiam
posedit multo tpe et quāsdā tyrānides cō-
tra fideles p'petrauit Ideo post mortē p'iet'
fuit in os vulcani p' iohānem papam et sy-
machum patriciū quos iniuste necauit vt
refert gregorius in dyalogo

¶ Inuēio sci michael' i mōte gargais fca est
Solēpnis episcopus taro teneij vir scūs
inignis habetur

¶ Brigida sancta claret in scocia. ::

¶ Symachus patrici' martir p'clarus
hēt vir scūs et strerū? q' regi theoderi
co iniusto sepe restitit q're tādē ab eo est
martirisatus cū iohanne papa

¶ Boecius vir consularis magne sciēcie
et oī p'tute p'spiciū? gener fuit p'd q' h'ma
chi **E**t p' m'ltā q' gloriose gessit tādē ex
ul iugulatur p' iusticia a theoderico ē
ge sepultus pappe. Dicunt quidam
eum canonizatū sub noīe seueri Qñta
āt scripsit tota cristianitas testat' **E**t
p'otē hūit prudētissimā noīe Elphe q'
fecit ym'p'nū oliue binē de beatis petro
et paulo apostolis

III

4683

Gela
ci' d'fer ā.
8. men. 8.
di j8

588

Dignissim' et gordian' et alij mult'
martirizati sūt a laurencio scismatico

¶ Iste gelasius canonem misse ordinauit. Prefa-
tionē ymnos t'actus orationes fecit sicut Ambrosius **E**t inter libros autēcticos et
apoc'fos distinxit di. p'j. sacrosca. Ipse etiam ipatorē p'coicauit et eum excommuni-
cari posse ostendit. p'p'j. di. Duo

Clodoneus rex fracie p'm' eorūde regū p'an? a brō remigio baptizat? v'pōtē hūit
cristianissimā noie clothildis filiam regis burgūdie que sepe cōmonuit eum vt relic
ta ydolatria in v'ū dei filiū crederet h' nō acq'uit postea cū bellaret aduersus regem
alamanie corructe cepit exercitus ei? et fūdes lacrimas ait **H**u x'p' q; v'pōtē mea p'di
cat eē filiū dei q' subuenis i t'bulacōe et das auxiliū i x'p'atibus tuū deuotū p'cor
auxiliū **V**n obtinuit victoriā et cū iij^m hoiz baptizat? ē et colūba celitus apullā am
cūsmate attulit **I**n ē q' v'sq; hodie reges fracie solēt iungi **E**t cū ep' tō fracia ab fi
dē cōuersa ē **I**p' q; vltro victoriosus gothos supauit **C**epit q; tūc deo et scis ei? de II
Imperatores

Quodius eē et p'riue erga sc'm martinū cū p'ciosū equū cū alijs muneribus obtulit **C**ū
q; v'ellet eū redimere iussit dari cētū solidos argētī h' equus a loco moveri nō potuit
Hoc audito iussit rex ad cē ū solidos addi tūc equ? sibi red datus ē **T**ūc epulās inq't
Vere b'ūs martinus bonus auxiliator ē h' carus in negotio **E**t iste cū v'pore videtur
assimilari i'mperatori constantino magno et helene ei? matri

Genebalbus p'mus ep'us laudunensis vir sanct? v'porem aū habuit quā dimittes
et iterato admittens genuit ep' ea sanctum virū latronem qui ei successit i ep'atu mira
bile fecit penitēciam **T**ibrianus scotus cū fratribus et sororibus suis scitate clare

Dedastus atrebatē **l**eonabus lomocēs et **l**iphardus discipuli rennigij

Seuertinus abbas agaunē clodoneū sanauit

Cancianus fothoneū **M**axencius abbas plectaneū

Salsma q'ntū qd fuit inē symachū et laureciū **H**? cū fuit eligēciū discordia **S**ed sy
mach? obtinuit iudicō cōciliū in q' rex theodeic? p'sonalit' fuit q' maior p'seāt scilicet
post annos .iiij. iterum in clero surgit altricatio propter crimina obiecta symacho

Anni mundi

4693

Pape

Anni cristi

562

Salsma .vi. surgit i eccl'a h' cū symach? se purgass' cōfā d'ilio et rege restituit cū gl'a
et laurencius damnatur

Iste anastasiū p'o bon? fuit h' postea seduc
tus ē ab achacio et coicauit ei **I**ocirco cler?
ab eō se diuertit **E**t q' achaciū occulte testi
tuere voluit licet nō potuit diuino iudicō p
cuss? ē in testina eiciens p'p' di. **A**nastasiū
Et hic videt scds infamis papa ex o'ibz v's
adhec t'pa q' p'mus scz liberius fauebat ac
riais iste nestorianis v'tro'iq; coop'ate v
sania i'mperatorum

ta beneficia prestita h' se iterū ei oppo'uit nec tamen p'fecit **C**ū em symachus cōfā sy
nodo de obiectis c'minibz se purgass' gl'ose testi.uit et laureci? cū suis dampnatus

Iste symachus fuit vir bonus cleri et
paupm amator electus cū laurecio et
bis habuit scisma cū eodē h' p'ualuit
iudicio ecclesie et theoderici regis go
thorū p'v'ij. di. cōcilia **H**ic cōpleuit p'p
num angelicū **G**loria in excelsis deo
Et cātarū cōstituit et multa vtilia sta
tuit **V**ex cū laureciū ex mi'a fecit ep'm
miserum nō reddidit sibi vicem iur

III

Arnulphus episcopus tureneſis matre

- Melanius conſiliarius regis
- Albinus
- Victor • Et plures illuſtres ſancti viri
- Marſus tunc floruerunt in gallia
- Lantonus
- Amicus abbas aurelianenſis q̄ dñm exorabat p̄ filijs clodonei

II

Concilium aurelianenſis celebratur iuſſu clodonei
quod ſanctus melaneus dicitur congregaſſe •
Et nota q̄ multa fuerunt concilia aurelianiſis

- Emodius Titinenſis episcopus doctor
- Carilephus vir valde ſanctus qui nunq̄ voluit videri
a mulieribus nec a deuota regina francie

III

Hoz

Hoz

Iste hornusda vir miſericordiarum fuit • eccleſijs multa
cenamenta contulit • Pauperum elemoſinis intenus eſ-
tat Ipſe clericum compoſuit et grecos reconciliauit qui fu-
erunt exco. nuntiati propter heretiſm neſtorianam • Se-
pultus eſt apud ſanctum petrum vbi etiam argenteam
• plumarum reliquit

Iste in finis totius catholice fuit et omnia que anastasius contra ecclesiam fecit retractavit Summum pontificem deuote requisivit scilicet venerabilem hominem et se eidem libenter obedire velle intamavit quod et fecit Quia cum germanus episcopus capuanus ad eum venisset pro papa episcopus de episcopo evocari fecit eos cum magis leticia suscipiendo Ipse multa magna fecisset pro fide catholica nisi theoderici tyrannis eum impendisset

Impetratores

Germanus episcopus capuanus claret Vide in dialogo gregori
Victor episcopus toltanus qui mortuum suscitavit

Amitus sanctus abbas carnotensis

Solinus sydonius doctor magnus

Claudius episcopus viennensis inter doctores multum notabilis

Cassiodorus gloriosus vir et doctor luculentus primo senator cancellarius

q; regis theoderici deinde monachus Scripsit multa

Benedictus abbas sanctus et pater maximus claret totius ecclesie fundamentum et religionis norma Regulam vivendi instituit plures discipulos notabiles habuit De eius vita beatus gregorius

Anni mundi

scribit in dialogo

4113

Pape

Anni christi

412

Iste iohannes sanctus est martirizatus a theoderico aetiano cum symacho et alijs vicis catholicis et festum agitur pro eo man. Rex autem breviter passus a domino mori et in os vulcani ab hisce picis Alij dicunt eum in carcere obiisse in tunicis

Athalaricus Gothorum rex obiit etatis anno xviii
 Poir quem Amalasuentha mater eius theodatum consobri-
 num suum regem socium assumit qui mox ut solus regnaret
 eam necare fecit et regnum tenuit annis v

Auctor poeta floret
Petrus Celsarius celeberrimi nominis grammaticus
Totala rex gothorum multas exerceat tyrannides et quasi tota ytaliam destruxit
Victor episcopus capuanus qui celos pascales scripsit
Gregorius episcopus lingonensis de senatoribus prius ypotatus
Viceus Treuerensis
Dominianus tuncorensis
Clotobaldus filius regis francie presbiter
 sanctus monasterium condidit
Anthonij corpus inuenitur et in alexandriam transfertur
 Persecutio noua fuit in africa
 catholicis a Wandalis et arrianis illata
 Quibusdam episcopis lingue abscedebantur et recte tamen loquebantur

4123

4128

Iste felix iussit infirmos iungi ante
 transitum. Quod prius statutum fuit forte
 aboleuit vel necesse fuit replicari. Verum hoc
 sacramentum cum aliis a christo est primo et
 principaliter institutum

Iste iustiniānus excellentissim⁹ fuit p oia pfectim in tribus pfectis que principē
 Per primum hostes superauit Per secundum iustis mundum legib⁹ ordinauit Per
 ipse leges quediuntur ciuiles et que huiusq; late diffuse erant admirabili breuita
 voluit appellari. Fecit etiam institutionum libros quatuor piales. Nouas quoq;
 tentice appellantur. Omnium etiam iudicium magistratuum seu iuriscōsultorum le
 redig⁹ quos fil digestor seu pandectorū lib⁹ iussit appellari. Hijs legib⁹ tot⁹ mōs
 dina n potāt concordari ā panis morib⁹ n queiunt Cui⁹ correctō i ipmet ipa
 tō dictas

Imperatores

Iustini
an⁹. p⁹

II

Romān⁹ similiē discipul⁹
 Gildard⁹ ep⁹ rotomagen⁹
 frater sancti medardi
 Germanus parisiē
 Eleutherius ep⁹ tornacē
 in gallia clauit

Theophilus fuit q̄ diabolo

homagin⁹ pstitit sed p̄ matrem dei liberatus est

Benedictus iunior quia a totia rege multa passus est

Festum purificationis istituit ap⁹ cōstātiopoli ad sedādā pestē gūē Et rōnd⁹ q̄ sepius
 eadē festa legūt instituta a diuersis nō sū cā Quia ā non sunt cecep̄ tā ā aboluerūt ā
 aliq⁹ addit. Dicē etiā q̄ serguis istituit vel forte addidit de acōe luminarium III

Auni
m si

Ppape

Auni
christi

Boi
facus. ij.
annis. z.
d. 26

Iohs
ij rōn⁹ an
z mē. 2 d
.64

4433

Ag
pi. j rō. 3
fess. ā ij m
v. xi

iluci
? cāpā 9 m
ā ij mē. y
d. xi.

452

Iste bonifacius statuit vt clerici sint diuini a laicis i celebracōe missē. Hūc qdā dicūt
 electū cū dioscōro discēdi ter Et fuit tūc scisma 28 dieū. S; defūcto dioscōro obti
 nuūt bonifacius papatū. Alij dicūt scisma hoc fuisse tpe symini vt infra patebit

Iste iohannes cū iustiano ipatore magnā habuit pccationē an in cristo vna vel due
 eēnt nature. Probā. at papa q̄ due ipator ait. Aut cōsenti nob ā i epiliū ibis fū
 dit papa letantē. Ego adiustinianū ipatorē cristianissimū vire desiderauī s; vt video
 dioclecianū psecutorē iuēni tū minas tuas in nullo tūeo. Tūc impator humiliā
 uūt se coram papa prostratus in terram. Hic etiam anthemiū acrianū damnauit

Iste azapitus plene reuocauit iustinianū ab errore euthicē. Hic cōstituit pccatio
 nes sui dieb⁹ dñis. Hic cōstātiopoli relat⁹ romā. Scis ē c? festū agit p̄ij aplis

Iste filuci⁹ martir ē q̄ p fide i epilio damnat⁹ dicē p uatē theodora ipatrice q̄
 anthemiū ep̄m destituit et damnatū p̄p̄ hereticiū cōstituerē noluit. S; p vim papa
 factus est. Rex ei gothorū theodatus corruptus pecunia minas clero et populo in
 tulit mīa in electionem eius conuenient. Eius festum agitur p̄ junij

faciunt gloriosum. videlicet potentia sapientia et religioſitate ad cultum diuinum.
 tertium deum glorificauit ecclesias plures edificans atq; dotans. Et notandum qd
 te conſtrinxit et correxit. in xij libros eas coartans quos ſiml' codicem iuſtinianum
 leges quas ipſe condidit nouellas appellauit diſtinctas per collaciones. que iam au
 ges quarum ij^m libri fuiſſe dicuntur. qñdi labore abbreviatis i qñquaginta libros
 nunc vſq; gubernatur paucis exceptis qñb' extat ſacris canonib' derogatū. qñ cū lege
 leges ſbmiſt' dices Non deſignat leges humane ſacris canonib' obedire. : : :

II

Quæ synodus damnauit heresim theodori. qd dixit aliū eſſe deū verū. et aliū
 criſtum. Et qd bñ virgo non dei. ſed hominis ſit mater et ſatis cum ne
 ſtorio concordat. Vnde notand' qd ſepe vna heresim diuerſis nominibus
 appellatur a diuerſ' heretiarchis. Vel qd in vno damnata. poſtmodum a
 diabolo p alium reſuscita. vel ei additur vel ſubtrahitur. : : :

4193

III

492

Iste vigilius male papatū int'auit. tñ bene ſe rexit et pſeucōz ſuſtinuit ſicut filueri⁹
 Gothos gl'oſe ſupauit. Tandē i exilio moriē p' gñes paſſiones i cōſtatinopoli pſe
 ſas a theodora ipatice Et cœdit mē. Cuiusq; feſtū agiē. xxvj iunij. Ipſe iuſſit cōſiliū
 cōſtantinopolitanum celebrari. Et fuit ante archidiaconus filuerij. Et cupidus ad
 papatum debet impatitici modum qualiter filuerium amoueret. Que eū poſtea pius
 tractauit. Et ſine in collū eius miſſo. per totam ciuitatē trahitur a mane vſq; ad v
 ſperam. Hoc predixerat bellifarius patricius romanus quī filuerium exulauit iūit⁹
 hic inueniens. Huius machinator ſceleris non effugiet iram iudicis cuncta cernentis
 Sed de omnibus poſtea plene penitens. et foētiter pro fide agonizans vitam finiē
 uis ſelicitate. Hic cōſtituit miſſam in orientali parte ecclie celebrari. : : :

- Ecclesia sancte sophie maxima in constantinopoli constructa per iustinianum **Pu**
 taf q̄ a constitutione mundi non fit tale opus ita oplenū ibi ē ipator i pace sepultus
 • Turbaciones et mortalitates magne in ytalīa q̄ diu impiū bipartitū extitit
 De hoc beatus gregorius mencionatur sepe

Imperatores

- Mons magnus in galliis mugitum dedit discissus ab alio monte qui cum hominibus
 et ecclesiis in robanum precipitatur
 • Puer quidam iudeus circa hec tpa cū alijs pueris cristianorum cōmunionem acce
 pit Quāp̄ indignatus pater ipsum in fornacē ardentem proiecit sed illesus euasit
 dicens Mulier puerum tenens in ecclesia depicta pallio suo ignem exauisit
 • Algerius episcopus virdunens̄ claruit
 • Radezūdis francorū regina vxor lotharij claret scitate q̄ postea monasteriū itauit
 • Braudanus in scocia claret vir sanctus pater trium milium monachorum
 • Leonardus heremita sanctus cenomanensis fuit
 • Columbarius pater venerabilis claret in hybernia et p̄ venit in burgundiam insti
 tuens ibi monasterium luxoniense Et factus est in gentem magnam

• Anni mundi

9443

Pape

• Anni christi

949

Iste iustinus bonus et catholicus fuit in principio. sed suadente uxore degeneravit in crudelitatem et auariciam omnibus odiosus. Et tandem amens efficitur. Et narces quidam eunuchus vir strenuus. totus deuotus et misericors patricius eius ubique sanctis sue merito triumphauit. Tatiam occidit barbaros deuicit. ytalie pacem redidit. Huius bonis operibus diabolus inuidens cor impatris in eum incitauit. ita ut se impator inconsulto ab eo diuerteret. Ob quam ingratitude narces longo tempore ytaliam ab ipso separauit usque ad tempora caroli magni.

Justinus . ii .
an . xi

Iudeus quidam isto tempore ymaginem crucifixi telo transiit occulte. unde sanguis epluit et iudeum tinxit. Hoc complotis ipsi continuo lapidibus obruerunt. Stephani protomartyris ossa delati sunt romani. et in una tumba cum sancto lautencio locata.

Machutes sancti brandani discipulus mirabilia fecit.

Anni mundi

4463

Pelagius primus
romanus an
iii mensis
di . i . 8

Anni christi

462

Iste pelagius statuit quod heretici scismatici debeat per secularem potestatem arceri. per vii . q . v . Relegentes. Et plura alia. Sic diffamatus et culpatus fuit de morte viginti predecessoris sui. Sed coram omni populo sancte crucis et euangelii se purgauit.

Anno et regni m. f. p. p. p.
 Pestis in qua miserabili strage y talie populi ac pcedpue ligures consternerent
 Justinian? amens et stultus iam pridem factus in egritudo; tandē incidens interijt
 Buccilin? galorum dux per ytaliam in festo vagans exercitu non longe a tarento a
 naserto supaus opprimē

Indelatores

Sampson eps doleñ • Ethbinus britānicus • Similian? abbas • Basol? abbas II
 Sindulphus presbiter • Wingalotus presbiter et alij sancti floruerunt
 Gasināda regīa frācie vxo biltici reg? q̄ i nocte iugulauit eā scā mīe clāet mīaū
 Paul? ep̄s leoneñ • Gregorius ep̄s turoneñ sacra scripturam exposuit
 Pugna sancta orit̄ inter germanū ep̄m parisiēñ et chilbertū regē frācie Quorū
 q̄libz etabat ad subueniendū debilibz et paupibus Et q̄ vnus aliū preuenit nō mo
 dica erat inter eos concertatio

Acies ignee vise sūt i celo de q̄bz greg? i omelia Et de vestibz q̄ tūcā vtr? sanguis de
 fluxit Dom? ec̄. 9dā aspsa sāguine apparuit et siḡ i vas q̄ nō potēat abluī
 Ytalia tpe iohannis pace absoluit a iugo constantinopolitano et cepit romā
 dominari p patricios Et fit regimen ytalie habitatio longobardorum

• Anni mundi

Pap̄s

III

• Anni edicti

Iste iohannes restaurauit cimiteria martirum et ecclesiam beatorum apostolorum
 philippi et iacobi In diebz suis multa signa et prodigia insolita visa sūt cladem futurā
 qual nūq̄ fuisse putatur significācia Tandē post multa bona opa morit̄ sepult? ap̄
 sc̄m petrū Hic ecclesiā sc̄orū apostolorū philippi et iacobi i rebe p̄fecit az dedicauit

Iste tyberius vir sanctus fuit et misericordissimus multas ecclesias restauravit. Et ait q; tam laeagus vt sibi vxor eua diceret q; imperij bona dilapidaret. Respondit ille Confido in domino. q; hic o vxo nichil deerit. cum de hys que dñs debet elemosinas facies thesaurum conquiramus in celo. Qui cum vidisset crucem pavimento misculp tam ait leuate tabulam. indignum est crucē cōculcari pedib; que reuerenter in pecto re et cordib; fidelium debet cōsignari. Iste etiam prelas vicit

Tiberius .ij.
an .vij. .:

Maglorius eps dolañ sci sapsonis successor
Amand? vir scūs p̄mus eps traicten
Fortunatus poeta ytalicus eps pictamen mul
ta scripsit
Leander gothos ouertit. p? eps hispalen
ai gregori? misit libros in job

Gregorius filius gordiani senatoris
qui sequitur in papatu doctoz clar?
Sex monasteria in sicilia fūdauit et vñum
Anni mundi 4443
in vete Fit ex pretore mona
ch? p? dimit? i papā eligif

Bene
dictus p̄mus
cōn? an .2. m
ij. di. 38

Bernungildis filius regis wisegotho
rū e hispanoz ouertit ab hēfi arriana
ad fidē catholi. Et a p̄e suo tēge mēzat
Bospicius et cum eo qdam
Winat? brito clarene scitate i gallia
Iohes elemosinari? eps alexā dñn?
clarunt sic bict? p̄ elemosias q̄s facie
bat. Quid vltm q̄ to? qd hūit debet
fict haredus rex gothorū quē historie
tradunt virū fuisse p̄uolū Cū esset ar
rian? in oculio tolentano lxxiij patrū
ouertit? ē ad vñā fidē et cū eo tota gens
gothorū monitū e industria leandri epi
hispalen. Magna fuit i p̄lo barbaro
gē q̄ vsq; sic male fame iā scōs h̄re cepit

III

Anni crist i 442

Iste benedict? multas sustinuit perse
cutiones et vidit mala gentis sue p̄ fa
mem pestilenciam et hostes quia lōgo
barbi totā ytaliā inuasērūt In q̄bo la
borib; mōtū? ē s sepult? apd scm petr

Iste mauricius habuit filiam tiberij noie constantiam quam eius pater mauricio tradi-
dit cum implo dicens **S**it tibi imperium meum cum hac puella **O**tere eo feliciter Iusticiam et e-
quantate semper in mente habe quam papia sunt imperatoris insignia **E**t hijs dictis pius tiberius ex-
ploravit **I**pse autem mauricius reipublice utilis fuit **T**andem cum beato gregorio miu-
te detraheret et mortem minaretur diuinam iram contra se prouocauit **M**eritis tamen
beati pontificis quotidie pro se orantis in presenti punitus est seculo **N**am expulsus
ab imperio in quandam insulam fugatus ibi cum uxore et duobus filijs
interceptus est

II

Imperatores

Anthiochia subitum per angelum dei qui veste alba apparuit et tunc vir unus elemosinam
liberat **A**lii dicunt quod medietas ciuitatis diruta fuit et aliam vir ille suis precibus liberauit
Tunica domini inconsutilis reperta est in sabbat et in iherusalem translata
Inundatio pluuiarum maxima fuit ita ut secundum diluuium crederetur **E**t se-
quitur mortalitas magna in ytaliam que dicitur inguinaria

Anni mundi

Pape

Anni christi

527

527

III

Iste pelagus ordinatus fuit absque iussione principis **E**t longobardi obsederunt ro-
mam et vastatio magna erat **E**t quod ab eo male inchoatum fuit in prius proficiebat
propter tyrannidem longobardorum et pestem inguinariam **I**pse sanctum gregorium
ad diuersa loca misit in negocijs ecclesie experitissimum **T**andem peste mortuus se-
pultus apud sanctum petrum

Cometā quēdam mirabilis circa hec tempora narratur apparuisse **V**nus puer quādrupes et alter habens duos vertices bisanchi nati sunt **S**anguinee haste et lux clata cōta nocte vident **N**ascitur et puer sine oculis et sine manibz a lumbis infra ad modum piscis formatus **I**n nilo egipti duo animalia aspectu horribilia • humane forme vir et mulier visa sunt • **S**ol vno die a mane vsq; ad meridiem in tertia parte visus est minorari **Q**ue presaga fuisse putantur inuasionis saracenorum • qui diu post • tertiā pene christianitatis partem deuastarunt

Fuscus vir sanctus filius regis hybernie claruit hoc tempore

II

Gangericus episcopus cameracensis

Goar vir sanctus super renum claruit et multi alij vtriusq; sexus homines fuerūt memoria digni vt patet in registro **G**regori

Letania maior instituitur a sancto

Greg^o • **E**t angelus appuit sup castz

adriani **R**egma celi letatē pō cātā

bāt āgli • cessauit plaga illa gndis

Aug^o monachus vir scūs cū iohē

et mellino et alijs mittit a. **G**reg^o •

ad anglos cū tendos • **E**t notādy qd

sepius le² vna regio vel terra cūla

q; sepe p^o p^omā cūfione recidiuarūt

Anni mundi 4493

Iste **G**regorius ex p^{re} **G**ordiano senatore nobilis gnē • nobilioz p^{re}te • nobilissimus scitate orbis sancti **B**ēdicti monach^o fuit **D**icit magnus p^{re} p^{re}a excellenciā viz potenciā • dīciās • p^{re}tes nobilitatē sapiām scitatem famā et experienciā **N**ihil de omni statu latebat cū tanq^o in omibz expertū **S**ub eo p^{re}torū t^{em}p^{or}e mala q^{ue}uerūt **I**pse doctor p^{re}ncipal^{is} de quatuor **Q**uāta scripfit testat^{ur} ecclia • **I**pse etiā solus cū **S**abiane post bēn^{ed}ictū **P**etrū in catalogo ro

manoz pontificū ad papatū diuinitus ē assumptus **I**pse multa instituit sicut in suo patet registro **I**n canone addi

Anni cristi 492

dit dies qz nōs qē **D**eus in adiutorium aī officia horarū dīc iussit • **T**otū officiū ecclesiasticū stilo pulcriori ornaciōri et cōpendiosiori enouauit qd hodie tenet et dīcī gregorianū **D**e oībz officiis tā epōrum q^{uam} aliorū inferiorū scripfit **Q**uāta qz g^{ra} splenduit • q^{uanto} scienciē lūie claruerit • q^{uanto} christifidelibus doctrina scripturis et exemplo vite p^{er}derit vir p^{er} hūana lingua p^{re}mere • **I**pse etiā hortatū **L**eandri epī hysepalei libros moralū in iob scripsit **I**tem sup ezechielē **R**egistz **A**jo • missuarū seu eplārū **P**astorale **D**ialogum **O**melias quadraginta **S**uper cantica canticorū et multa alia scripsit • **A**ntiphonarū regularē cōtonizauit atq; compleuit **H**yrī belep son ad missam cantari statuit **E**t ordē dīcīa m in canone sup corpus dīcī recitari **E**t alleluia qd iam aboleuit iterum cantari iussit **I**pse enim p^{ri}mus papa fuit qui illum humilitatis titulum scripsit scilicet seruus seruorum dei **N**am sui predecessores scripserunt se sic • **R**emioris rōme **A**rchiepiscopus • sancte et yniuersalis ecclesie patriarcha

Iste focas tumultu militum factus imperator dñm suum mauriciū occidit et alios plu-
res Et quia male cepit prius profecit et pessime terminauit quia tpe suo romani
uissime contra persas preliantes fugati sunt et multas prouincias prebiderunt Ta-
dem ipse superatus ab eadlio occisus est dignum opum consecutus premium

Imperatores

Colobas rex psaru iherusalē cepit et alias multas ciuitates attriuit xpianoy re in-
libo occis scā cruc cū zacharia pñ archa capie Postea se deū putās ab eadlio iēfide
Phara uirgo sancta et nobilis et frater eius Pharo comes **P**9 meldeñs epus
Calmealdus episcopus lugdunensis claret
Dehderius episcopus viemē et marti
Walterus uir sanctus etiam frater pharonis discipulus sancti columbani Et scā
Blidethildis uxor pharois et plures eiusdē scī colūbani discipuli floruerūt Salic
Gallus Eustahius Attila Valerius Andoenus Hildemarus et ceteri

Anni mundi 4811

Festum omnium sanctorum
instituitur a bonifacio tercio

Pape

Anni cōsti 602

Iste saurinus instituit pulsū campanorū ad horas diei Et quia tenax fuit et scō gregorio detrahēre nō timebat ab eo per-
cussus interijt Et hic ē tercius pontificū qui in hec tempora culpa-
bili uita et formidabili morte necatus est

Iste bonifacius sta-
tuit ut mīdus pā-
nus super altare po-
natur

Iste etacius ex pte bonus et in pte malus legitur in cronicis qz in quibusdam valde se habuit vtz in legēda p altacōis scē crucis Et quō miraculose p̄sas vicit ⁊ cōf dā occidit S; p̄ victoria cōuersatus cū p̄archa moabitaz cū ipō de fide disceptant vls eum ad rectā fidē reuocāē h̄ probdoloꝝ ab eo deceptus fuit et heresim monache litarū incidēs moriē in eadē Hec maledictio crediē sibi accidisse qz post victoriam suam paupes sibi subiectos in humaniter oppressit Vnde post nimis infelix factus ē multapdidit maulose H. c. se

Tādē i heresi pseuerans ydropic⁹ moriē ifelicit ⁊ mī peliones pau sit in arena sua fortitudie prout legiē

II
Epilatio cisancte crucis sub etacio facta est
Cumbertus episcopus coloniensis sanctus
Austregisilus biturienſis sanctus
Johannes tungrenſis sanctus
Salaburga abbatiſſa mulier scā duo monasteria cōstituit
Gualio celsangustanus ep̄s et doctor clarus habetur
Jhdorus hypalchē ep̄us inter doctores multū notabilis
Multa scripsit grauis hūie et auctoritatis Ip̄e plus q̄ lex
sectas hereticorū enumerat q̄ cōtra ecclesiā successu t̄pis
supererūt et dāpnate sūt Vide .xxij. .q. iij. c. Quidam
Sulpicius biturienſis
sanctus

h8j3

6j2

III

Iste bonifacius cōsecrauit p̄theon id ē tēplū oīm dōrū vbi cristiani piclitabant a demonib⁹ Qd a scō spū pul ere cōdmat Vbi habundauit malicia suphabūdaret grā Vbi multitudo demonū colebat a pagāis ibi oēs sci p̄ntentur a cristianis et ars arte deludere tur

Iste deus dedit fuit viē scīs simus Dum quendam le prosū oscularetur statim ille mundatus est Hic mē ta bona statuit

Quoniam albus rex nōmānorum anglorum. scotorū britonum fuit. vir valde sanctus in istis opibus misericordie. Undique triumphans aut gloriose. Eius brachiū cum dextera manu qua elemosinas debet integrum perseuerat apud urbem habenburg. Fuit interfectus a penda maioris rege. quem postea osomi frater eius vindicauit pendam interimens. et gentem merciorum ad fidem christi conuersti fecit. Et pictos regno suo anglie subegit.

Imperatores Dagobertus vir oibus bonis moribus oppositus rex francie fuit cuius tempore ecclesia sancti dionisii diuinitus dedicatur

Magnobolus episcopus andegauis vir sanctus claruit. Ea machometi ipse est albigera qua vult precipue arabes et alii sacri. Est secundū cāpā anno cristi. 621. cū enī diebus post conceptionem christi domini nostri ita quod inter eius conceptionem et hanc eram occurrunt dies 177693. Incepit ergo feria quinta quia christi conceptio erat feria sexta. Et notandum quod sacri anni vtū annis lunariis quorum quilibet consistit ex 12 lunacionibus equalibus. Hoc est. 354. dies salvo bisextili. Nam in per annis habent si bisextiles quorum quilibet habet 365. dies. Et tunc redit fuit a principio. Nota lunacio precise 30 annos habens lunares. reducit medias lunaciones ad consimile tempus scilicet initium.

Anni mundi

Pape

Anni christi

Iste bonifacius statuit vt nullus de ecclesia extrahatur. et vt acolitus non audeat reliquias leuare. Unde patet antiqua deuotio que nunc aboleuit cum iam viri et mulieres indifferenter tractent reliquias. Sic statuit fures ecclesiarum anathematizandos. Et vt testamentum valeret principis iussione. Et quod acolitus reliquias martirum non audeat leuare. Sepultus est apud sanctum petrum in

Sigibertus filius regis dolobedi cum baptizaret a sancto amado tunc iectus episcopo respōdit amen clara voce isans adhuc pl dieum

Imperatores

Machometus deceptor orbis propheta falsus nūc sathare parisor anticristi comple II mētum hēsum ac totius salūtatīs pdigium circa hec tpa velaniā suam ostētaē īcepit fuit enim magus et mercator vilissim⁹ Et factus pnceps latronū subtiliter arabes si bi attraxit q̄ tunc valde ab oraculo guabatur p̄sae vicit et gētes alias multas quibus dedit legē suam dicens se eē pphētā sanctū a deo missū q̄ Hoc em̄ docuit q̄dā sergi⁹ a postora tā a fide q̄ a cōsaciōe mōastica q̄ ipaz legē op̄sult Hic venit alter ierobaā deē partes abstulit domui dauid i. eccle ppi quia pene totū mūdum decepit karol⁹ et alij q̄dā pncipes iuuatē deo cultores ei⁹ cōhissent tōliē fide ēxtermiāssent **S**epius creuit et decreuit vsq; hodie .s. 1260 **f**inem ei⁹ nouit de⁹

Anni mundi

4822

Pape

Honorius
us p̄mus cā
pan⁹ ā-pij
m̄s .pi d .
xviij

III

Anni christi

622

Hic honorius fuit vie largissim⁹ paupib⁹ cōtidianas elemofinas dedit mltas eccle has iargēto et auro ornauit **H**ic statuit apud sc̄m petrū fieri letanias in clerū erudi uit et ipm honestissime ordinauit **E**tiam statuit vt monachi sacerdotes vtatur p̄tate ligandi et soluendi **E**t q̄ in oī sabbato fierēt letanie apud sc̄m petrū **H**ic ecclesiam sancti petri tabulis creis texit et ecclesiam beate agnetis edificauit vbi requiescit ipsa et beati pancracij via aurelia **S**epultus est apud sanctum petrū

Impē iūm romanorū cecidit hec tēpora ubiq; cetera orbem terrarū cepit deficere irremediabiliter nā i oriente sacra tēi in occidente ghorū ipm iuaserūt et tenuerūt **S**ariacem de ex erditū ipatoris .clm. pugnatorū **D**ulus piclitaōis et de iastacōis di lise cause assignatē **Q**uidā dicūt hoc ex roānoꝝ auaricia insaciabili pueisse. q̄ subditas naōes iugo ser uitutis intolletabili sibi opprimebāt q̄ q̄dūl romāi obiectūt auariciā q̄ dileperūt eq̄ tatem dñm orbis habuerūt. **A**lij dicūt q̄ hēsis oriētaliū hoc fecit ubi dīter ipatorēs hītabāt et sepe cū pueris pueri facti sūt nec ē quicq̄ q̄ ita neq̄at occasui subiaccere q̄ vera religio ē neq; in prinīpe aliud lucidius q̄ recta fides **A**lij diūt q̄ hui? dicitur **I**mpē a tores

fuit supbia dñorū q̄ sōbitos despiciēbāt. canes aut alinos nū cupādo vlt̄ filit apē qd pudore et dolore icitātē creperūt se qd cecim? forte oēs hec sil sūt vna causa q̄ apē q̄daliq̄d nascitur p cuius oppositū destituit et iam oēs quatuor monarchie de fecerūt et non restat alia n̄ atēpē c? aduentū deus nouit iterim dominia diuēlmode hīnāde variat in ptiulari et **A**urea scā abbatīsa parisi? claret que iussu elegij puellia puit **D**agobertus rex francie iēfecit āglicos q̄ tūc saxonēs dicebāt oēs excedēs mēlū gladii sui **D**icat quidā q̄ hec crudelitas fīacōrū fuit causa cēne iudēcie et diffecōis āgloꝝ etia fīacigeas non sine dāpno vlt̄ q; vlt̄ q; hodie mittat pius dñs spm̄ parīs inter eos et alios

Eglius autēpē scēus vie pē fuit spūal? **E**rubert? rex āglie p̄m? ibidē ydola destruit **A**ldanus eps clare i āglia scitate fuit discipul? colūbai sci **A**do istoz q̄ mltā monasteria fundauit **A**gilus abbas scātus resliacōn **R**ado m fīacia omēs sancti **T**epūt fides monasterij p̄m? **D**ado in oriente et iam viget in occidente **R**emaculus

Anni mundi 4833

Pape

Anni cristi

639

Iste seuerin? fuit vie benign? et scūs amatoꝝ cleri erga pauperes larg? in regimē ecclie diligēs quā p̄dīs et ornamentis āpliauit ma z mīce **S**uo tpe maurici? cartula c? cū suis satellitib? ecclie thez auris dirupit mīchē sacileg? nō verit? gāde mī ta culū **N**am in totā vltē in iāisset etia etiaū latrone null? potuit epōz nedū i fūgē h n? itate qdē **Q**uod vidēs simul etia pace tādē p̄fecit qd itēdebat accipiēs qd p̄fūte tatioē pupilloꝝ et viduaz p̄p̄iā sumi impatores illic ip̄fuerūt h oia p̄erūt ifeliciē **I**st sacilegij eractius p̄neps fuit cui mīlit p̄tē p̄mīa rū p̄lat? mauricius **I**ste iohēs multa milia hōim de p̄iure redeit ecclie thez auris pietate mot? p̄ hīstia et da' mīa **H**.c fecit ad iua reliq̄as scōz vītēch et anastasi et alioꝝ martīz quas vome collocauit

Iste theodor? sup oēs mīficioꝝ fuit et larg? ac benign? paup̄rū aātor hic statū cereū benedicti i sabbato scō et paulū cōstātiopolitanū q̄ mīstēte catholicoꝝ cūciāuit anathematē p̄tulit

CLXXXI

Iste constantinus fuit filius constantini filij craclij qui quarto mēse impij sui a no-
uena sua veneno fuit extinctus Et ideo qz breue tempus rexit in aet ipatores non nu-
meratur Ipse nouerā illam cū suis epilauit Et fuit pessimus tyrannus et hēticus do-
lois inuidus et catholicis infestus Nec martino papa pepit Cōtra lōgabardos ep-
cū ducēs supatus ē Et romā veniēs cū a vitiliano papa euerēt iuscipret nō fuit
beneficijs ipensis viassitudine odecēm S; tyrannide magnā et sacrilegia peccat
oia pulchriora deiciēs et deportans Quare tai dē a ppejs militibus
qui maliciā ei? diuici

et iuxta miserabiliter

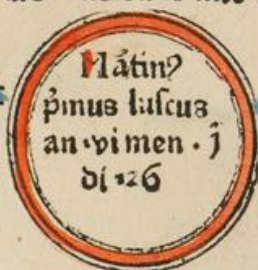

moie

II

Iudus filius regis britannie heremita sanctus clari-
Iherusalē capie a machometistis qbus humarus pūi
q in loco antiq tēpli nouū crexit supsticiosū et apphan
ablata prius cruce

Laudualus vie sanctus claruit qui bēn lambertū do a-
Arnolph? rle sancte vite pater pipini dux lothorūg
Deinde heremita post epus meten eius vxor fuit sanct.
Doda tēueris incluso cristo vacabat. Et sanctus
Eldolphus ei? filius epus meten Dicūt qdā q fuit au?
caroli mag S; hoc mare nō admittit nec rō tps cōso
at S; carolus martellus fuit pater pipini illius qui erat pē caroli magni

483

692

III

Iste martinus scūs p fide fortit agonizauit Dū qdā eū extorto
gladio interficē, vellet adhuc an altare constitutū ceas efficiē Ip-
se conuocato synodo in vrbē dampnauit syrū alexandrimī sergiū
pieriū et paulum hereticos Quare constantinus eū in exiliū misit
Cūns festum agitur. p. nouembriis

Iste eugeni? scil-
fime vite fuit o-
nibus amabilis
et benign? sepult?
apud scū petrū

Constantinus a Martina nouerca sua veneno perimissus. post quem martina ipsa cum heracliona filio suo regnum inuadit. Annis duobus

Imperatores
 Regnolpha virgo sancta claruit in gallia
 Rodwaldus episcopus treueren[si] necnon
 Seueria soror ipsius ibidem abbatissa atq[ue]
 Gertrudis cognata illorum. simulq[ue] sanctus
 Furseus et duo fratres eius. videlicet
 Follianus et vlcianus omnes filie regis hybernie in gallijs venerunt Furseus latiniz
 acum cenobium fundauit Follianus fonsense monasterium exepit dono sancte gertu
 bis vbi martir requiescit
 Sigebertus rex francorum. p[ro]p[ri]a monasteria fundauit Et magnus fit fructus in fran
 cia et anglia per sanctos viros
 Naua quidam negauit pauperi panem. et continuo ad ip[re]cationem pauperis nau
 te panes in lapides conuertuntur
 Anni mundi 4843

Pap[ae]
 Vitil
 ian[us] cap[itu]l[us]
 a 12. m. 6
 di. 2

Anni christi 642
Iste vitilianus cantum romanorum composuit et in organis cōco[rd]auit Ipse etiam
 habuit gratiam imperatoris. qui suis predecessoribus offensus fuit tamen postea
 non sic permansit. Nec vsq[ue] hodie potui inuenire q[uod] v[er]m[us] eccl[esi]a romana habuerit
 plene dominium vrbis post tempora constantini magni. et aliorum que ipse conuulit
 ecclesie. nisi forte temporibus quorūdam piissimorum principum. quorum pau
 ci fuerunt Iste vitilianus confirmationem priuilegiū eccl[esi]e a pessimo impera
 tore gra[ti]anter accepit. Que tamen ipse imperator post infregit

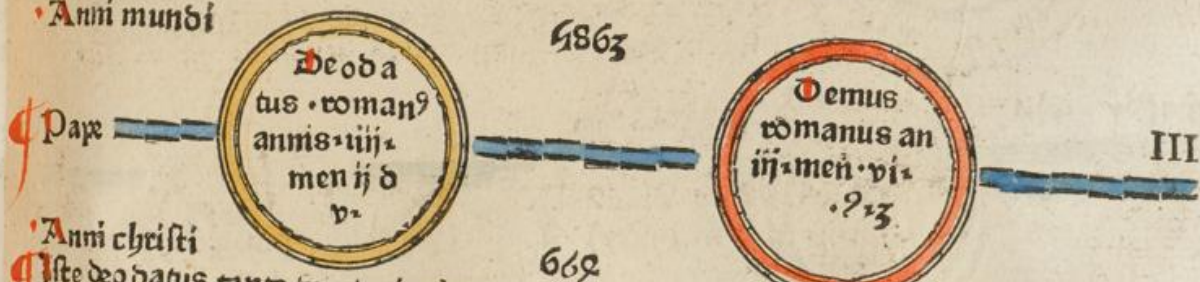
Mala multa sunt in ecclesia. Nam sarraceni affricam et siciliam inuadeutes et cum non esset qui tyranni dei eorum resisteret etiam hispaniam subiugarunt vndique christi permanserunt et fuit tribulatio magna. Turbato enim dominio romano homines mali sumebant audaciam malefaciendi et fractis legibus defecit correctoris deus ita fieri permiserit.

In peiores

Ignis cecidit de celo et prae magna apparuit ut putaret homines consumationem seculi aduenisse. Et signa ingentia facta sunt ita quod viuentes accrescebant per timorem per tonitrua et fulgura et ictus eorum maris et quae mundationes inconspabili excessivas. Et per hoc in signo ire dei. Apparuit enim vniuersaliter et visibiliter angelus dei bonus et aliter angelus malus qui nocte una romam circumuehant et quociens domus aliqua perferretur patres cum filiis fratres cum sororibus tumultandi deferretur. Dicunt quidam per haec vel similis pestilentia tempore sancti benedicti fuerit.

Clo donec rex francorum irreuerenter corpus sancti diomisi discoopertens os blasphemavit et frexit et furtaue detulit quare in amenciam cecidit.

Anni mundi

Anni christi

Iste deo datus tante fuit benignitatis ut omnem hominem amagno usque ad minorem a se consolatum non dimitteret. Sepultus apud sanctum petrum. Eius tempore corpora sancti benedicti et sancte scolastice sororis sue transferuntur de monte cassino ad monasterium floriacense secundum gallicos. Cui omnino contra dicunt italici dicentes ea in monte cassino adhuc esse.

Iste demus decoravit illum locum ante basilicam sancti petri quod dicitur paradisi. Sepultus ibidem.

Iste constantinus fuit catholicus et bonus; zelosus pro omnia contra hereticos ecclesias repavit et grecam romanam ecclesiam recondidit. Synodum septimam aggregavit in qua promissum est grecis presbiteris et vporibus legittis uti ac ceteris orientalibus. Occidentalibus neque quod quilibet voluntarie tempore gregorii et ante suscepit. Et hic maxime aduertendum quod voluntas principis valeat ad bonum et deum statum ecclesie et fidei promotionem. Et contra quod malicia noceat hoc isti duo constantini scilicet pater et filius clarissime ostendunt. Vultu permittente deo sarracenis et bulgaris resistere non valuit sed cum eis pacem fecit annua tributum dicta secta. Tandem bona potius morte

Imperatores transiit ad christum sepultus in constantinopoli

lim venit et se baptizavit fecit quod noluit donec ipse pacifice veniens cum plurimilibus baptismum suscipere. Maluit in se sancta quodiam fatam abicere quam christi paupertatem non ignoscere

Cesaria regina plura claustra ab constantinopoli rep audientes mandavit ut rediret sed ipsa

Nota quod septem sunt synodi principales quarum auctoritas est par euangelio. Quia euangelica veritas per eas declarata est contra septem principales hereses que minus in lucrum contra ecclesiam

Anni in di 9843
Papae
Anni christi 649

Iste bonifacius non habet in quibusdam libris et sequens dicitur bonifacius. vij. hic dicitur secundum quosdam profecisse papatum apud sanctum petrum in ratione habundantiam non reperi

Iste agatho scilicet fuit dum leprosum quendam osculare statim moribatur. Iste bonifacius de consensu principis iussit celebrari septimam synodum ubi greci redierunt ad obediendam apostolicam sedis per plagas varias

Iste leo vir sanctus fuit grece et latina lingua sufficienter ibat eloquencie quoque singularis erga pauperes non solum multis pietate sed etiam studio labore sollicitus hic constituit pacem dari per agnoscere dei et ut pro usu pallii aut archiepiscopus nichil persolvere tractaret. Eius festum agitur in octavo iulii sepultus in ecclesia sancti petri

Bulgarorum regnum exortitur qđ valde attriuit imperium **A** sicbia egrediebantur
traiciam inuadunt

Callimius marinū ignem inuenit et romani naues factacenarū cōbussent

Theodericus rex francorū multas facit tyrānides p? victus est a pizime

Stella magna appuit in oriente **E**t magna pestilē
cia sequitur **E**t mons qđam in cāpania eructauit ignē

Berta martir et abbatissa claret in gallia

Blathildis regina francie post monacha

Genehus lugdunensi

Priectus et marinus martires cū seruo suo

Maxelendis virgo et martir p? viginitate claret miracul?

Rex adiuolphridus fit monachus p? eps ludifrisen

Amathus epulatur

Theodorus archiep? angelorū

Leo degarius augusten? **C**hilianus episcopus sanctus

Et ilerudis regina anglie qđ tbo inuit viciis et virgo pmanfit. **E**t alij plures sancti
floruerunt **V**ide in speculo

Anni mundi

4883

Anni cristi

688

III

Iste benedictus fuit p oia vtu
olus et vita eius concordauit
cū nomine **E**i? tpe maria fu
it pestilencia **H**ic ab ipatore
p? h? o papa factus est **H**ic i
vixit mltas ecclesias restaura
ut sepult? apud scm petrum
an discessit **C**ler? ei p? archiep? bēn et vulgus theodorū p? tēde bāt **S**z spūs scūs
oim vota in istum concordauit

Iste iohannes fu
it vir strennuus
et moderatissim?
et multa sciēcia re
dimitus **A**ne hio
clenus erat

Iste zeno fuit vir valde scūs c
nūq? se causis et actib? secularib?
immiscuit **E**rat ei aspū āgelic?
camicie venerāduis morib? qđ s
religiose vite smone vixit
simplex **H**ic electus ē cōcordie
etiā laicis ofenciētib? **M**ltū ei

Iste iustinianus bonus fuit prudens et laetus et romanum imperium non inobice a
pliuit. **E**cclēstia officia plurimū honorauit. Multas leges condidit. **S** post de p
uana cū sep a synodum infirmare voluiss et. et eccliam turbare decimo āno sui ipi a
leone patre et tyberio et gallinto patriarcha captus ē abscisis q; naso et lingua a tē
no expellit et apō trisonā epilio regeat. **E**t sit mag turbaco i ecclia p scismaticos et
hēricos. **F**acta q; ē cōtrouerha inter leonē et tyberiu. **E**t pualuit tyberio. q et leonē
āputato naso epilauit āno iij
ad sacretenos fugit et bulga

Imperatores
et tyberiu q hēricis fauebāt
reconciāuit et valde penituit
sarijs vindicauit ita etiam
cū filio suo a philippo quē epulaueat in se et est

i p h sui et p eo regnauit iustinian? aut
ros q ipm ēstiuēt ipio occidēt leonē

Post se iustinian? gremio scē mās ecclie
Sed quia nimis crudeliter se de aduer
vt innocētes pueros occidē vll et idēro

II

Vigilius anthiofioreñ. **A**ndoenus rothomagen. **L**eufredus heremita
Willibrord? cū pñ socijs de āglia v mit pōicare fidē et vbu dei p p ea sit ep̄s tūietēñ
Pipinus p̄m? dux frācorū mltas victorias hūit et frisiones supauit. **F**uit fide catho
lic? et ecclie dei defēsor singularis. **V**ez i vno excessit q; ad tēp? adult fuit. **H** hūit cas
trū i colonia qd dictū fuit capitolū et ē nūc ecclia bte maie vgis. **Q**uā vñ plectubis
regia frācie ipi? opoz fūdaui? ē gīo cultū ex xnaui? **I**dē pipin? frisoēs ad fidē duxit
Due synodi simul fuerunt in ecclia scilicet constantino politana: et aquilegien? q
in et se discepabant quia aquilegien? in constantino politanam consentire noluit
Grande scisma. **S**ed sergius aquilegiensem reduxit ad vnitatem

Anni mundi

4893

III

Pape

Anni cāsti

692

Iste sergius magne sanctitatis et cōmēdabil vitē fuit. **I**n cuius e'ctione magna
dissencio fuit. **A**lij theodorū archipresbiterū alij paschalem elegerūt. **T**andē volente
dño in hunc vnū cōcordatūt. **H**ic corpus scī leonis primi translulit i wiesenburg
reuelante deo. **I**pse etiam magnam ptem scē crucis inuenit in loco obscuro. **E**t āglie
ēgē at; saponū baptizauit. **A**d milā agn? dei ter cātari statūt. **S**epult? apō scī petz

Iustitiam in his tunc dicitur timens e pinto resigit ad pularum regem a q beigne honorifi
ce; re p t u s s o r o r e m e i u s v r o r e m a c c e p i t . e t e i u s d e m r e g i s a u f i l i o i n r e g n u m t a
dem restituit us regnauit annis . vi

II

Sanctus lambertus filius apri comitis post multa opa sanctitatis martirio colima
tus est a domine duce arame qz dixit qz soror eius alpaia non eet legitima vxor pi
pini qui eam duxit contra fas viuentis adhuc plectrude coniuge sua

Beda presbiter venerabilis et pater guisse auctoritatis claret in anglia Multa sc
ta et historiam famosam reliquit Fidelis laborator in ecclesia Cui predicatori absen
tibus hominibus lapides responderunt Amen venerabilis beda

Rex aglie et saxonu qz sapores aglia obtinebat ideoqz nome isule mutatu fuit h vit
romam et a sergio baptizatus statim moritur euolans ad cristum

Ewaldi duo sancti presbiteri pdicatoris gra de anglia venerunt in westphalia . Et in
villa quadam laie dicta suis precibz fonte de rupe traxerunt . et sanctu capum sic dictu
vsqz hodie assecrunt i vsqz paupm Vbi sepe mira otigerunt oia testametu scop facere
vletibz q horribili plagati sunt Et coic ibi vntur dm nri de sancto campo vel prato

Iste leo factus fuit papa adiutorio ro
manorum et non po
nitur in cathalogo
pontificu forte pp ma
lu itroitu . Et leqz s
dicat leo tercius ni
chil tñ mali fecisse
sebie n papa fuisse

Iste iohes vir scus fuit martirio coronat? h a q
vel ob qua am nō legie
Tñ putat q a duobz lo
gobardis scz bñuetano
et spoletano p defese
iurii ecclesie Deqz em
istoru ecclesia vepabat et
tras ei? qz vicini fuerit
Sepult? apd scm sebas
tianum ad cathecumbas

Iste iohannes vij fuit eloque
tissimus fauin
dia et eruditus
multa sciencia
Oratoriū beate
marie construxit
in quo ē sepul
tus

Iste zlm? paz su
pmiuit et hñit scif
ma oia discocu
qd et cū cōstātino
p? cōtinuat don
discocius morit? et
sic cōstātino? papa
tui restituit qz ipē
vi deciuuit . Fuit
vndiqz tribulatio in
ecclesia tā in papa
tu q in pio . Nec de

hys mencionat qz forte ppē scifina dubitat an vxi successores fuerit apostolici

Cum apud casmam vbi sacrum beati **B**enedicti corpus quiescebat vasta solitudo esset quida de venientes gallia eius et germanie sue scolastice corpora in galliam secrete deiecerunt

Impatores

Iste iustinianus fuit filius constantini

Westualia incipit ouerti ad fide de a hec tempora vbi p^mum p^dicti duo ewalbi scⁱ albus et mⁱzer p^redica^runt qui p^r martirizati fueruⁿt in comitatu de hoya ap^pe b^rem sem ciuitatem co^po a eoz translata fueruⁿt colonie

Sancta coⁿuer^tie ad fide n^r p^ri vbi p^rimu^m p^redica^rut sanctus wilbrod^{us} ep^{us} traiecti

Sancta o^di ducilla a quⁱ amie claret

Romani multos sacra^renos interfeceruⁿt hoc tem^pore

Michaelis archangeli templum in mari o^struiⁿt sicut in gargano

Sanctus hubertus transtulit sedem episcopa^le cu^m corpore scⁱ la^berti ab leodiun^o

Scisma vij ecclesie fuit inter zimhu^m et distortu^m q^{uod} fuit o^stinuatu^m p^{er} successores eoz

Et fuit grandis p^rebacio i ecclesia q^{uod} ta^m ipio q^{uam} in papatu fuit altericaco scandalosa

Anni mundi

Pape

Anni cristⁱ

Iste constantinus fuit v^{ir} mitissimus et ita ben^{ign}us q^{uod} ab omnibus amabat^{ur} Ipse fuit vltra mare o^stantinopolim ad iustinianum imp^{er}atorem et cu^m magno honore ceptus fuit. **E**t philippum tanq^{uam} hereticum exco^mmunicauit quia ymagines sanctoru^m deleuerat sepulch^{us} apud sanctum petrum

Iste philippus fuit hereticus et modicis diebus rexit. Et quia dominus suum interfecit etiam ipse male perierit.

Iste anastasi fuit vir bone catholice et fidelis. Et quia philippum persecutus est idcirco theodosius contra eum pugnans eum deiecit qui ordinatus in presbiterum bene vixit.

Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit. Et qui admodum ipse de prelo theodosii presbiterum rexit. sic et ipse a leone depositus et presbiter factus est.

Philip-
pus

Anasta-
sius

Theo-
dosius

II

Hereticis ymaginum serpit. que sic dicitur quia ymagines sanctorum que sunt libri laicorum auferre voluit quasi foret ydolatrie cultus. **Vide** ex saracenis commota esse. **Carolus** marcellus filius pipini immensas victorias habuit contra infideles adiutus diuinitus fuit victor gloriosus per omnia. Sed quia bona ecclesiastica sibi usurpauit propter bellorum necessitatem. ideo in penis infernalibus anima eius ab eucharistia visa est cruciari qui vir sanctus erat.

Duo reges anglie veniunt romam et sunt monachi deuoti. **Arip**tus longobardorum rex vir pius misericors et iustus secrete per regnum solutus fuit ire et de singulis inquirere et quale iusticiam sui vasalli facerent populo iniustos iudices corrigens. **O** maximum pietatis opus.

Anni mundi

4913

Grego-
rius in Epistola
an. xviii mon
viii die.
xxx

III

Anni christi

492

Iste gregorius fuit vir castus diuinis scripturis eruditus loquela facundus ammolans. **Re**rum ecclesiasticarum defensor sollicitus et hostium ecclesie impugator fortissimus. **Unde** fideiendum quod circa hec tempora papa per solito impatoribus se opponere prope impatorum prouiam imperium de gente in gentem transferendo hic leone imperatorem anathematizauit eo quod sanctorum ymagines destrueret qui etiam huic gregorio papa eas exui et destrui demandauit. **Sed** papa non curauit. adhibens sibi fidei liberos cum prelatibus unanimiter. **Hic** constituit feriam quintam in quadraginta per tota sanitate ieiunari. et missarum celebratam fieri quod ante non fiebat.

Iste leo cum esset potens theodosium deposuit et pro eo regnavit. Sed ita fuit per
 quendam apostatam ut omnes ymagines sanctorum auferret et exureret. Quare bellis per
 lenchis et infortunijs plurimis peritus est. Et quia correptus a gregorio iij^o in sua pou
 tificatu pernicia ideo ille totum regnum occidentale ab eo abstulit. mandans ne quis sibi obe
 dieret vectigalia sibi auferendo. Et quia heresim sapuit a sanctis viris sepe correptus est et
 plures christiani ab eo martirizati et
 hic i^o p^obia defuit? est. **S**artaceni
 totam hispaniam sibi subiacuit. Et
 Imperatores
 galliam etiam invaserunt. Hic pluri
 vltra ipsorum occidit ubi de suis

Leo. iij
 heticus cum ostia
 tino filio suo
 an. p. p. v

epulati sunt. Tandem ipse miserabi
 lissimas christianorum invadunt et
 nisi carolus martellus occurrisset
 eos eos devicit et semel. iij^o et
 tantum mille quingenti ceciderunt

Constantinopolis a sartacenis obsessa fuit sed per beatam virginem liberata. Et quidam heremite visio
 mirabilis omnia de ioseph qui dominum sepeliit et per paucos annos iij^o milia hominum ibidem
 obierunt in per silentia
Cirus episcopus constantinopolitanus exul per fidem **C**esaris arelatensem docet monachos
Albinus episcopus andegavorum
Egbertus sanctus de hybernia venit in galliam
Wolfstanus episcopus zenonensis. **E**uericus episcopus zenonensis
Eutherius episcopus aurelianensis. **A**gilolphus episcopus colorum martie
Bonifacius episcopus trajectensis qui germanorum gentem ad
 fidem christi convertit et postea a frisonibus martirizatur
 Anni mundi 4323

Pape

Anni christi

432

Magnus episcopus maguntinensis

Rachodius dux frisonum maluit esse in inferno cum pluribus quam cum paucis in celo.

Non enim novit personam eius Malus iocus filius eius morte subita prius territus solus fuit

CXXI

Translatio sancti augustini de sardinia
in papiam solemnissima facta est per lū
pardum regem longobardorum deuotū

Germanus epulatur
Herminus eps lobien
Petrus eps damascen⁹ doctor

I

II

Petrus manie⁹ martires
Egibius abbas sanctissimus clauit Ex grecia venit in galliam
Germania ad fidem cristi conuersa est hoc tpe
Vbi pmo pdicauit b^{us} bonifaci⁹ miss⁹ a gregorio. ij.
Monasterium sancti benedicti reformatur in monte cassino a quodam ciue brixiano
Et similiter quedam monasteria ditissima fundantur in alamania scilicet fulden
Concilium generale fit in vrbe anno primo huius gregori contra hereticos
In quo sanctarum ymaginum veneratio approbatur et contradictores excommunicantur

Anni mundi

933

Gregori
us. iij roma
nus. an. p.
me. viij
d. 29.

Anni christi

534

III

Iste gregorius digne successit suo predecessori et uo minit et opere eū imitatus. **A**ni
mose contra imperatorem processit. et intentum obtinuit. **C**oncilium in vrbe celebra
uit contra heresim negantium uenerationes ymaginum. **E**t carolum vocauit in subfi
dium contra longobardos **I**n canone addidit **Q**uorum hodie solēpnitas **D**ienne
archiepiscopum instituit **S**epultus in vaticano

Iste constantinus tot⁹ peruersus et hereticus pessimus fuit ita vt etiam demonijs im
molarer ecclesiam persequeretur et nichil memorie dignum egit Et⁹ permittente deo
ecclesia longo tēpore afflicta est more solito quia in hoc mundo p̄ssura habebit et ag⁹
cum persecucionibus

Constā
tinus .v. bēti
cus leois fili⁹
ā. rrrv

Impatores

II

Pippinus filius karoli marcelli fit rex francie p papam zachariā et fuit vir valde ca
tholicus et p omnia victoriosus et ecclesie romane specialis defensor et in nullo dege
ner a paterna itrennui tate

Karolomannus frater dicti pipini diuino tactus timore dimisso regno fit monach⁹

Bachis rex longobardorum per zachariam admoit⁹ vt a psecutione roāno cessaret
acqueuit insup et monachus efficiē

Hildericus rex monachus efficiē forte moti fuerunt ppter horrendam illam dampna
cionem karoli marcelli quia periculosum est esse in potestate et pauci euadunt securi

Quāta fecit p fide idē karolus et tñ ppter vnā illam causam eternaliter obāpnat⁹

Translatio sanctissime marie magd alene a ciuitate aquej ad monasteriū viteliatum
facta est a geiaro duce burgundie

Anni mūdi

4993

III

Zacha
rias greus
ānis .p. men.
ij. d. rrv

Ppae

Anni cristi

192

Iste zacharias fuit vir benignus et omni virtute ornatus omnib⁹ aābilis ppter mi
tate suam ipse regem francorum scz hildericum deposuit et in loco eius pipinū instituit
quia vtilior fuit et hic p̄t p̄as ecclesie gr̄a fuerit hoc tempore q̄ regnū illud famosissi
mum transtulit de veris heredibus ad genus pipini propter legitimam causam vt
habetur r. v. q. v. aliusq̄

Mirabilia cōtigerūt circa hec tpa. Nā terremotus mirabil' fuit et ciuitates q̄dam mō
tane diuisis montibus vna cū illis tñs migrarūt ad loca cāpēstria vltra vj. miliaria.
Et n̄ sūt fracte. In mesopotamia terra disrup̄ta ē ad duo miliaria et aīal multū loquū
tur humana voce. De celo cinis cecidit. In mari pontico glacies fuit spissitudine xxx.
cubitōs hñs. p centū miliaria et nix p̄ cubitōrū fuit mons cecidit sup̄ illud. Tam
grande frigus fuit. Stelle ceciderunt de celo scilicet assub. Et territi sunt homines
putātes orbē finē adeē. Qm̄ mirabilē imitacōe; hec sīg p̄signauerūt ex seq̄; tibo patet.

Remigius rothomagen' archiepiscopus claret sanctitatē
cenobiū in cartucenā tētorio dedicatē a dño p̄te stephano papa et pipino rege
Corpus sancti h' uelēi transfectur moa ulum fundatum ab anselmo
Iul' vīe scissim' successor bñ boīfacij in aēpātū magūtinō claret miraculis
Translatio trium regum ē facta solempniter de roma in galliā. Nam gorgomus hī
gorgia nator in hyliriacō et nazarius in iohāham p̄mitur

Saurius primus abbas fuldeñ monasterij claret sanctus
Johannis baptiste caput i aquitaniā delatū est et plures amīc pippini i bello inter
fecti subito rediūmī resederunt

Anni mundi

4943

Anni christi

892

Iste stephan' p̄ oīa vtil' fuit ecclie tā vbo q̄ docēna spūalia et t̄palia strenue gubnā
do paupm amator et defensor eāt h' pipinū vnxit i egē frācor' et aīa lōgobardos n̄
fit vt eos expelleret et ecclie restitueret q̄ multo tpe minus iuste detinuerūt
Quod et factum ē Ipse em̄ imperiū transtulit a grecis in francos. Vt patet ex t̄ra de
elec. vñem. Quam leo tercius postea exequioni demandauit

Astulpho fulgure pempto longobardorum vicefinus h⁹ regnavit
 Desiderius in ytaliam eorum rex ultimus

Imperatores

Imperium bipartitum est dea hec tempora quia stephanus papa transulit ytaliam cum ceteris in carolum adhuc iuvenem quem leo iij postea infeudavit Constantinus autem greciam cum alijs regionibus transmarinis gloriose retinuit
 Gengulph⁹ martie claret miraculis In gallia fontem emit quem i burgundia fecit oriri
 Fuit segetis ab vxore sua adultera diuisus tantum eo q^d miracula sua derisit
 Sanguis de ymagine crucifixi manavit et sanavit oēs . Et iudei qui in ipsum pugaverunt comersi sunt Hoc miraculum ostensum creditur pro confutatione heresis
 et corroboramine fidei
 Sancte petronille corpus transfertur cum titulo quem beatus petrus scripserat
 Auree petronille dulcissime filie

Anni mundi

4963

Pape

Anni cristi

862

Iste paulus vir sanctus fuit et mirabilis fecit constitutionem de diuino officio seruanda in p^l Ipse nulli malum p^o malo reddebat sed cum paucis familiaribus suis de nocte p^o cellas infirmorum et pauperum incarcerationum circuibat eis necessaria ministrando
 Diuis pupillis et alijs egenis papale debitum exhibuit operam ferens tamquam verus sancti pauli apostoli imitator Hic etiam propter calores estiuos apud sanctum paulum morabatur
 Ibidem mortuus et sepultus Cuius corpus post cum honore apud sanctum petrum translatus est

Martires plurimi facti sunt a constantino impa-
tore isto pessio heretico. Putat qd vix aliqs pessimo
rū suoru pdecessoru tot martires fecerit. Et afflic-
ta est ecclesia valde et satis preuiose emit veneratio-
nem sanctaru vreg num effusione sanguinis. Et i-
pissimus tyranus vlcione dignam recepit. Nam
cōpleto impietatis sue mīsteio h xribiliē clamās ig-
ni inextingibili traditus sum exalauit spiritum

Tempora cruenta et multū tūe-
bulenta erāt vndiq; q; saraceni
et pagani cristianis et cristiani
inter se plurima bella gesserūt. Ca-
rolus magn⁹ cū virtute diuina
adiutus principalis actor fact⁹
est et triumphator gloriosus li-
cet non sine magna strage suoz II

per longa tempora

Carolus magnus adhuc iuuenis sed indolis egregie incipit regnare sup francos.

Et fuit filius pipini m uer eius ber ta vocabatur

Thuri qd de mōtibz calpijs exisse dicūt amemā maiore iustāt et vastāt. Et cū pesti-
lenz eos atterēt suasi sūt apamis vt i modū crucis se tonderēt et sic cessauit. Et deinde
tūm illum seruauerunt

Alchwin⁹ vix doctissim⁹ et scē vite claruit mgē caroli mag⁹. Ille scēpfit et reformauit

Monachi perueri ecclesie sancti martini turonēj delicijs et pompis vacantes dēp-
p vno omnes ab āgel suffocati sūt. Et illud monasteriū alchwin⁹ plene ēformauit

Sergius eps a deo platus est eo qd constantinum mdignū papatū cōsecrauit. E-

usq; os et manus aruerunt

Iste constantinus fuit laici⁹ et subito factus p̄sbit̄. Tyranice papatū inuasit et
nagno scādalō p̄fuit q̄uis parū. Sed zelo fidelium eicitur et oculis priuatur.
Et iste videtur fuisse quinquis infamis papa vsq; huc

Iste leo etiam peruersus fuit • minus tamen q̃ pater eius **H**ic cupiditate victus conam quandam cuiusdam ecclesie abstulit et capiti suo imposuit **S**tatim q̃ febris correptus spiritum exalauit **U**xoem habuit pessimam nomine hyrenam que regnauit statim post eum cum filio suo

Imperatores

Saxonia conuertitur ad cristum populus olim durissimus et gallorum inimicus perpetuus **S**ed a carolo superati colla submisereunt

Francia in flore • et tota gallia simul ubiq̃ triumphatrix fuit **E**tiam ultra montes et mare sicut olim roma **E**t cessare fecit regna gothorum et longobardorum que inceperant anno domini • ccl. vel circiter

Hac tēpēstate imperium fere nomine tantum uigebat occupantibus id cōtinuo in oriente barbaris et romani ab eo destituti ad gallos iam intuebantur

Carolus augustam et papilloniā nobilissimas hispanie vrbes vastat eo q̃ earū populi recipere cristi fidem nolūissent

Anni mundi

Papae

4443

111

Anni christi

1112

Iste stephanus omnia errata constantini emendauit de gradatis hijs quos ille ordinauit in generali synodo **S**epultus est in vaticano in basilica sancti petri

Iste adrianus fuit vir preclarissimus nobilissim⁹ genere et potētissim⁹ **M**ulta magnifice patrauit **A**n eum sibi similis epali gloria et diuicijs in papatu fuisse nō videt **D**iuicia restaurauit tuces et in uros vrbis extruxit **R**egnum longobardorū cessare fecit p̃ carolum **S**ynodos duas solenniter celebrauit **E**cclias et monasteria multa istius generalis concilio debet p̃pter tyrannorum violencias cohercedas **U**t; lxxii. di. p. totum **T**andē hic beatus pontifex post laudabilem vitam sepelitur ap̃d scm̃ petrum i vaticano

I

Iste constantinus bonus et pius fuit. Matrem suam amovit a regno ut feminis negotiis intendere. Sed illa simulato amore postea ipsum excoitavit et etiam filius ipse et iterum tribus annis regnavit. Denique cum greci perciperent quod carolo magno nubere voluisset ipsam cepit et in quodam monasterio reclusit in chelorum assumens.

II

Ilamina aurea inuenta est in constantinopoli super corpus cuiusdam defuncti in quodam sepulchro in qua sic erat scriptum. Cuius nascetur de virgine maria et ego credo in eum. O sol iterum videbis me sub constantino et hyrene. Sol obscuratus non apparuit xlii diebus. Signum crucis apparuit in vestibus hominum et sanguis de celo in terram profudit.

In hac synodo iterum greci reconciliati sunt post plagas solitas confitentes spiritum sanctum ex patre et filio procedere.

III

Anni mundi 6983

Anni christi 882

Isidium universale quod olim athenis claruit et post ad romam translatum fuit et in per carolum magnum transferretur prius. Veritas scilicet a felice auctore dicta cōdēpnat quod dicit christum esse filium dei adoptivum.

Iherusalem circa hec tpa capiturē occupatur per carolum magnum cum tota terra scā
 Et sacrorum secta ubiq; vastatur atrociter quia tempus miserationum venit
 Iste nichiforus auarus fuit pluresq; lesit **A**d impium per grecos sublimatus fuit
 sed non profuit quia suo tempore orientale imperium quasi ad nichilum redactum ē
 Et romanum vnanimiter transfertur ad carolum

Nich
oferus · ā
nis nouē

Imperatores

II

Ogerus dux de danamarchia princeps cristianissimus floruit iam tpe caroli mag
 ni **C**ui cristianitati omnes fere regiones transmarinas obtinuit a iherusalē videl;
 usq; ad arbores solis deo apiciante et exercitū ei⁹ miraculose confortate **E**t in supiori
 india ordinauit imperium cui prefecit iohannē filium regis frisonum dictum **P**riel
 ter iohan appter deuotā et sanctā viā quā duxit **E**t subiecit ei xiiij barones naciōis
 sue q̄ alia dominia vndiq; tenebāt circumiacencia ⁊ sic religio ibidē pmanēt xp̄ana
Aquisgram instituitur peregrinatio septemalis solempnissima ⁊ propter reliquias
 preciosas quas carolus ibidem transtulit

III

Amelius comes aluernēsi gener caroli martir et **A**mius beritanus miles martir oc
 cisi sunt in campania **A**aron rex persarum misit carolo corpus sancti cipriani et spe
 rati et caput sancti panthaleonis

Corona spinea domini floruit in manu caroli **E**t transfertur de constantinopoli patri
 bus **E**t in translatione reliquiarum mortuus quidam aquisgrami resuscitatus est

IIII

Anni mundi

4973

Pape

Anni christi

898

Constantinus multos nobilium oculis priuat assuetans eos cum hiene matre
 sua coniuasse

Iste michael fuit vir catholicus omnibus amabilis. Omnes sane doctrine abnegatos mirebatur
extinguere. Et eos quos nichilominus leuit avaricia solatus est ipse ditando.

Michael
an. ij.

II

Gerhardus dux bavarie in panonia aggressus martirisat.

Isidorus monachus iussu caroli collegit omnes legendas et actus sanctorum de toto orbe in
unum volumen per hieronimum bedam et filios etc. Et cepit quod omni die reciterent per .ij. m.
sanctorum festa. Ideo est instituta ecclesia que legitur. Et aliorum plurimorum.

Paulus diaconus iussu caroli collegit lectiones quilibet festivitati convenientes ex optimis
dictis sanctorum patrum.

Signum rubrum domine crucis et multe haste apparuerunt. Sequitur strages christianorum.

Tuellinus rex ungarorum alii principes aurore se et patriam suam carolo dedit et baptizatus est.

Corpus sancti barnabe transferre beneventum de liprama.

Odo wilhelmitarum circa hec tempora incepit.

Anni mundi 6003

Leo
2. confessor
an. 20. m. 4
di. 76

III

Anni christi

802

Iste leo vir valde sanctus totus mitis et scia plenus cum in die sancti marci leticius cum clero
paceret a quibusdam pueris tapie linguaque percutus et oculi effosis in carcerem mittitur. Sed
per dominum servum suum non dereliquit quoniam pro omnia eum sanavit membra ipsa plene restituendo
deinde ad carolum precepit in francia singula nationes que sibi illata essent a quo in honore
suscepit fuit. Et statim rex cum eo romam teneretur et ultionem de inimicis eius fecit diadema
que imperii ab eo suscepit remanens acclamantibus carolo augusto a deo coronato vita et
victoria de celo submisit tandem per laudabilem vitam idem pontifex sepelitus apud sanctum petrum.

Translatio impij facta est per sanctum leonem papā terciū de grecis ad francos cum
vnamini consensu romanorū iustis et necessarijs causis p? longā pacienciā ecclesie
dei q? diu grecorū emendacionē expectauit h? q? nis defecerūt a p? pietate diuisi sunt

Iste karolus dicitur magnus cum iā regnasset in francia xxx iij annis assumptus ē impato
rem romanorū et impauit ānis xiiij quāte p?rogatiue hic fuit in omnib? que principē
laudabilem faciunt q? digne nar
det q? a principio vsq; ad finem
se habuit vt nō sit inuentus q? eū

Imperatores
ta q? post fragilis homo i illo cau
rexit et p?cepit sic ergo recte lau
glorificem? tādē morte sancta po

Karol?
magnus .p?
sanct? ā .xj.
men .j.
di .g.

rare sufficet hoc vnum p?uē suffi
in tāta terū tēpestate sic laudabilē
in aliquo reprehendere potuiss? reue

sari quē diuina p?tus continue di
da? eū h? i dñō opera eius magnifica
tit? sepelit aq?l g?m āno vite lxxij

In rosuallō occisi sūt mlti reges et comites xpiani vltra r?
Nilo deāgler dux exercit? karoli p?rolādi cū mltis xpianis occis? ē in bello ab argo
Sol stetit spacio trium dierum vt karolus vinceret

Cōpostelle ecclesia et patriarchalis sedes ordinat et ex?tuit in honore sancti iacobi
Et implet p?ticio marie zeq?dei q? iobānes a dextris apud ephesū et iacobus a sinistris
romane in medio pulchrē

Episcopatus quinq; dotat per karolū magnū .s. coloniē magū tūneū treue .s. salz .
Monasteria solēpna tot fundauit quot in alphabeto lre habent cuilib; vna p?oābat

Anni mundi 6013

Ste
pha? .g. rō
an. 3 men
vii

Pate

Anni christi 812

Iste steffanus mltos captiuos redemit et ludowicū impatore coronauit . Moritur
ro . ne sepultus in ecclesia sancti petri

Carolus fiduas leges conscripfit quas per vniuersum imperium seruati iussit
 finis belli quod carolus contra saxonas gesserat in quo tandem uicti saxonas casti fide
 quam romana tenet ecclesia receperunt
 Loauite gregatim ex affrica volantes ytaliam infestant

II

Signa multa precesserunt mortem gloriosi et sancti imperatoris caroli. Nam e-
 clipis solis et iune ultra solitum fuit. Appuit vii dies nigra macula i sole. Porticus
 preciosa aquis gram ce cidit funditus. Pons maximus magencie tribus horis com-
 bustus est. Cernens autem piissimus impator vite sue sibi imminere omnes thesau-
 ros suos prelatis comisit ecclesie distribuendos. Et ludouicum primogenitum con-
 stituit imperatorem. Alium teuthunicis. Tercium hispanis prefecit.
Saluus eps ambianensis et Valencianus eius discipulus martyres

Anni mundi

6023

III

Anni christi

829

Iste paschalis magnam adhibuit diligenciam in ueneratione sanctarum reliquia-
 rum. Et plurima corpora sancta canonizauit et honorifice recondit sicut in uisione sancte
 cecilie mandatum sibi fuit. Hic ecclesiam beate marie repans congregatione mo-
 nachorum grecorum ibi instituit. Et plura corpora sanctorum fere 11 ibi honorifice recondidit

¶ Iste ludowicus filius caroli magni marie clemencie fuit quate pius dictus e. Duos malos fratres habuit. et ambos lupavit. In aduersitate patiens in fine semper vincebat quia deo deuotus erat filius eius eum persequerantur quos benigne reduxit ad penitentiam. Ipse tandem oibus bonis dispositis diem suum feliciter clausit extremum. Et filij ad misericordiam declinaverunt sicut raro legimus. attingisse felices et felices in preces gratias agere.

¶ Imperatores

¶ Rabanus poeta et monachus post abbas fuldenſis deſi archiepiſ ma guncie doctor magnus et plura ſcripſit. Etiam Arabas diſcipulus eius fuit multum notabili Denoldus rex danorum circa hec tempora baptizatus. maguncie cu uxore et filiis qui dedit imperator friſiam. **¶** Tranſlacio ſanctorum plurium facta eſt hoc tempore. Sebaſtianus et gregorius papa. ſueſſionſ marcellinus et petrus de roma in gal liam tranſlati ſunt. Et ſanctus vitus in ſaponiam tranſſectur. Et ſanctus valentinus et geneſius in anglia n

¶ Scilicet viii eccleſie erat inter eugenium et zinzinum propter diſcordiam eligendum ſed obtinuit eugenius maiori parte electus

• Anni mundi

¶ Pape

• Anni chriſti

¶ Iste eugenius vir preclarus et magne sanctitatis fuit et simplicitatis. mundi con temporis et sola que christi sunt sapuit. Hic martius coronatus est per laicos roma nos sepultus in ecclesia sancti petri. Ante fuit sancte sabine presbiter cardinalis. Quam ecclesiam ciborio argenteo et pictura solenni decoravit.

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. Vnde impator attomitus cum egmarco
pho dicitur dicere quod mutatione regni morteque principis prederet. Vnde phus nolebat cum
tristare sed verbum prophete allegans ait. a signis celi nolite timere et cum impator deuotus
non aliud inquit timere debemus nisi illum qui voster et huius creator est fidei sed ei? clemencie
laudare tenemur qui nostram mercedem cum peccatores sumus talibus ad mouere indicis. Quia go
taliter portenta cum apparet omniuer sagunt omnes posse ad meliorem festinare debemus ut mise
ricordiam in illo dominante consequi valeamus et pie credidit quod hac humilitate dominum placauit
qui non super eum tunc plaga premit sed super italiam in cursu saracenorum

II

Annona de celo prout in vasconia frumto similis habens tamen grana breuiora
Tempestas maxima diuidit in gallia et ferremot? et multe ville et domus igne celesti
cremate hoies et iumenta ictu fulminum examinant et cum gradine lapides immensi ponderis
cadunt et fragine glacie descendit cuius latitudo sex pedum longitudo sedecim altitudo
duorum fuit et pestilencia magna sequitur

Dionisi sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum quos michael impator misit
ludowico et. p. p. egroti sanati sunt

Quella quedam. p. p. p. sacri comunione sex mensibus in pane et aqua ieiunauit deinde p
fennin omnino abscedit ab omni cibo et potu

Festiuas omnium sanctorum est translata ad kalendas uouebis per. gg. iiii. et galli et germani
incipit reipsam celebrare hoc tempore et habet sermo rabani de eadem pulcher

Anni mundi 6033

III

Anni christi 832

Iste. gg. mortuo valentino qui breuiter per electionem de medio sublat? fuit eligi et multa
bona fecit viditque tristitia tunc propter varias plagas grassantes in populo hic multorum sanctorum
corpa leuans de terra honorifice reposuit in altaria eius petitione ludowic? guigo marchio
libardie saracenos de italia fugauit mori? tunc per in mirabilia bona opera eodem tempore quo et
sepultus apud sanctum petrum

¶ Luduicus imperator dum obiit tres filios relinquens lothariū scilicet et carolū et luduicū quod ob imperii atque regni paterni diuisionē inter se bellicantes varijs p[ro]p[ri]js multa hominū perdidit ob quā causam eorū diminutis uiribus tandē conueniūt ut diuiso imperio regnoque patre lothari[us] imperiū carol[us] in gallia et luduic[us] in germania regnaret

¶ Imperatores

¶ Placabilis super eo natiuitas in ytaliam facta est Nam quidam p[ro]p[ri]a in miserunt clam ad sacra-entum soldanum ut cito ueniret Et roma capitur et ecclesia apostolorum fit stabulum equorum. Sed luduicus cum in gallia et lombardis maximam illam multitudinem fugauit non sine magna strage suorum Et hanc et apuliam etiā hoc tēpore sacra-entum pastarūt Et tusciam in solimanis reducta est

¶ Gloria laus et honor. Hic p[ro]p[ri]us componitur a theobulpho episcopo autelianensi qui a suis emulis accusatus a luduico imperatore andegauis carceribus m[er]itus est Et in captiuitate hūc hymnū cōponēs et decāns audito hoc ab ipatore dimiss[us] ē

• Anni mundi

6075

¶ Pape

• Anni christi

898

Tempa cruenta itez surgunt causa est debilitas impij qz mortuo ludowico filij eius se mutuo perierunt qd audientes saraceni et saxonos et alij occiduales creperunt se contra eos et facta est plaza grauis

Iste lotharius mortuo patre impium sumpfit huiusqz duos fratres scz ludowicu et carolu qd mtrabat excludere ab hereditate paterna sed illi contra eu ppter hoc bellu mouerunt in quo tot ab utraqz pte ceciderunt q simile no est factu in gente illa et lotharius fugit

Quida autē magnates stete aduersarij suis

Lotharius?
h? luduici an
p. v.

cos opulerunt regna diuide n' voluerunt reli ppter hac ruinā militum q ideo vndiqz fines

eorū iuuaserunt hostes.

derunt iam seipos defen

no valet alta cedrus si

lotharius reuicias se uolo monachus effect?

et in cui? obitu fuit magna contestatio

inter angelos et demones sed orantibus monachis demones sunt fugati

Saraceni de affrica uientes itez roma iuadunt et ecclesias apploz dehonestaunt spoli

ates v. diqz re redeunt autē cu spolis submersi sunt in mari

Duodecim duces boemorum sunt baptisati p curia dōe ludowici fratris lothary

Rudolphus archiepiscopus bituricensis claret sanctitate

Gallia pene tota vastata a normānis et frisomibz et alijs vndiqz crematis ciuitatibz

Hic itez mutat mutabilitate tpaliu qz p longa tpa galli triumphatores in orbe fuerunt

hic psterunt n' vng p? ad pristina redeunt pte et glam dñabant in italia in germa

nia in hispania in saxoniarē

Anni mundi

Leonina ciuitas iussu

ecclesie sancti petri apē

Ser
gius ij rō
n? an. iij
m. xi

6043

leouis edificat ab defensione romam

et transferē a roma i franciā beate marie vgius instituit

842

Leo quin
tus sanct?

Sancta helena impa

Octauē assumptionis

a leone papa

Sanctus hermes in galliam trāslatus est

Fames magna fuit in germania vt pater filiu vellet deuotare

Iste sergius vocabat an os porci et qz nomē erat ihonestu et tate dignitati inueniens

ideo mutato noie sergius vocari elegit et ab isto in aera os appu nomē mutauerunt. Sed

hoc qbus dā non placet sz dicunt q hoc faciūt exēplo ppi q apostol noia imposuit. Simi

liter de paritachis et hec videt melior ratio huius variationis

Iste leo vir sanct? fuit in quo et serpentina prudēcia et colubina simplicitas habitauit

in monasterio educatus pmo in sciēcia et sancta ouersaciōe tāqz ver? monach? pfect

hic fact? papa statū repare studuit ecclesias qz saracem paulo ante destruxerant col

lectionem de? q beatū petru et deus cui? dextera beatū petru fecit

Iste Iodowicus filius Iothacii fuit a Sergio papa in regem coronatus Et ab tempore
cum patre suo regnavit et post solus annis xx. Hic habuit filium nomine carolum
quem dyabolus iuasit et rapuit coram patre: quia contra eum conspirationem trac-
tauerat. Eius tempore multa mirabilia contigerunt

Impatores

Ludowicus
secundus filius
Iothacii
i: xx

Aymundus rex an-
am vastavit

Magnus heremita martirizatus est

glie vir sanctus a danis martirizatus est qui ag-

Magica circa hec tpa in magis fuit afflictio per triennium. Demum publice apparuit et do-
mos incendebat et lapidabat. Sacerdotes alii perire aqua benedicta et homines fugere

Coloniae horribilis tempestas oritur. Fulmen ecclesiam sancti petri scindit et tres ho-
mines interfecit sex semivivis relictis. Habuit formam draconis

Cirillus vir sanctus pene omnium sclauorum doctor et apostolus. Corpus sancti clemen-
tis pape reppit in crifona mari exierat et roma translit ubi in sua recondit eccia

Johannes papa mulier dicta anglia nazione maguntinus circa hec tpa dicitur
fuisse. Mulier fuit amica habitu virili studiis se contulit et in tantum profecit in sa-
cia scriptura quod par ei non inueniretur quare in papam eligatur. Sed post impregnata

Anni mundi

6063

Pape

Anni cristi

ann publice in
hic sextus vi-
ritate huius vs

Bn-
dictus iij. ro-
manus a. ij
m. vi

862

processione pgeret pepit et
detur fuisse papa qui scitatis
huc. Nec est in cathologo ponti-

Nico-
laus p. m. an-
ip. men. ij.
di. p.

motus et
nomine sui
hanc ponti-

Iste benedictus nomine et re ab omnibus
beatissimus est dictus. Hic statuit ut cle-
rici ordinate incederent et honeste. Ipse
duas porticus videlicet ad sanctum pau-
lum et ad sanctum laurencium a portis
ciuitatis restaurauit. Sepulchrum in eccle-
sia sancti petri

Iste nicolaus tante sanctitatis cepit. ut
per magni gregorium papam virum vll. huius
mili in sede residerit apostolica in eius ordina-
tione ludouicus impator pater fuit. Tandem per
multa bona opera bene moratus sepelitus in ecclesia sancti
petri. Hic guntherum archiepiscopum coloniensem depo-
suit propter eam quam habet. p. q. iij.

Salus et
crifum

Sanguis pluit de celo in italia tribus diebus et locusta galliam deuastat sicut olim egiptum et sequitur fames valida ut pene tertia pars hominum ibi consumpta sit et gallicis domini dolor addidit quia bellis lacerati iam fame preunt **E**t in saxoniam villa quodam cum altari domibus et hominibus per totum absorbetur

Bulgarorum rex cum gente sua ad fidem christi conuertitur qui etiam in sacrum profecit ut dimisso apostate regno monachus fieret filius autem eius apostatauit quare resumpto regno ipsum cepit et oculis effossis incarcerationem et alium substituit et post in sacrum habitum et cellam suam reuertitur

Johannes scothus martir claruit doctissimus in scripturis in francia venit et rogatus ludouici iberachiam diomisy transtulit in latinum et post a discipulis effossus suis moritur vnde nota quod diomisy libri sepe translati scribuntur

Caritas refrigerasset valde circa hec tempora in omni statu et pullulat auaricia quamuis enim iam essent hereses ex magna parte resurgunt tamen auaricia et ambicio equaliter ut prius christi fide persequentes

Anni mundi

6043

Anni christi

812

Adrianus excommunicauit lotharium fratrem imperatoris regem lothoringie apostate ad niterium sed cum ille romam veniens ut excusaret se et committeret idigne cum optimatibus suis omnes infra annum mortui sunt et rex in via defunctus est cum venisset placetiam

Iste karolus fuit frater q̄ dī ebat lōdūicus ⁊ eāt rex germanie q̄ bellū instituit
atra ipm sed karolus intropicat? obiit añ ogressū h̄ m̄ ta monasteria fundavit

Imp̄atores

Caput sancti gregori ⁊ brachiū bñ leonis ab
zenone eccle. nā sūt trāslata p̄ io. pa
Iohannes dyacon? scripsit vitā beati gregori in
liij libris ⁊ m̄sc̄ iohāni pap̄ opus laudabile

Heu heu heu. Dñe deus quomō obscuratum ē au
tū mutatus ē color opti? qualia cōtigisse circa h̄
tempora eciam ī sancta sede applica quā vsq; huc
fātō zelo custodisti legimus scādala quales cō
ciōēs. s. emulaciōēs secte iūdie ābiciōēs itulsi
ones p̄secuciōēs **D** p̄ssimū tēp? i q̄ defecit sanct?
⁊ diminute sūt veritates a filiis hominū Veritātē

p? hec tēpora fuerūt m̄lti sancti pap̄ h̄ n̄ sic cōtinue et tāto numero sicut in p̄cedētibz
Eya q̄s ouent? . q̄ ogressio q̄s bō iā seare? erit si sic defecit sanctitas primitiua

Ami mundi

6083

Pape

Ami christi

889

Iste iohes vixit karolū impatorem et iniuriā passus fuit a roānis q̄ dicto impatori
non fauebat et in custodia positus fuit ip̄e formosum portuē ep̄m eiecit et dēgdauit
quod fuit occasio mali

III

Iste carolus dictus est grossus siue iunior. Et galliam et germaniam pacifice possidens a papa iohanne in imperatorem coronatur Tandem post gloriosam victoriam normannos ad fidem perducit quia iam francis resistere ultra valuerunt et iiii annis sup francos regnavit et inutilis factus abiciatur

II

Flandria fit comitatus Et ba æwinus primus comes ibidem efficitur Normannia conuertitur ad fidem tertia generatione Post hec ruptus nascitur q apud liam calabriam siciliam Venetos quoq; et alexium grecorum imperatorem superavit I. I. Gallia autem fuit nimis devastata ante fedus rollodi q; germani videlicet coloniam et treuerim exustas iunxerunt se francis et sic rollo dux normannorum baptizatur Deu tpa pua Quales contenciones emulaciones secte mundi ambiciones intrusiones psecuciones ia vltra legum iur in ecclesia Ad hec vsq; tpa pape frequens sci viri fuerunt sed in astra iph cu ecclesia plurimu declinaet vt patetbit scrutati ea q sequuntur

6013

III

Anni christi

898

Iste adrianus etiam patrum presuit et stuit vt impator nullo modo se immittat de electione pape quod post ppe leonem .viii. fuit immutatum

Iste martinus patrum profecit

Huius tpe corpus sci martini translatum est apud tior normannorum Notandum at q hec tpa papa rui et ipator apud plures videtur discordare. Sufficit tu huic opus tpa debite distinguere et q occurrunt digna memorie rectare

Carolus impator p^o q^o superiorib^o annis bella quedam cum pannois gesserat ita
et animo et corpe debilitatus est ut iⁿ p^ouatum se redigens modum ab arnūlpho pa-
truele aleretur

Impatores II

Alfredus rex anglie vir totus virtuosus octo horas in cantando legendo et scriben-
do expendit octo in negocijs regni et octo in cura corporis quotidie. Redditus etiam
optime dispensauit
Corpus sancti calixti transferre in franciam

Sunderboldus episcopus magunde a heermannis martirizatus est
Sanctus martinus translatus est de tyronis anthihodorum et curauit leprosum De
inde reportatus paraliticum curauit et ceum contra ipsorum voluntatem Et fructu
regionis supernaturaliter p^ostia sunt folijs

Anni mundi

Pape III

Anni christi

Iste aenulphus normannos plene composuit qui iam ultra xl. annos galliam invaserunt Tandem infirmus a medicis desperatus mirabili infirmitate videlicet a pedibus defecit et mortuus est

Aenulphus a jz

Scisma. ix. ecclesie et scandalosi timium fuit secundum quosdam inter formosum et sergium Nam sergius a formoso reprobatus de papatu fugit in franciam Et post papa factus romam secrete reuertitur et cristoferum papa cepit et formosi corpus effosum dehonestauit Interi tñ aliud scisma etiā fuit inter leonē et cristoferū Cristoferus enim per vim papatum rapuit leone in carcerato Qui statim iterum per sergiū tñq̃ in uasore eccie capitur Et q̃dam dicunt eū factū eē monachū Et multiplicata sūt mala eccie in hijs diebus

II

Formosus an
v. men. vi

III

Iste formosus prius fuit episcopus portuenſis et a papa iohanne per inobediēciam eiectus et degradatus vsq; ad laicalem statum sed per martinum restitutus est. Et contra iuramentum non solum romam venit sed etiam papatum suscepit Unde magna altercatio fuit exorta

Refoꝛmatio debitis sancti benedicti prima circa hec tempora facta ē
quia iam in plevisq; locis observatio regule declinauit propter bi
nucias

Imperatores

Beeno abbas oriundus ex burgundia de stirpe comitum construxit
primo signiacense cenobium. Deinde cluniacense
Cluniacum monasterium famosum et sanctissimum fundatur dono
Aue comitis et etiam a wilhelmo pio principe burgundie
Sanctus odo monachus cluniacensis feruore in monasterijs re
suscitauit et multa scripsit. Moralia gregorijs sub vno volumine coartauit
Comitatus blesensis oritur ex nobili stirpe normannorum. Gello primus comes

Iobā.ā
ij dīp̄v

 bñdñis
 2 a 3.2

160 vj
bie pl

Epōse
v m vij

Boissac
us. v. 10.

Stepha
ā j m m

Kö? m.
3 di ppj

theodo
n-d-xx

Anni mundi
Pape
Anni christi

6,03
908

Isti octo pontifices breui tpe pſederūt de q̄bo notabile patz dicē nescio q̄ mil n̄ scāb alo
sa de ip̄is iueire potui q̄ mutuo de papatu cōcederūt **S**tepha⁹ ei fca iohis octauū ofi
mās formosū damnauit **E**t ei⁹ fca ierita discernēs ab eius corpe mutuo digitos ab
scindi et manus i tyberim pici fecit cōtumeliā p beneficio reddēs **P**ā formosus eū p
anagine ep̄m fecit **R**uelū theodorus acritata p stephanū re pbās formosū fca cōp
baut **S**ilē iohes ip̄ sequēs sententiā theodori muenē i exilio cōā lxxiij cōfirmant **P**⁹ ea
aut sergius directe sentit cōtrariū et iterū formosū dāpnauit **T**eo aut cū xl diebo se
disi i cathedra a crisostero capie et i carcere trudit **E**t sic p̄p̄osus p̄sulatū capuit q̄
cū yñ mēibz p̄sediss̄ a sergio seq̄qz deponit⁹ q̄ tāq̄ inasor ecclie i carcere retin⁹ est

Iste ludowicus nō habuit papalē bñdictionem ppter insolencias illorū qui in italia dñabant et ptergariū conabant expellere sed cū p ipso regnare cepisset verone capie et exerat et btergari? restituit. **Hic ultim? de stirpe carolina tenuit imperium**

Ludo.
3 an. 6

II

Impetium iterū transferē et diuidiē nā franci nō iuuabāt ecclesias quās patres extruxerant sed dissipabant nec romani pbebant auxiliū oīa lumbardos q̄ multū infestabant eos ideo de cōmuni cōsensu exclusi sūt ab imperio et italici in italia et alamanni in alamania ceperunt impare vsq; ad ottonē qui vtrobique regnauit franci autē cogunt nūc manere in tēminis suis expientes omniū rex esse periodū sicut a'y rotam fortune ascenderūt et descenderunt

III

Iste Stephanus episcopus leodineſis claret sanctitatē et sciencia fecit historiam sancti lamberti cū notis et alia plura sc; de tñitate et inuēione stephani

Monasteriū hñs caput caminum et cetera membra sicut homo pſentat ludowico et benedictio mōstruosum statū significare h? tps vbi homines sine capite quasi canes latrantes vacillabant

Anni mundi 6113

Sergi
us .iij. ro. ā.
vij. men. iij.
di. xvj.

Anni cristi 912

Iste sergius cū romam redisset auxilio francoꝝ cristofey cepit et sedit p eo et ni vlcā onē sue repulse corpus formosi extrahit de sepulchro et induitū sacerdos taliter in pōtifi cali sede de collari fecit et in tiberim pica piscatores autē in ecclesiam ipsū reportarunt sacris imaginib; se inclinātib; et salutantib; eum venerabiliter cūctis videntibus quā aderat oīa insup q̄ ipse formos? fecerat ierica de creuit anastasi? et laudo paz pſiderūt

- I**ste berengarius prudens in armis fuit et bellum habuit cum romanis Et etiam cum luduico predicto nec fuit aliqua metio de isto et sequentibus vsq; ad ottonem apud vicetium.
- I**ste conradus filius luduici inter imperatores non comparat quia non regnat in ytaliam sed in almaina tantum.
- I**ste hugo in ytaliam regnavit et tamen nec comparat inter imperatores successit berengario.

- O**do cluniacensis circa haec tempora inchoat et proficit in magis humilitate et fervore habuit regulam sancti benedicti.
- O**do vir sanctus primus pater eorum.
- S**araceni qui dominabantur circa haec tempora in ytaliam devicti sunt a iohanne papa et imperatore albaico.
- V**ngari incipiunt romam et cetera bona ecclesie vastare et totam tusciam destrunt interfectis viris et feminis omnia spolia secum portantes. Taxis eorum rex fuit qui per modicos numerum recepit a berengario et per singulis annis redeuntibus fructus eorum invadere solebat. Per multa tempora causa huius mali fuit ingratitudo romanorum quia predictum marchionem expulerunt et ideo plures se fuit hoc modo videri barbaros sicut naves olim fecerunt tempore iustini ii postea interfectus est.

- I**sti duo scilicet anastasius et laudo parum temporis presederunt.
- I**ste iohannes fuit filius secundi pape tam natura quam moribus etiam capuit consulatum et tandem miserabiliter occidit a militibus quidam postea pulvinari super os eius dum in carcere teneretur per eum quidam alius iohannes intrusus fuit et statim ejectus est et ideo non ponit in catalago quia non fuit quod.

De isto berengario non consonant libri quando regnauerit Quibain dicunt post berengarium primum alij post hugonem sed non est curandum Tempora enim hec confusa fuerunt Qui plus potuit plus attemptauit

Bere
garius .iij
an .xij . . .

II

Sanctus wilbertus qui cenobium gemelaten fundauit claret in lotharingia
Regno abbas puenensis qui croniam scripsit
Zyptineus dux bohemie ad fidem cristi conuersus est
Boleslaus filius eius peruersus qui postea fratrem suum wentelaum occidit scilicet anno primo ottonis Et ob hoc ab ottone cum tota bohemia superatus fuit
Que vastacio per annos xiiij durauit

III

Flux sanguinis fluxit iasue significans cladem statim sequentem per sarracenos qui eam ceperunt et occisis actis spoliauerunt
Anni mundi

6733

Leo
vij roma
m .pi . di . xv

Step
han? A ro
an ij me j
d xij

IIII

Anni cristi
Lotharius iij in ytaliam regnat annis ij
Sol per aliquos dies veluti sanguinem emanans apparuit et statim repentine plurimorum hominum infirmitates et mortes subsequi sunt

932

Iste henricus dux saxonum fuit et totus inclitus. Sed nec ipse inter impatores co-
putatur qz tñ in alamaia regnavit. Iste habuit vxorē deuotissimā noīe mathildē
ex q̄ genuit duos filios ottonē et henricum. Otto ei successit in impio et henricus i
alamaia plures habuit terras. Tercium filium genuit nomine brunonem. qui in
sanctum virū creuit. Coloniensi ecclie p̄ij annis p̄sedit factus vir magne p̄fectiois

Hen-
ric? j ala-
ma? ānis
viiij.

II

Impiatoris **S**ancta mathildis
et sup̄ modū humilis
Hec p̄ obitū viri dñi in viduāte p̄mansit et monasteria et hospitalia plura fūda-
uit. Exstitit in aduersis patientissima in oratione p̄uigil et totū psalterium añ matu-
tinas exsoluere solita eāt. Tandē spū p̄phete mortē suā p̄dicēs mīguīt ad xpm scām
sobolē reliquēs i cōsolacōne ecclie
Carolus rex frācorū a comite hyberio exulatur et martirizatur paronam
Bohemia conuertitur ad fidem cristi et in praga erigitur ecclesia cathedralis
Elchestanus rex anglie vir mīre deuocōis floruit ex mīre humilis nacōis sc; filia pa-
storis que p̄uadit ex se p̄odire lunā q̄ to tñ angliā illustrabat. Qd ē fcm ē qz iste rex
hūit tantā deuocōne ad diuinū cultū vt nullū monasteriū dimitteret indotatum
Dani ydolatriam postponunt. Usq; ad hec enim tempora q̄uis cristum colerent etiā
ydolis sacrificabant dicentes qd dii essent antiquiores et potenciores eo. Sed clei-
cus contradicens ferrum ignitum detulit illesus. Et hoc signo plenius sūt iformati
Anni mundi 6167

IIII

Papae

Johan-
nes p̄j rōnus
annis. iij mē
p̄. d. xv

Leo vii
Romanus ā
iij mensibus
v. di. p̄

Stepha-
n? viij ger-
man? ā. iij mē
p̄. di. i
p̄v

Marti?
iij. romanus
an. iij. mē. p̄
di. jg

Anni christi

967

Iste stephanus ā quibusdam rōmanis mutilatus est

Iste berengarius superauit in ytaliam
cuius tpe fuit magnus scisma et
berengius mori et otto in almania
cepit regnare

> Iste lotharius moriens qm otto regnauit in
almania reliquit uxorem nomine balluadam que
p ea eide otto nupsit. hoc tpe sol appuit sagui
neus et sequit magna clades

II

Wenstaus princeps bohemie de bono patre melior filius martirisat ab iniquo fratre suo
iste vir sanctus fuit humilis et misericordissimus

Diuiscanus eps cantuariensis scus plura monasteria fundauit **E**t didicit in die mor
tis ab angelo **O** rex gentium benator oim **E**t vidit beatam mariam et

Bruno archieps coloniensis vir scus frater ottonis pmi claret in almania vtriusq gla
diu strenue gubernando et

Hereticis antropomorphitarum in ytaliam repullulat sed parum profecit quia raderius
epus et exstiepat eam

Marolus vir scus qui fuit iij abbas cluniacensis epimij feruoris et abstinentie et repa
tor monastice discipline

Anni mundi

6243

III

Anni cristi

942

Scisma p eccie fuit inter iohanne xij et leone viij quia iohanes cu male intrasset et pe
ius visisset depositus fuit et leo surrogatus sed tn leo optauit auxilio ipatoris licz
bis fugatus fuisset

Iste agapitus tpe
odis pmi abbas
cluniacensis obdormi
uit in domo

> Iste iohannes venator fuit et totus lubricus scias publice tene
bat **Q**ua ppe depositus fuit p ottone sed uo curauit **T**ande cu
uxore eoda se oblectas a diabolo in tempore pautie et in pma
sbito mori **R**ec fuit iste digne electus h p patre suu potet itrus?

Iste berengarius magna clade premebat italiam quare papa et romani ottonem aduocauerunt ut liberaret eos. Quod et fecit Et capto berengario cum his epulauit et relictam lotharii sibi cepit uxorem quam tyrannus incarcerationat

Imparatores   II

Sanctus odo eps cantuariensis et sanctus beuno coloniensis transferunt corpora sanctorum Eliphi patrocli priuati gregori cum baculo sancti petri apostoli de roma ad coloniā
Sanctus adolinus in anglia reperitur et in secinio positus erat
Edwinus anglie rex qui omnes monachos expulit a regno et sanctum diuiscanum in flandriam trahit Et eiusdem sancti martiris patrocinio ab inferis eripitur

Scisma .xi. eccie fuit inter benedictum et leonem Et etiam leo contra benedictum obtinuit sedē
 Anni mundi 6363 111

Papa

Anni cristi
Iste benedictus eligitur a romanis contra leonem sed ab ottone deponitur et apud saxonas in epulum mittitur Sicut male intrauit male exit
Ve eccie ubi per seculares principes gubernatur In dicto etiam epilio mortuus et in hamburg sepultus est.

962
Iste leo comuni voto eligit deposito iohanne. hic statuit ut nullus sine consensu imperatoris papa fieret propter maliciam romanorum quod suos ita debant habere omnes donationes eccie concessas a iustiniāno carolo et aliis concessit ottoni et suis successoribus ut italiam ab inuasionibus defenderet

Imperium transfertur ad alamanas. Et est causa consimilis fiant in superioribus sa-
tis tantum est

Iste otto primus erat impator alaman? totus virtuosus Et dicitur alter carolus eccie
dei defensor sollicit? et pmo tot singularis ob qd dignitate ipale meruit. Multos infide-
les couertit. Benedictus papa inualore eccie secu duxit i saxoniam q ibi epulas morie
Tande oibus pacatis ipator obiit bonis operibz gloria et diuiciis opulentissimus et
prole digna Sepultus in eccia magdeburgensi q in honore sancti mauricii fidauit

Otto .ij
an .xij

Edgarus anglie rex pene omni anno monasterium fundauit
Athewoldus reuerendus wingorene episcopus et postea
ebora archiepiscopus : tamesie monasterium fundauit
Athewoldus reuerendus episcopus wincomen multa fecit
Oswaldus episcopus morte n claret reliquias plures de italia ibidem asportauit
Monstrum in ytaliam apparuit. Mulier duo capita et cetera membra habuit duplicia
vsq; ad umbilicum Vna quoq; parte comedente vel dormiente. altera neutru fide-
bat. Diu vixerunt et tandem pariter obierunt

Anni mundi

6143

Iohā
nes pññ nā
mēs ā 11
xi . xv

Bñ
dict? 6 ro
an. i men
vi

Anni cristi

912

Iste iohannes grauem iniuriam pass? ē a romaīs captus et ex-
ulatus Sed otto iniuriam hanc durissime ptulit nobilibus ro-
manis occisis alijs autem epulatis

Iste benedict? cap-
tus ē et i cast? sci a-
geli stragulatus

Imperatores

Eduardus rex anglie vir sanctus claret q post a nouerca sua interficiē et sit martir II
Bruno archiepiscopus coloniensis frater impatoris ottonis primi ab impatore in
 gallias cohercendas missus ciuitatem parisiensem cepit et spoliavit thesauris p
 ciosis Ducem lothoringie be'lo vicit et in vinu' a iecit Cuius ducatum per sentēciam
 imperialem obtinuit et ecclesie co'o'j appliuit. Hic primo temporali gladio vsus ē
 Medietatem baaili sancti petri a mercenibus extollit et ecclesie coloniensis dedit:
 Multas ecclesias alias siquidem a fundamentis erexit magnifice dotauit Alias
 reitauauit Monasterium sancti pantaleonis in colonia fundauit ibidem sepultus
 Ipse primus colonia a tributis fecit liberam

Anni mundi

Pape

III

Anni cristi

Iste donus vel bon? pa rum prese dic ecclesie
Iste bonifacius post benedictum p romanos erigie in papam Et depba
 ta ecc'a in constantinopoli fugit Post reuersus iohann diacono cardi
 nali oculos etuit Ipse deinde etiam extinctus est

Iste otto rex omnia iperio et nomine dignus iureta paternam pbitatē fidelissimus ecclesie fuit multa pspere gessit deo et sanctis deuotus exstitit reliquijs sanctorū vene-
ratio; mariā exhibuit et loca sancta sedule visitauit hic coronat⁹ est gregori⁹ v. q. d. sanguineus eius fuit tandem p⁹ multos labores rome vi. a. finiuit

Impatores II

Karolia stirps eiciē de regno fācie et cōēs parisie. j. accipiūt regnū ea hec tpa
Hedericus abbas eduenis clatus habetur
Annona pluūt de celo et pisci hui per viam astonia
Ooilio vir sanctus abbas cluniace. j. successor sancti marioli. hic diem aīaz instituit
 p⁹ festum oīm sanctorū tpe iohannis xvii. quod p⁹ ea p totam ecclesiam pbatū est
Scisma p. j. fuit inē grego. v. et iobā. xvii. Causa fuit tyrannis crescentij et ambicio
 iohannis sed pūo tpe durauit et gregori⁹ obtinuit

Anni mundi

6193

Pape   III

Anni cristi

992

Iste grego. factus fuit papa ad instantiam ipatoris ottoni iij. vir venerabilis et ip-
 hus impatoris consanguineus dictus fuerat antea bruno et cum pap. sedisset et iam i-
 pator ab vbe recessisset placentinus intrudie a crescentio consule apē pamiā et io-
 hannes vi. vocat et factum est scisma diebo paucis nam impator reuſus crescentiū
 cepit et capite trācauit iohannē autem antipapā epoulari et ceteris membris mul-
 tari fecit nichil iuuantibus duratis suis quia fecit q. non debuit passus est q. meruit
 Et nota q. iste gre. cū ottonē iij. ordina⁹ electores iperij q. deiceps pmascūt vsq. nūc

I

Electores impij in octavo anno in instituta sunt non ob culpam saxonum sed p[ro]p[ter] p[re]u[er]sionem
 p[er]icula futura. **I**n autem instituti s[un]t **A**rchiepiscopus coloniensis ytalica **M**aguntinensis
 germanie et **T**reuerensis alamanie cancellarius **R**ex bohemie p[ri]ncerna **D**ux saxonie
 portitor ensis **P**al[atinus] grauius t[er]mi dapifer **M**arthio brandenburger[is] camerarius **H**ec
 quoq[ue] institutio sic quidam asserunt aquilam pluribus pennis spoliavit

II

Heribertus archiepiscopus coloniensis vir sanctus claruit **H**ec monasterium tuiciensis
 se apud coloniam trans renum ordinis sancti benedicti fundauit
Berigerus abbas lobien[sis] **A**dolboldus ep[iscopu]s traiecten[sis]
Fulbertus ep[iscopu]s carnoten[sis] **A**lbo abbas floriacen[sis]
Elphegus episcopus cantuariensis primus a damis martirizatus
Anfridus traiecten[sis] episcopus post factus est gerardus cameracen[sis]
Sanctus gerardus ep[iscopu]s martirizatus ab hungaris ligatus sup[er] bigam de morte precipitatus
Silla virgo prudentissima soror benedicti imperatoris nupsit sancto stephano regi hu[n]garie
 et multum cooperata est ad integram conuersionem hungarie
Anni mundi 6202

III

Anni cristi

1002

Iste siluest[er]e auxilio diaboli papa factus est an[no] homagium fecit ut ei octa votue sue
 cederet **A**n[no]a fuit dictus gilbertus gra[m] regis francie q[ui] sibi inimicus erat acquiuit
 Unde factus est reu[er]endus ep[iscopu]s **T**u statim inde p[er] aliu[m] electus est iubente benedicto viij
 Deinde gratiam imp[er]atoris adeptus rauenne ep[iscopu]s fit et post papa . **T**u non diu p[er]fuit
 De eius saluacione speratur p[ro]pter certa iudicia sepulchri eius et penitenciam qua[m] in
 fine grauissima fecit abiciis articulat[is] membris eius **S**epultus in lateranen[si] eccl[esi]a
 Et in signum misericordie consecrante sepulcrum eius tam ex tumultu ossium q[uam] sudore
 presagium est pape morituri

IIII

Iste beatus dux bavarie vir sanctus concorditer electus est propter bonam eius famam. Sicut plures de domo bavarie non solum genere sed et virtutibus nobilissimos fuisse legimus. Dux hunc habuit eque virtuosam quam sancto stephano hungarorum regi debuit uxorem que totam hungariam ad fidem integram perduxit. Uxor hunc habuit conegundinam quam in virginitate permanens celebem vitam duxit. Plura bella contra rebelles in aliam manu quam in italia prospere ecclesia habet genitricem quam fundavit mirabilis choriscans

II

Impatores

Heinricus
secundus sanctus
annis
xx

Robertus rex francie composuit sequenciam sancti spiritus. Et responsoria Judea et iherusalem. Cornelius centurio tunc notus. Et alleluia. Exipe me. Hic fuit vir misericordiarum

Sancta conegundis uxor heinrici imperatoris et virgo perpetua. opibus claret bonis. Tunc ingressa monasterium obiit mirabilis choriscans

III

Choriscantes quidam fuerunt circa hec tempora que per totum annum saltabant. propter pacem in solentia. quia in vigilia natiuitatis christi in cimiterio quodam choriscando quendam sacerdotem primam missam deuote celebrante impediens. et hortati cessare nolentes ab eodem maledicti sunt cum imprecatione ut sic per annum saltarent sicut accidit. Tandem eos beatus heinricus colonien(sis) archiepiscopus absoluit. Quorum quidam valde penitentes sancti viri facti sunt et mirabiliter claruerunt. Alii dicunt ecclesia sancti magni. Et fuit

Anni mundi 6213

Papae

Anni christi 1012

Johannes
decimus
octauus. in xv
die. xxvi

hoc atigisse in villa saxonie in
liam cuiusdam sacerdotis auulsi
brachijs saltasse. Quorum eorum
fuerint qui omnes obierunt
breuiter

Johannes
decimus
nonus roma
nus a v

Isti duo iohannes post se mutuo sederunt. Et primus patrum prius. aliter autem sedet annis xv. Septemque apostoli sancti patrum

IIII

Iherusalem iterum capitur a sacrae cenis permittente deo et gloriosum sepulchrum
dominicum ab infidelibus possidetur

Iudei multis in locis metuentis baptizantur

II

Luna in sanguinem versa apparuit et terremotus magnus factus est. **F**acula ar-
dens et fulgar instar turris de celo cecidit cum maximo splendore. **S**equitur fames
valida in lothoringia. **F**onticulus aque in sanguinem versus est. **E**t multa signa huius
visa sunt temporibus.

Mortalitas fuit maxima pene per totum orbem ut sepeliendum cadavrum adhuc vivum tra-
hentes spiritum obruerentur cum mortuis. **S**iccitas maxima et ardor sequitur.

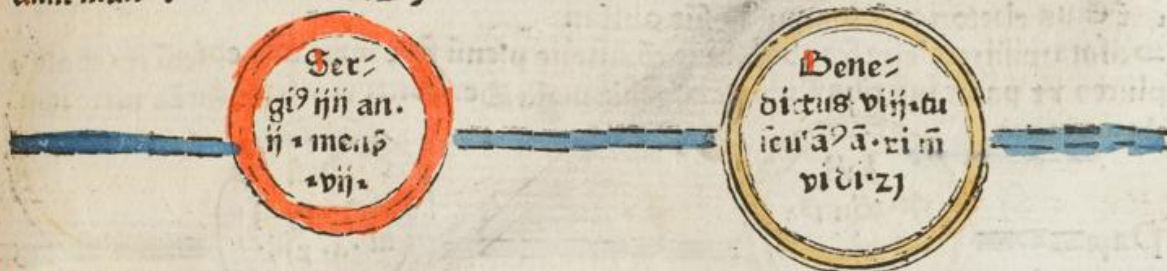
Rogerus episcopus belinacensis totus inclitus claret.

Schisma in ecclesia fuit inter benedictum viij. et quendam
alium intrusum. **S**ed post benedictus obtinuit papatum nunc rursus eiecto.

Anni mundi

6223

III

Anni christi

1022

Iste sergius fuit
sancte vite exem-
plaris conversatio-
nis. **S**epultus in
ecclesia sancti pe-
tri.

Iste benedictus habuit schisma maximum quod eiectus fuit et aliter fue-
rogatus. **H**unc per mortem vidit quod a episcopo in miserabili specie dicente
se graviter affligi et tunc sperare de dei misericordia. **E**t quod omnia pro eo facta nihil
sibi profuissent quod de rapinis facta essent. **E**umque ad iohannem pa-
pam misit quous de tali terra pecuniam sumeret et pauperibus erogaret. **Q**ui
episcopus fideliter executus timore quod pauperes monasterium ingressus esset.

Iste oradus multas leges edidit et pacem districtissime seruare sub pena capitis iussit h̄ comes lupoldus accusatus de terra sua fugit cupiens magis rusticane viuere q̄ nobiliter mori cui? tñ filius mirabilē ad imprūm puenit nutu diuino orta volū tas oradi et filiam eius accepit in vxorē

Con
radus p̄p̄
annis xx

Imparatores

- S**ymeō vir sanctus firmus monach⁹ claret tēueris
Durand⁹ ep̄s leodiens̄ fuit de obscuro genere natus
Haymericus rex vngarie vgo cū sp̄sa sua obiit miraculis choruscādo fuit filius sanc ti stephani regis
Campanus doctor iñgnis et deuotus maxim⁹ qz astroim⁹ h̄ iuenit errore puū i cal culaciōe ptholomei q̄ ad mediū motū luē viz q̄ in 2790. ānis luārib⁹ defiat vnabi es et in q̄busdā alijs similiē. exulat autē tātum viz q̄ hoc nō puenit ei ob defectū ingenij h̄ penuriā tēporis maxime q̄ ad motum octauae sperare ad quem longū tēp⁹ et q̄rit Eius rhetorica et computus sūt optimi
Salsma. p̄ij. ecclesie scandalosū et cōfusione plenū fuit inter **B**enedictū ip̄ et alios plures vt patet inferius Cuius causa fuit mala **B**enedicti vita seu prauus interitus
Anni mundi 6253

Joh.
ff. rōn. 13.
an. xj

Ppae

Ben
dict. ip̄. tuf
tu. ā. p̄ij.

III

- A**nni cristi 1032 habuit ann rōm anis
Iste bñdictus fuit nepos bñdicti viij et tot⁹ lubricus et iō dāpnatus apparuit quidā in specie monstruosa et horribili caput ⁊ cauda erant asina reliquū corp⁹ fuit ve sus et ait noli expauescere scito me hominē fuisse sicut tu es sed sic me represento sicut olim existēs infelix papa vixi. tempore eius fuit scisma scandalosū nimis quia ip se eiectus erat et iterum restitutus et iterum eiectus ⁊c

Tempus effeminatū incēpit circa annos domini **H** fides xpiana valde decēpit dē
 ficere et declinare a prīstina vilitate ut; in ap̄bia sancte hildegardis **E**t in multis
 regionibus cēstiamitatis nec sacramēta nec ecclesiastici ritus seruabantur augurhs
 et maleficijs intendentes et erat sacerdos sicut populus **S**; misericors dominus con
 tra hec mala iēm plures apostolicos viros suscitauit qui hanc ariditatem bonis
 exemplis et predicationib; irrigaret domino coop̄ate et sermonē cōfirmate sequen
 tibus signis et multi ordines nimio feruore succreuerunt v̄t periculosum tempus illu
 strarent de quib; p̄p̄ cū sit mēdo **E**t quia iam sepe hui; smōi reformatiōes facte sūt

erint p̄ter spem et in sequentibus future sint iō fatuum est determinare q̄ antip̄p̄s **II**
 tunc vel tunc veniet ap̄t maliciam temporis q̄ pleriq; attemptarunt quos omnes fe
 fellit sua opinio deus it sanctio et ip̄a t̄pis reprobaui experientia horum errorum
 immensus est numerus

Guilielmus dimonēns ab̄s

Richardus birdunēns

Pōpō stabulēns

Helias coloniēns ab̄s

Ostertus leodiciēns ab̄s

Stephanus leodiciēns ab̄s

Guido musius in ytaliam fuit inuenit cantum manualet **s. p. flexuras digitorum**
 notas dinumerando p̄ pueris informandis

Egelnotus archiep̄us cantuariēns misit brachium sancti augustini in angliam

Eiūs epistolam habetur

Anni mundi

6233

II

Anni cr̄ti

Silue
ster. iij.

1032

Gregori
us. v.

Iste siluester electus fuit expulso benedicto sed extra eicitur et benedictus restituitur
 Quo iterum electo gḡ substituitur qui cum esset rudis litterarum alterum papā ab
 ecclesiastica officia frequenda secum consecra fecit **Q**8 cū multis non placeret eī
 us sup̄inductur q̄ solus vices duorū adimpleret Quib; dimicantib; it̄ se henricus
 impator sup̄ueniens omnes deposuit et clementē .ij. substituit a quo statim se co
 ronari fecit promittentib; romanis sine ip̄ius consensu se numq̄ papā electuros
 et sic q̄nq; cedētib; septus institutus est

Imparatores

Fulbertus episcopus carnottenfis in infirmitate a beata virgine visitatur
et de eius lacte sanctissimo recreatur

II

Gnotho vie spiritu sciencie et sapiencie clarus episcopus leobienfis
Heyla auguatrix in anglia fuit quam demon de ecclesia extraxit horribiliter

Adelbertus sanctus episcopus metensis clauit
Elbertus abbas gemelaten

Bardo vie sanctus episcopus maguntinen claret

Anni mundi

6293

Pape

III

Anni christi

1098

Iste clemens ante vocabatur hindegerus hamburghen episcopus qui factus fuit pa
pa per imperatorem henricum primum propter unionem repandam ut h an dictu e
Iste damalus fuit inuasor ecclesie et si bito defunctus est Et statim romani pccierunt
sibi pontificem dari non theutuniam **E**x male em consuetudine ad theutones no po
terant inclinari **T**unc istum sequentem leonem inclinatum ut papatum assumeret
Qui de hoc postea sibi formans scrupulum consciencie papatu resignauit et deuote
lectus est **H**ic cristum in specie leprosi de nocte in lecto suo collocans ipm mane no
inuenit **A**ntea fuit episcopus tulles Angelos dicentes audiuit **E**go cogito cogitaco
nes pacis dicit dominus **M**ulta egregie scripsit **T**andem post laudabilem vitam be
ne moritur choruscans miraculis **S**epultus in ecclesia sancti petri

Iste henricus fuit gener comiti natus in filia et bis morti traditus Deo tamen protegente puer adhuc illelus euasit Cum autem factus est impator monasterium cepit in loco natiuitatis sue Eius historia pulchre habetur in cronica martini Ipse virtuosus fuit et ytaliam intrans pandulphum campanie principem cepit Abbatem fulden sedant qui tunc potentissimus fuit cantante dyabolo hunc diem bellicosum feci

II

- T**heobaldus vir nobilis de francia virtuosus heremita claruit
- C**arolphus meritorum regis filius martiri; atus fuit a matretera
- E**dmundus rex vir sanctus a danis martirizatus est
- C**orpus gybantis rome inuenit in mense magnitudinis incorruptum cum lucerna que flatu non poterat extinguere
- S**tatu a marmorea erat in apulia cuius caput thezaurum ostendit subtiliter
- P**alumbus presbiter rome fuit nigromanticus contra quem dyabolus orauit et obiit
- M**onstrum due mulieres in gallia oia membra a sursum singulati habebat usque ad umbilicum et diuisi opabantur Tandem una mortua altera triennio superiit fetes mortua
- A**ltae scilicet cruci in medio ecclesie beate marie virginis in capitolio colome a leone papa ipse dedicata

6243

7042

III

- D**e isto leone pulchra et laude digna scripta sunt hic prime an. xvij
- I**ste victor vir urbanus et venerabilis metu ipiali papa fit Unde ei tpe sci viri duplici timore diuino scilicet et humano a papatu se subtraxerunt quia se tanto indignos reputabant fastigio Et eos etiam quotidie tyrannide fastidiuit expectare rationem Iste victor multos in concilio florentino deposuit symoniacos et fornicarios

Robertus Guiscardus siciliam obtinuit / pulsus ex ea
affris et illam fratri suo roggerio donauit

Imperatores

II

Edwardus rex anglie vir sanctus claret spiritu prophetic nec plures regni sanctos
reges in aliquo regno quam in anglia
Elburga virgo sancta filia eduardi regis
Ethgita eduardi regis filia virgo sancta claret
Walburga virgo sancta et abbaissa fuit

Berengarius turonensis episcopus erronee dogmatizauit de sacro altaris **E**t post
informatus dogmata sua retractauit et sancte vixit sed discipulos suos conuertere
nequiuit **U**nde secuta est heresis magna que multum afflixit ecclesiam **D**e qua ha
beatur de con. di. ij. **E**go berengarius
Anni mundi 6263

Pax

II

Anni cristi 1062

Iste stephanus natione iothorin
gius aleman? i tuleria florencie sepul
tus est. **P**rius fuit abbas cassien

Iste benedictus cu p vim papatu sapuiss e ip
mensibus seculis et cessit. **P**rius watis m
tus yllietren episcopus

Iste henricus fuisse videtur homo multū inquietus q̄ satis afflicte virū sanctū gregorium papam vii. Et p̄mo q̄dē vniā p̄tēs absolucione recepit h̄ p̄ iterū eadē vias quendā antipapā oīa eū tāq̄ ydolū erexit Quare eū gregori⁹ iterū eiecit Et elcōres ip̄i dūcē saronie p̄ eo elegerūt quē henricus cruento bello superauit Et tūc romā veniūt et papā cū cardinalibus liberauit. Fuit nichilo⁹ h̄ henricus elemosinis deditus et lxx bella dimicauit i carce detē?

Hen
ricus i. ij.
an. plviij

acieb⁹ collatis Tādē mi eabiliē moriē a p̄pō filio

II

Latfrancus magister anselmi scripsit librum p̄r modū dialogi de sacro et alia
Adrianus cronographus et monachus hildes
Herlinus abbas monasterium bocense de suis bonis fundauit
Ciclus magnus annorum finitur hoc tpe sci; anno dñi . 1063. cōtinens ānos. 432.
 Cuius cōgnicio ab rōem cōputus pascal valet et ab euo i eū durat Et sequēti āno i natiuitate dñi nouus magnus annus incepit In cuius fine dicit qd am labore et dolore
Mathildis cōmissa triūphatrix inclita normānos expuḡt et impatore debellauit
 Pro ecclia gloriose laborauit et tandē totū patrimoniu suū sup altare sci petri obtulit
Petrus damianus doctor et religiosus grauissime auctoritatis claret
Ancelmus vir sanctus episcopus cantuariē doctor excellens et b̄tē v̄gini deuotus
Sasmarus ecclie fuit inter alexandrum et eodulum ep̄m parineū sed alexander papam obtinuit cōtradictē impatrice iudicio cōditi Hoc diu durauit

Nicola
us .ij.

Alexā
der .ij.

III

Iste nicolaus concilium celebrauit contra hereticū quā heretice dogmati; auit Sed post correc tus est vt; de. con. di. ij. Ego heretici? In eodem concilio i
Iste alexander statuit vt nullus missam audiat presbiteri qz scit h̄rē cōubiniā sub pena excoicatione Vt; di. xxiiij. Preter hoc et habuit scisma cū qd am eodulo Et postea de symonia se purgauit in concilio mātuano vbi eodulus tāq̄ symoniacus et inuasor ecclie repudiatue Hic alexāder vir sanctus fuit Hic instante imperatore concilium in mantua solemmiter celebrauit vbi pacatis et salubriter omnibus expeditis reuersus romam Tandem moritur Sepultus in ecclesia lateranensi
 In nomine domini dis. xxiiij

¶ Balion dñe lura ne victor gloriosus p ecclia vñt alcer karolus vñbiq;
bimicat q̄ eadē ihel m cepit fact? ibi rex habuit fratrem e que victoriosū baluū nō
mine q̄ ei in regno succēssit et erat tot? iclit? mi aulosa bella gessit et a sacraēdos
fimi? successio regū i glie et willhelm? comes normānoꝝ mēfecto amdo regnat pro
eo de quo fit mentio in historia conceptionis virginis marie

¶ Odo gndimontē. ichoaē hoc tpe p sanctū viz stephanum a vernoꝝ stēpīte pgeitū
Mures iūm i dūeiuunt quēdā potēte cāuallātes i qdā dūuio q nō potēnt ab iē cōnec
deuo affēt eum idē auidā pācipi panomie cōtigit mīz valde

¶ Imperatores

¶ Si a uana ciuitas magnum terre motū sustinuit et maior ecclia cecidit dñica die o
mnibz oppressis iij exceptis miraculose

¶ Odo canonic? apit flo eē in baluacē. ecclia q̄ pō ab applis p? ea a beato aug. ēgu
larit institut? est Et lb magistro puone pō ito p? carnotē. epō obseruat

¶ Pacifus horribile miactū cōtigit de qdā magistro magm no minis q̄ tē exclamā
do mortu? dixit se dāpnatū quāppet mlti solēpnes vñi scō. abra nunciauerūt et
diuersas religioēs instituerunt

¶ Scisma pvi ecclie fuit inter gregorium et archiep̄m tauenneū. Causa fuit tyrannie
impatoris et dissēntio q̄dā epōrū Et mai? fuit omnibz añ habitis dñas vsq; ab
banum iij.

¶ Anni mun
di 6243

¶ Dage

¶ Anni chri
sti 1042

Grego
rius. vij. aul
t? annis. fii
m) diij

¶ Iste grego. fuit v̄ scūs et mltas triblācōes p iusticia p̄ssus ē hic dicebat hilde
brandus et fuit legatus in gallia et dure p̄ssit et a synomiacos Quendā ep̄m mi
raculose vicit de synomia quia non potuit dicere et spūi sancto fctūs autē papa syno
dum celebrāuit in qua cōtra eos simili zelo p̄ssit et cōtra p̄biteros p̄oratos amo
uendo eos a diuino officio fuerūt enim tpa satis arida Et quia iusticie rigore mlti
ē tenere solito more cōtra eū mlti insurrexerūt Et pō Cinti? p̄fecti filii? eū cepit cū p
mā missā in nocte natiuitatis xpi celebraret et in tē suā posuit sed roām tē dēstruūt
et papā iocēant et miserū cū hūi extra urbem eiciunt Deinde impatore excomuni
cāuit p̄pter disciōū q̄ p? veniens ad ip̄m et pluribz diebz nudis p̄dibz sup gla diem
stās viz absolucione impetrāuit sed impator non p̄seuerāuit in humili obediā quā
cepit quinqmō in wormatia cōtra p̄telum cōsiliū celebrādo aliū loco sui elegi fecit ab
episcopis et fit scisma longo tpe In sup ab? in castro sancti āgeli ab impatore cū car
dinalibz inarceatur sed p regentē apulie liberatur tandē in apulia moritur miracul
choruscans

Odo carthusiensis sanctissimus incepit hoc tempore qui testis beato bernhardo inter omnes ecclesiasticos ordines primatum tenet non ratione temporis sed rigore habitatus unde ipse erat cum speciosissimam columpnam ecclesie. verum quia propter nimiam abstinenciam paucis portabilis erat et diu prius maneret propterea ab ecclesia moderatus fuit. Nec unquam a sancto proposito cecidit singulariter a spiritu sancto singulariter usque hodie

Bruno vir sanctus natione toloniensis et magister in theologia. cum sex alijs venerabilibus claret. Qui sex alijs clavis viris assumptis ordinem carthusiensem inceperunt in diocesi grati-

dionopolitana

Hugo vir sanctissimus et castissimus claret episcopus gratiopolitana. Qui in liij annis nullius seie facie vidit. una paupula depta. licet quotidie earum confessiones audiret et pie subuenerit. Hic inceptio ordinis carthusiensem magnam opam dedit et post etiam habitum eius sumpsit viuens multum exemplariter.

II

Translatio sancti nicolai de mirra ad beate. Et corpus sancti clementis primi episcopi metensis inceptio. Et metis que apostoli ibidem ordinauerunt. Et per peregrinos in iherusalem per arabes occisi sunt.

Solica plura contigerunt pericula circa hec tempora scilicet inundatio aquarum nimia cum dampno in mensis aues domesticas siluestres sunt pestilencie maxime et plures sacro igne consumpti sunt ex eis carnibus et membris ad instar carbonum. Terre motus in aglia ut edificia domus resisterent et furor ventorum quod vix domos confregit. Irdonie fames et ictus fulgurum ultra modum et cetera. Et fons sanguinis per diebus emanauit et dyabolus palam hominibus locutus est in perago quodam visibiliter apparendo.

6383

III

1089

Iste victor in sompnis vidit deum sibi in solitudine carthusie habitaculum construere. Et dicitur quod pollebat spiritu prophetie. Extinctus fuit per venenum missum in calice. Ante fuit abbas cassinensis vocatus desiderius.

Terra sancta ex magna parte recuperata est et iherusalem et sepulchrum domini gloriosum cum antiochia et alijs ciuitatibus multis de malis sarracenorum credunt transierasse victa et christianorum quantitas aut zelus fuit in omni populo ad hoc opus perficiendum et quomodo ex omni statu senes et iuvenes diuites et pauperes confluerent ne mine compelleretur vir aliquis sine lacrimis aut dicere vel audire posset passagium enim istud fuit beate virginis marie quam mirabiliter duxit et protegit pugnatorem suos sicut omnium fuit in visione principes fuerunt plures scilicet godefridus bulion qui etiam leonem interfecit et fratres eius eustachius et balduinus bohemundus dux apulie hugo frater regis francie et plures alij qui pro fide se discriminauerunt

Imparatores ~~mi dantes et gloriose vicerunt et nomen sibi eternum acq̃sierunt in omnibus magnifice a domino delectati~~

Lancea domini repta est in antiochia a quodam rustico cui beatus andreas apparuit et locum ostendit et ipsa in ignem pauperendo christianorum pedum cum ea totum exercitum letificauit et certifica ut eo qui in iherusalem exeret hic dominus sibi apparet mandauerat

Quod carnotensis episcopus abbreviando compilauit decreta apostolica per ysidorū et per cum hugo katalaneus per gratianum

Helmandus laudunensis episcopus clarus habetur

Hugo cluniacensis abbas vir sanctus claruit hoc tempore

Anni mundi

6293

Pape

III

Anno tristi

1092

Iste verbanus dictus est antea odo et fuit monachus cluniacensis multum laborauit in ecclesia regem francie excõmunicauit propter adulterium consilium celebrauit apud clarum montem in quo statuit horas beate marie die quotidie et in sabbato sollemniter officium fieri dicebat quod hoc beata virgo fecit in carthusia reuclauit aliud consilium thurois celebravit pro recuperanda terra sancta et prouocauit populum occidentalem ad terram fratribus qui tunc in lancea domini terram nphacum hic habuit magistrum brunone pedagogum qui fuit prior carthusie quem lateri suo sociauit in papatu et multum profectum in ecclesia fecerunt

Gottfriedus mortuus post quem iherosolimis regnauit balduinus eius frater annis
xxviii. In quibus egipcios ter in prelio superauit et Calypham eorum regem tandem interfecit.

II

Item ciuitas hispanie nobilissima tollitur hoc tempore de sacra-
um manibus per alde fonsum regem. viii anno obsidionis
castellensis incepit sub herdingo abbate
bertus episcopus cenomaniensis multa scripsit. et claret

Ordo cisterciensis incepit per robertum abbatem. et albertum eius successorem. Et
videtur fuisse secundum alios reformatores ordinis sancti benedicti. cuius regulam tenent
huius multas curiositates et abusiones reserantes simpliciter secundum regulam vi-
uentes mirabiliter in breui profecerunt

III

Salsma. xviii ecclesie fuit inter paschalem. ii. et tres prelatos scilicet
arnulphum et theodericum. qui fauente imperatore se ereperunt. sed
more mala perierunt. et paschalis mansit pacificus

Anni mundi

6303

IIII

Anni christi

1102

Iste paschalis diligenter laborauit pro ecclesia contra imperatores et reges super re-
signaciones inuestiture episcoporum et abbatum. Et profecit satis. Multa etiam per-
passus est. Ipsum. n. imperator cepit cum cardinalibus et per duos menses in vinclis
tenuit. et scisma habuit. In omnibus tamen triumphauit et pacifice moritur. Sepul-
tus Rome in ecclesia sancti saluatoris

Histe henricus satis excessiuius fuit in quibusdam **C**epit enim patrem suum quem in carcere mori fecit. **R**omane pontificibus inobediens fuit resignare nolens inuictus eas episcoporum et abbatum fuit et pater suus fecit **T**andem ad cor rediens obediuit et multa dampna illata ecclesie fideliter restituit. **M**oriatur tandem sine prole quia patrem suum dehonestaui. ideo pater esse non meruit

Imparatores

Henricus
quintus

Soles duo apparuerunt: **T**erremotus magnus fuit. **S**ella per diem fulgurauit. **I**n ytaliam pluit sanguis **I**n anthiochia terra absorbitur plura edificia. **E**t porcellus nascitur cum capite humano. et pullus quadrupes **M**ulier quedam peperit monstrum quod ante fuit homo et retro habuit faciem et membra canina

Petrus alfonius doctor notabilis iudeus fuit et postea conuersus aliquod scripserit eleganter

Wilhelmus rex anglie petimus obiit. percutus a deo quia nullum conuentum cogere voluit permittere
Anni mundi

Pape

Anni christi

Veneti maximo exercitu in balmaciam nauigant et submittunt depredate nonnullas quoque capiunt rebus

Henricus in ytaliam reuersus romam absentem pontifice ingrediens ibique cedente populo et aduersantibus patribus cum tunc coronari non obtineret. **N**auricum sue partis archiepiscopum euocauit et ab eo sibi coronam imponi iussit **P**ascalius papa henrici discessum biduo postquam romam redierat moritur xv° k'las februarij

Bernhardus doctor mellifluus incipit clarescere qui factus monachus cisterciensis post abbas clauallensis in virum apostolicum cecidit et doctorem autenticum et clarum. Centum sexaginta monasteriis praefuit inter religiosos velut alter moyses fuit reputatus miraculis plurimis clariuit

Ordo templariorum incipit qui prius mantellis albis post cruce rubea superposita II
psi sunt. Beatus bernhardus regulam composuit. Hugo et ganfredus primi fundatores fuerunt

Ordo premonstratensis incipit per virum dei noetbertum
Stephanus vir venerabilis abbas cisterciensis claret qui beatum bernhardum cum fratribus suis in ordine suscepit

Extra romam in monasterio sancti laurencij monachus quidam clauso angulo miraculose viribus exutus et admirans audit. Sic posuit clauso cristus prodire sepulcro III

Hugo de sancto victore claret pius natione saxonum doctor magnus qui alter Aug?
dicebatur tempore suo

Sanctus gerhardus bituricensis episcopus et sanctus anselmus laudunensis civitatis episcopus qui glosas interlineales in psalmo ordinavit
Anni mundi 6313 IIII

Anni christi

1112

In agro emuliano atque flamineo prohibito iunij sanguis pluit
Veneti in apino exercitu in dalmatiam nauigant et subancium depredantes non nullas quod capiunt vrbes

Persistentē adhuc in y talia heretico et pontificis ptes continuo persequente Gelasius in gallias refugit ibiq; statim vita functus interijt
Post mortē primi baldum apud hierosolimam regnavit baldunus h⁹ ex nostris
Rex iij⁹ annis p⁹ hic gazim p⁹esarum regem prelio uictum interemit et damasce⁹
 norum ascolonitarum q; reges prostravit

Impatores

II

Malachias vir scūs archiepiscopus hybernie claret qui totā illā gentē conuertit
Richardus de sancto victore pietate plenus et doctor famosissimus claret
Cirus capitur a cristianis et Leodium multis plagis atteritur. Et Baldwinus
 rex iherusalem capitur. Acies in celo apparuerunt. Fluvius suspenditur. Et alia mul
 ta monstra fuerunt que forte tartarorum tyrannidem futura prefignarunt. Ventus
 maximus turres et edificia stravit. Flandria ex parte submergitur

Scisma. p⁹viij. ecclesie fuit hoc tpe quia benedictus quidam favore ipato
 ris se contra gelasium erexit et etiam contra calixtum postea. h⁹ perijt miserabi
 liter et qui iuste fuerunt electi permanserunt pacifici possessores

Anni mundi

Papa

II

Anni christi

Iste gelasius timore heretici ipatoris
 cum cardinalibus gayetam accessit
 Et deinde per mare veniens in burgū
 diam apud cluniam mortuus est et
 sepultus. Idem impator contra eū sci
 sma fecit. quendam Benedictum eri
 gens quod etiā cū calixto continuatū ē

Iste calixtus filius comitis burgundie elatus
 fuit i locū gelasij. Et romā veniens bñdictū ce
 pit. quē an se sup mulā eq̄tare fecit vsa facie
 retrorsū vt cauda pro freno vteret. Et eum
 incarcerari fecit. Hic papa cum impatore
 pacem fecit. Tolese sinodum celebravit in q̄
 fictos quosdā religiosos damnavit qui plu
 res hereses seminabāt. Fecit libellum d̄ miraci
 lis sancti iacobi. Instituit etiā historiā sancti
 karoli a sancto Turpino remen archiepiscopo
 descriptam. Monasterium beneuallij s̄edis. Cistē
 acen fundavit

ste lotharius vir bonus extitit et fidelis eccle et coronatus fuit ab innocencio suo ij
uem etiam fideliter iuuat contra petrum leonis **Hic** beatum bernhardum in maria
uerencia habuit et alios viros religiosos optinuiffe et precipue contra rogerium
asorem regni cecilie que fugauit et alium substituit de commissione domini pape

II

Lautari pmissione diuina circa hec tempora montem erisse putant in quo clausi fu
erint in magna miseria et fame quia nimis multiplicati erant gens vilis et sterilis
et plagarunt p? mundu omnia subicientes iuxta illud moyfi in gente stulta irritabo
illos micum valde quomodo illi qui in maxima seruitute fuerunt iam non armis sed
ellicijs et baculis oia psterunt et dominant vniuersis hec iudicia tua domine **Sic**
lim assirij medi et perhi greci et ro mani gothi h iui et wandali saraceni et arabes
et bulgari a fricani franci almani tureci gispani et flagella inaudie tunc fuerunt q
libet in tempore suo eo q homo noluit obedire tibi et
dicitas magna fuit vt flumina lacus fontes putei siccarent ignis in terra sbitas
nemo no potuit exstinguere aq et fuit plaga horribil **Et** qdam infier iij masculos peperit
Ordo sancti iohannis baptiste iherosolomitani inchoat h° tpe a venerabili tymeudo
Anni mundi 6323

III

pro opibz mie dedito. et
Petrus abaelardus in
innocencio cōdepnatur.

valde creuit hij vult se paupibz futuros
signis fuit doctor sed in heresim cadens ab
Pretium redemptionis eu. tuauit

IIII

Anni cristi 1122

Hic honorius in grāciam accepit rogerium et inestiuat eū in ducatu apulie facto hō
magio qui fuit rex cecilie et mag? p? p fide fecit h duos patriarchas deposuit scz aq
legien et venetum quia reperit eos fauiffe scismaticis **Mortue** tandē rome sepultus i
ealcha lateranensi **Et** idē rogerius p? ab innocencio remouetur qz sibi cōtrarius fuit

¶ Egypcijs sub varijs dudis xpianos iherusalem tenentes infestant et pluribus in locis
per eos pretes iturpunt quapropter redintegrat bellum in quo nostri nonnullas pretes ceperunt
et aliquas sibi tributarias fecerunt

Imperialism

9 Johannes de temporibus mortis q̄ vixerat et ceteris. Amicus fuit enim armiger karoli et vixit
q3 ab hęc tpa duravit

Visiones tūdali facte sunt in hybernica horribiles

Difones sancte elyzabeth hoc tempore facte fuerunt

¶ Visiones sancte hyloegardis virginis et aphecie plui ne apud treuerā facte fuerūt

¶ Salsma .ij. g. ecclesie fuit inter innocencium .ij. et petrum leonis pp̄ discordia eligentium
et innocencius obtinuit quia maior pars erat secum et beatus bernhardus p̄ .vij. annos
laboravit p̄ unione fortiter

Anni mundi 6333

Chape

Innoce
ci? .ij. ro .â.
p.iiij. mē.vij
diebo .xij.

Anni cristi 1132

¶ Iste innocencius fuit vir valde deuotus et tales suo lateri sodauit habuit scilicet per
vij. annos extra petrum leois q se anacletum noiauit et p vim papatu impuit adiutus
a suis amicis quod vides innocencius cu duabo galeis fugit in gallia vbi grese suscep
tus a sancto bernhardo q tunc omnes reges et pncipes in maibo suis habuit et puocau
it eos vt reducerent dñm papam ad sedem suam et plura de eo narant in vita bern
hardi Tandem paratis cibo et horribili diuino iudicio abuersarijs asuptis pacifice et
utiliter eccle pñedit

Iste contrabus fidelis et inclitus princeps fuit Cuius ei tpe ppter platonu exēplariatē oia bene gerebant in ecclesia **H**ic a beato bernardo cruce signatus tūc affretavit cū mltis et bella mira egerit pro dilataciónē fidei **D**olo etiā grecorū magna passiō ē dispēdia **P**assagium magnum contra saracenos factum est **E**t lotharius impator et ludouicus rex francie cruce m lūce pērit ad predicationem beati bernardi seqs tibi plurimis **S**i sperabāt dolo grecorum non sordiebantur effectum **S**ecū enim farine calcem m miscentes totum exercitum intopiarunt

Con
trabus . iij .
annis . xv .

II

Ludouicus pius rex francie claret qui pro fide catholica fecit magna **A** beato bernardo cruce signatus mare transiens capitur et multa damna pessus est **E**t etiam multa prelia gloriose gessit **E**t henricus frater eius fit monachus clareuallensis **C**omes nyuernensis fit humillimus conuersus carthusien **T**heobaldus comes campanie vie totus misericors **H**ugo foliet scripsit librum de clauistro anime **G**radanus monachus decretum cōpilauit . et ab eugenio approbatur **E**t episcopus fit in tuscia inclufina vnde oriundus erat **P**etrus episcopus pihenfis **L**umbardus frater gradani libru sentēciarū edidit qd **P**etrus comestor frat gradani et petri lūbar di historiam scolasticā cōposuit et alia **A**nni mundi **E**dissa que olim dice scā hoc tpe destruit

Cele
stinus . iij . tu
scus m . v
d . j . s

6393
bat ages medorum

Luci
us . iij . bon
men . xj . di
s

sp iuncta et
III

Anni christi

1122

Iste celestinus **I**ste lucius breue tēpus ecclesie ptesebit **E**t ipse et suus predecessor in nus paz se pestilencia obierunt **I**n laterano sepultus **H**ic dum adhuc cardinalis dit Sepul sancte crucis foret . totam illam ecclesiam et claustrum renouauit **tus est in laterano**

Ludouicus gallic rex contra dum impatorem mouet et in gēti multitudine ab erpu-
nationem sanctissime terre in cristianorum subsidium quia sedulo ibi defecerant tra-
sire verum cum p siciam temere vaderent fame oppressi eodem anno domum rediē

Veneti subsidia iam quoq; classem in cristianorum fauorem misere

Imparatores

II

Rogerus rex sicilie grecos vastauit ab vsq; constantinopolim. Et ludouicum regem
francie liberauit a vinculis

Iste eugenius prius fuit monachus clareuallē misus romam a beato bernardo cū
alijs p institutione monasterij sancti anastasi vbi fit abbas Et non longe post inspe-
te in papam eligitur Hic cū simplex esset mirabili eum deus gracia et eloquencia pfu-
dit Beatus bernhardus ad eum libellū sollemnē de consideratione scripsit Romanis se-
dicionem aut facientibus vir sanctus dedit locum ire Et in galliam veniens monaste-
rium suum clareuallē humiliter et benigne visitauit Frates alloqur lacrimans p
Anni mundi

Pape

III

Amicristi

tine tranquillitatis et sanctitatis memores suspirat hortatur eos et consolatur se eis nō
dūm sed fratrem exhibens Adhærebat cæni eius anea tunica et die noctu q; auilla
vestitus erat Sic ibat sic uisitat intus monachi habitū retinens et foris se ponti-
ficis moribus et vestibus ostendens Demū valedicens fratribus lacrimas ipse romā
reuersus gloriose suscipitur clamantibus oibus benedictus qui venit in nomine dñi
Tandem post beatam vitam moritur sepultus rome in basilica sancti petri chorus
cat miraculis Et statim post etiam moritur beatus bernhardus

- C**ruccis figura in luna publice est visa
Richardus manachus prestantis doctrine homo et sine ulla dubitatione acutissimus
 disputator pariter clarus habetur

II

- W**ilhelmus heremita sanctissimus claruit olim dux aquitanie et comes pictanie
 primum totus fuit discolor et prope scisma a beato bernardo cum venerabili sacro
 ritus post lorica super nudo corpore indutus penituit
Guilhelmus puer in anglia crucifigitur a iudeis in die sancto pasceus. Et alius
 puer ibidem vidit infernum etc
Pestilencia sacri ignis fuit et puer quidam liberatus ab igne quod omnem historiam
 mundi textum et evangelii actus apostolorum tamquam in libro legeret alijs pronunciauit
Petrus tarentasensis episcopus vir integerrime religionis
Norwegia conuertit ad fidem ubi primo predicauit cardinalis albani postea papa

Anni mundi

639

III

Anni christi

1149

- I**ste anastasius fuit abbas sancti rufi va-
 lentinienensis diocesis. Et
 deinde in cardinalem
 et post in papam assu-
 mitur hic fecit palla-
 dium nouum apud sanctam
 mariam rotundam
 moritur sepeliturque in lacerna
Iste adrianus natione anglicus fuit episcopus albani vir magnus
 et verbi dei cum zelo predicator egregius regem sicilie et roma-
 nos compescuit cum celsis. ipse ante legatus fuit in norwegia et
 gentem illam barbaricam conuertit et instituit post electus in papam of-
 ficium suum honorificauit et dicitur quod primum papa fuit qui cum curia
 in urbe veteri moram contraxit hic fecit gyronem in radicefano et
 turribus muniuit et multa compauit a comitibus circa locum
 sancte cristine sepulchrum est in vaticano

Iste fredericus fuit vir magnus opm adeo vt eū qdam nemiñe p̄t carolū magnū in bonitate regiminis imp̄en supasse fac̄e. In vno tñ glām suā maculauit quia cū alexā dro alicuius & supra fas scismaticos fouebat longo tempore. Verum p̄t penituit et veniam p̄tens crucem pro satisfactione suscipiens mare transijt. Et post magnos triumphos in quodam flūio improuise submersus est

II

Imparatorē

Corpa sanctorum trium regum transferuntur de mediolano ad coloniam per renol: dum archiepiscopus colonie cum corporibus helici et naboris martirum Visio horrenda facta est episcopo lingonei a quodam heremita iā defuncto qualie p̄t hoim scū obierunt et q̄ beatus bernhardus statim scū euolasset et tres descen derint in purgatorium aliq̄ omnes p̄tuis ignibus in inferno traditi sunt III

Sanctus bernhardus can. m; atq̄ p̄t alexandrum Et p̄t conatus populi p̄t hibiuit eum papa ne plura signa faceret an mortuus obediuit

Bohemia fit regnum et ante ducatus fuit

Sol obscuratur hoc tpe fames magna facta est et terremotus maximus fuit Anthi ochia et tripon ceciderunt et p̄t hoim submerguntur et mare retrograditur Tres lune apparuerunt et in medio signum crucis Et tres soles visi sunt Et post sol iā fuit obscuratus ab hora sexta vsq̄ ad horam nonam

Anni mundi

6363

III

Papē

Anni christi

1142

Scisma p̄t ecclesie fuit inter alexandrum et iij scismaticos multum grande p̄t an notum sed alexander papatum obtinuit

Iste alexander vir strenuus habuit longum scisma p̄t anorū et iij scismaticos vi cit successue et excommunicauit Qui omnes morte mala perierunt. Preualuit etiam contra impatorem quē ad unionem reuocauit Duo concilia vnum tuonis reliquū in urbe celebravit Tandē romā reuersus eos qui sibi adheferat et p̄t rea eieci fuit tant restituit Omnibus q̄ composuit moritur et in pace sepelitur

Sanctus richardus a iudeis pacifus martirizatus **Et** apud iudei expellunt a regno francie

Sanctus petrus monachus abbas fuit clareuallensis

Ordo wilhelmitarum a sancto wilhelmo olim dux aqlegien nomen et originem trahit **Eius**

discipulus fuit sanctus Albertus heremita qui ordinem hunc consummauit

Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martiri, ac in aglia multis claris miraculis. **Et** benedictus rex anglie per suos solennes ambasiatores se de eius nece apud papam excusauit **Et** eundem post triennium suscepit **Et** papa alexander sanctum thomam canonizauit

Ducatus westphalie per fredericum imperatorem secutus **Qui** dedit unam medietatem bernardus filio ducis saxonie reliqua philippo de heynsbz archiepiscopo coloniensi propter iobedientiam herici ducis saxonie que tunc ducatum westphalie obtinebat. **Quem** dictus bernardus et philippus hostiliter inuadentes ad ultimum extremum prostratae fumantes eorum quilibet portionem ducatus westphalie sibi competentem **II**

Heresis waldensium seu pauperum de lugduno incepit. cuius auctor et inuentor fuit waldensis ciuis lugdunensis. **Qui** cum diues esset relictis omnibus pauperibus et euangelicam seruare uoluit. et scribi fecit aliquos libros biblie in vulgari cum nonnullis auctoritatibus. quas minus sane intelligens suo inflatus sensu. apostolorum officium sibi usurpauit predicans ubique et mittens suos ad predicandum errores plures seminauit **M**oniti autem responderunt deo magis obediendum esse quam

Anni mundi

6343

III

Anni christi

1142

hominibus. prelatos et clerum aspernantes **T**andem contumaces et communicati sunt et expulsi a patria **P**ost in concilio denunciantur heretici **F**ecerunt tamen maius saqueum magnum pro capiendis simplicibus deuotis et scandalum immensum. **O**lim enim sancta ecclesia per doctos et subiles viros sepius turbata est. sed iam a vilissimis ydeotis et rudibus bestijs affligitur **P**ostea tamen quidam subtilissimo ingenio hanc heresim nitentur defendere et plures populos et regna decipiunt. que tandem omnes miserabiliter perierunt

¶ Saladinus p nostrorum discordias vires adeptus post maximam christianorum scia-
gem tandem hoc anno hierosolimam recepit quam urbem post gothof redum cristia-
ni reges p octo et octuaginta annos nobilitata gloria possidebant

¶ Imperatores

¶ Sancta alpiadis virgo sanctissima claret humilis natiuitatis erat et subulca i ter-
ra senonei. Cito spiritali vscabatur. Multas habuit reuelaciones. Erat venusta facie
Iherusalem iterum permissione diuina capitur a saracenis a quibus et gloriosum
sepulchrum domini n possideat propter peccata christianorum et preapue crapulam
et luxuriam que toto orbi dominantur

¶ Abbas ioachim fuit qui plura predixit et scripsit. Et errauit in quibusdam. Ut pa-
tet in principio de ceteris. Interrogatus a principibus an pro reuocatione terre
sancte eundum esset. Respondit. Non. quia nondum tempus congruum esset.
Sanctus ancelinus episcopus blefinei ordinis carthusien bone vite claret

¶ Anni mundi

¶ Pape

¶ Anni christi

¶ Ille lucas hostie i episcopus post verone moritur tale habens epithasium per mo-
dum apologetici metrici. n. Luca debet lucem tibi luci pontifici um. Hostia papa tui
coma verona mori p. no verona de. vru tibi viuere coma. Epiliu auas hostia lua mori.

CCCLVII

Iste henricus fuit filius frederici et accepit constantiam filiam regis cecilie in uxore occasione cuius subiugavit sibi totum regnum apulie fugatis illis qui illud tenebant

Passagium grande ordinavit tempore cleme[n]tis iij et fredericus impator crucem accepit et multi principes cum eo et factus est conatus maximus sed pax profecerunt nisi aliud recipere velint pro sola acheron

Ordo d[omi]norum theutonicorum incepit circa hec tempora sub celestino papa iij. **E**t ordo trinitatis circa idem tempus incepit. Ortum habent ex ordine sancti iohannis baptiste iherosolimitani Regnum tartarorum incepit et crevit valde et usque hodie est maius in orbe et fecerunt plagam in mundo maximam etc.

Anni mundi

6383

Anni cristi

1182

Iste rebanus fuit oriundus de civitate mediolanensi ad eum venit abbas iohannes de calabria hic cum audivisset captam iherusalem a saracenis nimio dolore tactus obiit sepultus in fertaria

Iste gregorius magnum zelum habuit pro terra sancta et cepit praticare de modo recuperandi eam sed statim obiit pisis

Iste clemens ordinavit monasterium extra murum quod dicitur sancti laurencij et quedam alia edificia. Eius tempore factum est passagium magnum contradicente abbate iohanne quia nondum venisset tempus

¶ Scilicet oritur in iherosolymis pater mortem henrici propter discordiam electorum nam quodam elegerunt philippum ducem suevie fratrem eiusdem henrici alij ottonem filium ducis saxonie et facta est altercatio magna et bella in almania tandem otto prevaluit quia papa innocencius te-
nuit cum eo philippus enim statim pater pacem quam cum ottone fecit interfectus est dolose a
latronibus et otto obtinuit et romam veniens ab innocencio coronatus contra philippum militum
et voluntatem et ipsa est benedictio in maledictionem quia eodem die fracto iuramento contra ecclesiam in-
cepit tyrannizare solidissime quare statim excommunicatus et deposedus et tandem in solitudine moritur

¶ Imperatores

Philip
pater archiepiscopus

II

¶ Livonia regio septentrionalis magna convertitur ad christum pro parte
¶ Maria omnes claret miraculis in dioecesi leodiensi et multe alie virginis et vidue et sancte ma-
ritime fuerunt ibidem

¶ Dominus usque hispanus vir sanctus ac apostolicus perfectioris emulatus mirabili zelo persequitur he-
reticos miraculis claret et ordinem iacobitarum sive presbyterorum instituit

III

¶ Franciscus gallicus vir inoperabilis fautoris ac summe perfectionis paupertatis evangelice qui quod-
dam exemplar plurimum multis claret miraculis et ordinem monachorum instituit laycus fuit

¶ Helmantis monachus beluacensis sancte vite scripsit cronikam ab origine mundi et de re-
patione lapsum et alia

¶ Jacobus de vitriaco scripsit multa utilia et papue de sanctis mulieribus que tunc fuerunt
plures in dioecesi leodiensi et fuerunt tempora satis sancta hec

¶ Anni mundi

6393

¶ Pape

Cele
stinus 3us co-
a. vi m. 8
8. p.

III

¶ Anni christi 1182

¶ Iste celestinus in die sancto pasce coronatur et die sequenti coronavit benedictum impera-
torem ipse etiam fecit fieri palatium apud sanctum petrum

De hoc ottone habetur hic
prime supia apud philippum

Constantinopolis recipitur a castranis et
baldeuinus comes flandrie fit imperator
Wihelmus parisiensis incepit ordinem augustiniensium
qui etiam dicuntur mendicantes
Cruce predicatur quinq; vicib; Et hoc in aere fuit ostensum
Quia quinq; cruce diuersorum colorum patenter resplendebant
Albertus patriarcha iherosolomitaneus ordinem
carmelitarum instituit in monte cemelii
Sanctus petrus mediolanensis monachus predicator
postea martir clarus habetur adhuc puer
Sancta clara fulget virtutibus

Anni mundi

6903

III

Anni christi

1203

Iste innocencius magnis laudibus extollitur quia ecclesie multum valuit fecit. n. fieri
hospitale sancti spiritus in velle et ecclesiam sancti spiritus renouauit Composuit decre-
tales. sermones et librum de miseria humane conditionis et plura insignia opera
Hic ottonem iij. coronauit et iterum deposuit quia fidelitate non seruauit. hereses plu-
res dampnauit scilicet albigenas contra quas crucem predicari fecit Iste almerici et librum
abbatis ioachim Contra petrum lubarbum confirmauit sanctum hugonem lincolniensem cartusien-
sium ordinis Tandem per plura bona inter persanos et ianuenses pacem faciens moritur apud
perusum ibidem sepultus

Iste **Fredericus** filius **Henrici** predicti electus est contra **Ottone**m ut eum expugnaret
 qd et fecit. **Q**uo factu cepit etiam laniare. **Q**uare excoicatus et deponitur p hōrum q eū
 coronauerat. **M**ulta mala fecit et diu cōtinuat p mātē. **A**lq; sacris mortē a ppo filio
 suffocatus. **E**t mercedem dignam sumptis q et ipse **Henricum** filium suū suffocauit.

Imparatores

Frede
ricus secun
dus annis
xxx

Pueri xx et plures dyabolica machinatione decepti cruce signati sunt. quasi p eos
 deus vellet recuperare terram sanctam iuxta illud. **E**x ore infancium et cetera. **S**ed cum
 ad mare venissent a piratis dolose capiuntur in nauibus qui eis promiserunt trans
 mare vecturos. **V**erum multos submerferunt alios sarcamentis vendentes.

Pastores pecorum similiter de hispania conuenientes cum turba grauū pacisue vene
 runt et omnia bona cleri vastarunt inuidis plebibus gratulantibus. **S**ed cum tan
 dem etiam laicorum bona inuassissent. statim expugnati sunt et pempti.

Almericus hereticus comburitur parisiis cum suis complicibus. **R**ex affice ciuitatis bellū iulit et fugat? ē. **P**erierunt q; plus qd cētū milia saracenoꝝ
Symon comes montisfortis velut alter carolus mirabiliter contra hereticos trium
 phauit secūm habens sanctos episcopos et abbates et precipue sanctum dominicu.
Hic aliquando centum mille hostes cum viij^m de suis fugauit.

Anni mundi

6913

III

Pape

Anni cristī

1212

Philippus gallie rex **I**ohannem anglorum regem et **O**ttone quendam **I**mparatores
 apud belgis superat. **S**ynodus lateranensis iherusolime recuperande gracia celebrat
 episcoporum 1300 in qua libri quidam abbatis **ioachim** reprobantur.

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrie'is hñs signū crucis et ymaginē crucifiri expressam et desuper scriptum literis aureis. **I**hesus nazarenus rex iudeorum **H**ic cetero visum reddidit
Falsi submergitur pene tota ex fluctibus marinis in qua perierūt pl⁹ q̄. c^m hoīm p⁹ treuerēciam vñbili sacro a quodam armigero exhibita fuit p⁹ bñ virgo reuelauit **E**t in loco vbi hostie ceciderunt constructa est ecclesia et cessauit malum

Vacat hic impiū multo tempore deposito friderico. ij. et etiā eo mortuo quapropter ei **I**l
 plures anni ascribuntur. licet paucis annis in obediencia et iuste regnauerit quia non statim pro eo alius surrogatus est

Guillermus nyuerneij episcopus vir sanctus et doctissimus claret q̄ duo milia pauperum tempore famis pauit quotidie

Sā elizabet filia regis hūgarie vidua oī vtute plenissia claret lāt grauiā thuringie

Anthonius filius regis sicilie frater minor vir sanctus habetur

Iherm destruit vsq; ad solū excepto tēplo et citate dauid a conradino filio fratribus **I**l

Enzelterius archieps coloni filius comitis de monte a comite d⁹ Psenburg p⁹ij cōfossus vulneribus in villa suelme cū pgeret ecclia; psecturus occidit eo q̄ ip̄ comitē mandatis ap̄licis et impialibus psequēbat vt a sua tñam de desisteret. et aduocacia assmēsi legitime vtret. Quare idem comes ab **H**enrico de muluaccken successore **E**nzelteri in leodio ex captiuitate opatus et colonie rotali supplicio pemptus est. eius q; pgenies damnata **S**uū q; cast⁹ **P**senburg sup alueū **H**we. funditus dirutum ē **E**reij aut pgenie post **I**l
 secuti sunt comites de **H**ymburg super alueū **I**ene

Quatuor ordines mendican

Augustinū **C**armelitanū

Concilium laetranense celebratum

Honori
 us . i . j . roma
 nus an . p . mē
 8 di . 29

tium videlicet **P**redicatorum **M**inorū **I**l

oniam in u. ab **H**onorio in
 biatur in rebe **N**ec p⁹ prelatorū ibidē

Iste honor⁹ plures scōs canonizauit **F**redericum sed in coronauit et itm deposuit p⁹ rebellionem **E**ccliam s^a laurencij ex muros et basilicā que dicitur s^a sōrum in rebe renouauit **D**ecretales opusit **Q**uatuor ordines mendicantiū cōfirmauit **T**andem mortu⁹ roma in ecclia sancte marie maioris sepeliuit

- ¶** Anthonius beati fr̃cis̃ci discipulus pathauij mortē fredericus henc̃iam h̃iūsum
p̃p̃ suspicionem affectati regem carcere mactauit
¶ Fredericus in siriā transiens cum maximo egipti p̃ncipi quem soldanum want
conuenciones fecit in quibus plura consensit xp̃ianis indecōa p̃t̃ q̃ cōsenc̃te Sol
dano iherusalem ingressus in ea urbe coronatur

¶ Imperatores

- ¶** Tartari on zaria n̄ horribiliter deuastant et poloniā et sit ingens exerc̃ in eccl̃ia
Sed ad p̃ces sanctorū im̃pediti sunt ne p̃cederent

- ¶** Mons quidā maximus in burgūdia imperiali diuiditur et acribit per multā milia
et vij^m hominum suffocauit Et tandem ad alios montes accessit mirabiliter

- ¶** Decretales antike cōpilantur per raymundum ordinis predicatorum de manda
to gregorij ip̃ et ad studia mittuntur vniuersalia

¶ Anni mundi

6923

¶ Pape

¶ Anni christi

1229

- ¶** Gregorius plures cōmizauit sanctos et contra fredericum .ij. constanter de
fendit ecclesiam et romanos corruptos p̃uina facta processione solenni et hono
rice delatis capitibus apostolorum a laterano vsq; ad sanctum petrum mirabiliter ra
uocauit Ita vt contra fredericum pene omnes cruce signarentur. Quare fredericus
urbem ep̃re coactus est. Sic libros decretalium per raymundū cōpleti fecit Tandē
plenus tabulacōibz p̃ tyranidē frederici et aliorū mortēs migrauit ad xpm

- I**udeus quidam in hispania apud toletū fodiendo inuenit lapidē in quō erat liber ve-
rissimū in quo sic scriptū erat in tēto mūdo filius dei nascetur de egie
maria et pro salute hominum pacietur et q̄ liber deberet inueniri isto tempore. s. fe
rādi regis castelle et statim iudeus baptizatur cum omni domo sua q̄
Thomas de aquino doctor scūs
Albertus magnus epūs iatiponej
Bonus cristianus moritur in turquia
miraculis clarens

Impatores

Heinric?
A. a. iiiiWilhel
m? a. ix

II

- E**ustachius quī et bonauentura doc. deuot?
Alexander de halis doc. irrefragabilis
Hugo cardinalis totam bibliā postillauit
Dicē. speculator dñe matiaz scibile collegt
Magister iordan? scūs q̄ doc. mirabil claret
Magister vltius discipulus alberti
Petrus de tarēstia p̄ea papa et plu-
res alij viri sancti et litterati floruerūt
indueris mundi partibz quos diuina
bonitas misit pro fidei defēsiōe Alio
quin tota pene fides perisset. ap̄e hereti-
corū mltiplicitatē et subtilitatē finit
et potēciam cultellus homicide non cessauit
sillare sanguinem donec suspende-
retur inēfactor ipse

Edmundus archiepūs cantuariēsi ca-
nonizatur ab innocēcio

Ludouicus rex francie vir sanct? cui
cem accepit et transiuit mare et capiē
q̄ multa de ipso laude digna inuenies

Petrus nouus martir ab hereticis
occiditur multis clares miraculis
canonizatur

Stanislaus epūs cracouiēsi ab iniquo
prinape interfectus est et canonizatur

Peregrinus quidam beate marie occi-
ditur clā in diocesi andeganej et statu

Iste inno cēcius quartus ianuēsi
regnavit annis xi mens vi

III

Anni mundi 6993

6993

Pape

Celestin?
9. d. 11Inno cē
cius. 4

Anni cristi 9911

1292

Iste celestin? vita et sciēcia laudabilis senex et debil cito morit? seplē? i ecclia sancti
petri fuit episcopus satunenhs

Iste innocēci? p̄les canonizauit fredericū p̄ smāz diffinitiaz deposuit q̄ anathemizauit
tamq̄ hostem ecclie āno iij^o sui p̄tūrat? adiut? a ianuēsi. **T**andē mortuo frederico
ihs dñs papa apuliā cū magno exercitū ingredit et p̄ paululū neapolim moritur

Isti duo alphonſus & richardus diſcorditer p electores imp̄i ſe diuidētes electi ſūt poſtq̄ diu vacauerat imp̄i Et ſit inter eos ſciſma pluribus annis Tandē mortuo richardo alphonſus cōā gregorio .p. propter pacem volūtariē ceſſit iuri ſibi i impio competentī Erat enim vir prudens et maximus aſtronomus . Eius tabule famoſe et cōpendioſe habent

Ea alphonſi famoſiſſima apud aſtronomos eſt anno chriſti . 1241 . quod diligēt aduertē ē q̄ ab m̄ta valet i aſtronomia

Imp̄atores
Sal
ma

Paſſagiū grāde factum eſt i quo ſc̄s ludouicus rex francie fuit . h̄ parum p̄cedit

Martinus cardinalis qui cronicam abbreviauit
Alexander de villa dei ordinis minorum ſacre theologie profeſſor
qui doctrinale puerorū compilauit
Sancta clara virgo canonizatur ab alexandro
Speculum h̄ſtorie vincenſis hic finitur

Anni
mundi
Pape
Anni
chriſti

6243

1242

Feſtum venerabilis ſacramenti iſtituit p verbanū .
iii . cum indulgentis magnis

Iſte alexander quēdam manfredū regē ſicilie excoicauit . Duos falſos libros addē nauit dictatos contra mendicitatē & euāgelium xpi Sactā clā canonizauit Tandem moritur viterbi . et ibidem ſepelitur i eccleſie ſancti laurencij

Iſte verbanus fugauit ex dū ſaracēnorum p cruce h̄gros quē māfredus contra eccliam miſeāt . & otulit regnū ſicilie comiti pulcric q̄ fuit frat̄ regis francie vt fugaret manfredum Qui poſt papa puſſus mortuo viſta et regno priuatur

Pondologadar armeniam hostili exercitu ingressus ppiandos psequitur et eodem anno
 antiochiam cepit et habitatoribus manitiam pene deleuit
Stella quam greci cometam vocant insigni magnitudine supra tres menses apparuit
 et eadem illa nocte qua urbanus obiit extincta est

II

Impatores

Concilium lugdunense celebratur per quod in quo fuerunt v. episcopi lx. abbates et alij pluri
 circa mille et greci et quidam tartari solemnes ibi fuerunt baptizati

Anni mundi

6963

Pape

1262

III

Anni cristi

Iste clemens sanctus fuit et prophetico spiritu pcedit hostes ecclesie tamquam fumum
 perituros unde creditur quod deus eius meritis tribulationes ecclesie tunc plurimas
 extirpavit hic habuit antea uxorem et liberos et fuit provincialis natione

Iste gregorius satis accidentaliter venit ad papatum quia cum esset archidiaconus
 leodiensis et iussisset ultra mare causa devotionis ibidem episcopus in papam eligatur unde
 de uersus. Papatus munus tulit archidiaconus unus. Hunc patrem patrum fecit
 discordia fratrum verum hoc a spiritu sancto factum non dubium quia valde bene se
 habuit non intendens primum lucris sed elemosinis pauperum fecit etiam ordi
 nationem unam quaque episcoporum cardinalium quod plurimum laudabile quia honestas
 et valentes personas assumis moritur archiepiscopus sepultus ibidem

Iste Radulphus fuit comes haueſbueg In armis strennuſ
 probus et prudens electus apud baſileam. **C**ruce ſuſcepit
 pro terra ſancta Tamen benedictionem imperialem non ha
 buit quous eius electionem tamen papa approbavit in ſa
 uorem reuſpirationis terre ſancte

Impiares

Radul
 phus comes
 haueſ reg
 an. 18.

Sancta hetwiga quondam duciſſa polonie
 vidua mire ſanctitatis canoniſatur per clementem

II

Radulphus imperator bohemie regem atroci preſio ſuperatum capit et veluti conſep
 tum atq; deiectu n mancipium i viliffimis officijs ſeruire ſibi compellit: magnoq;
 dedecore afficit poſt que illu in regnum reſtituit et filiam ſuam vxoem illi dedit
Maria principis antiochie filia cui hieroſolyme debebatur quod vgo eius
 nepos occupauerat donauit id carolo ſicilie regi

III

Anni
 mundi

Pape
 Anni
 chriſti

Inno
 cenci? v lon
 gobā m v
 die ij

Abri
 an? v Iaij
 mē. v. die
 bo pp

Iohs
 xxij byſpa
 nus m
 vij

Nico
 la? in r. n?
 an. j m
 ij

Iste innocenci?
 doctor famoſus
 fuit ordinis pre
 dicatoru antea
 dictus petrus de
 thareſio lubaz
 d? naſce **M**ortē
 rome: ſepultus in laterano

Iste adrian?
 fuit nepos ino
 cenci. iij. Et
 etiam ſtatim
 moritur vitre
 by ibidem ſe
 pulch

Iste iohs vir ſcien
 tijs plē? fuit h mo
 ribus ſtolid? oibo
 tamen familiaris.
Idic ſe ai diu vi tu
 z dicet. ſtatū ai ca
 meta noua corruſ
 et morit vitrebij

Iste nicola? magiſt? fuit
 in edificijs extruendis et bñ
 rexit verbē tpe ſuo Et fecit
 ordiaco; cardū aliu et ſtatū mo
 riē **V**n ſequi an turbatio rō
 noz p ptialitate vſinoz et
 hambaldenhūm

Piscis marinus leoni similis captus fuit • qui plandus habat horribiles qui in
 vrbem veterem adductus et auctis ostensus est **Q**uem vulgus presagium malorum
 fuisse futurorum interpretatum est **S**icut accidit • **S**icilia enim statim post obediem
 cia caroli • sui regis et ecclesie recessit • petrum aragonum regem assumens • **V**nde
 multa mala sequuntur **E**t i vrbis parcialitas surrexit **V**esim. n. o. tra hambaldos cu
 multa sanguis effusione pugnauerunt • **I**te et inter saracenos multa milia occisa sunt

II

Nicolaus de lyra doctōr theologie clarus habetur
 parisiis ordinis minorum • **H**ic iudeus natus fuit •
 post conuersus mirabiliter profecit **S**uper bibliam
 et plura alia e gregie scripsit **A**liqui dicunt eum
 vixisse • anno 7330

Anni mundi

6213

III

Anni cristi

1212

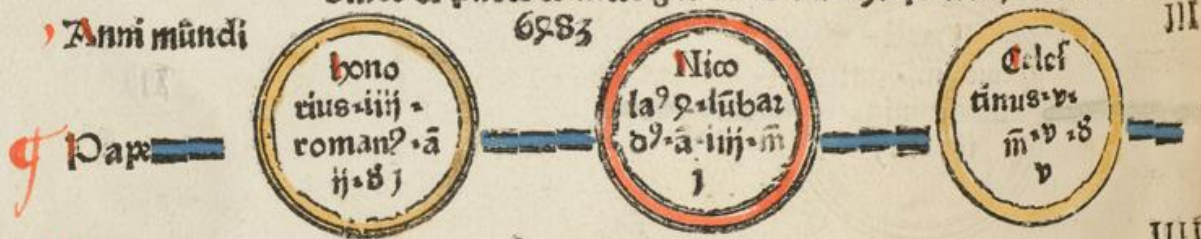
Ite martinus amator fuit religiosorum • et pijs operibus deditus **I**mperatorem
 constantinopolitanum excommunicauit • quia ad fidem reuersus non erat sicut in
 concilio lugdonei promissit • **V**nde ipse cum ecclesia multa patitur • **P**etrum
 aragonum regem qui regnum **S**icilie inuasit etiam excommunicauit **T**andem
 post multa bella • que contra perfidos intruxit perusius moris clares mirabilis

- T**artari inuadunt regnum constantino politanū. mltas q; etas impij occupāt stragem indicibile faciētes in ecclesia
- C**armelite dimissis mantellis varijs cappas albas sumpserunt
- C**ometa apparuit mali p̄sagium quā afflictio p̄nitatis et ecclie sequitur
- O**rdo celestior p̄ viz sc̄i celestinū ichoas q̄i papā elect⁹ fuit nec tamen a sc̄o apostro suo cecidit
- T**ricapolis a sarracenis capitur. et xpiani tatis nomen ibi deletur
- A**charo citas fortissima et impugnabil capie a soldano et sarracenis p̄ discordia viciatq; nationū in ea comorantium Et deleta est.
- C**ōsequēte etā scā occupat a sarracenis ap̄ p̄cca xpianorum quī eam possiderunt

Bellū in woeringhen in eisdem duces brabantie p̄ncipalem. adolphū comitē de mōte walamū comitē iuliacej. Gerardū dñm de calē Euerhardū comitē markēj Heinricū dñm de wīdecke et āratē coloniū p̄ parte ducis brabā ac ex vna

Necnō renoldū comitē geltesem p̄ncipale. syfridū de westerbueg archiep̄m coloniensem Heinricū comitē de luczelenburg et eius fratē walamū dñm de salckenburg. et heinricū dñm de westerbueg p̄ parte comitis gelcie p̄tibo ex altera fuit bellū cruentissimū ap̄t ducātū luczelenburgensem.

Vbi p̄memoratus iohānes dux brabantie victoria potēte comitem gelensem cepit Archiepiscopus coloniensis per comitem de mōte capt⁹ abducit. Castellū de woeringhen destruit. Comes quoq; hēric⁹ de luczelenburg p̄fāt⁹ dñs s̄ westerbueg cū p̄tibo q̄ cū mille viris nobilib⁹ de parte comitis gelensis et archiep̄i coloni interfecti sunt

- A**nni cristi 1282
- I**ste honorius fuit hō nō tem x̄atus et discretio. nis multē habens libenter pacem. nullum sedēs hic curam p̄redi cū fecit contra et iuasore regni sicilie
- I**ste nicola⁹ p̄p̄i homin⁹ dñs fuit mltis general in ordine minor. q̄ licet in se bonus fuerit tamē mltis ifelicia suis temporibus euenerunt ecclesie
- M**ulta em̄ bella in vrbē oriebantur occide sua. quā vni parti magis fauebat
- I**ste celest⁹ tot⁹ sc̄s fuit quare cū cardiales cū iā sedes duob⁹ ānis cū dimidio vacat⁹ de hēmo wātes elegit in papā Et statū p̄oneris quī taxē ce lit papau. hic ordiem tēc stinorū iſtituit. Et p̄ clemētē. v. sub noie p̄cci oſſoris canonizatus est
- E**t deſicto ſedes vacauit ānis duob⁹ et mēſib⁹ ſep

Iste abulphus fuit comes de auarone et non fuit coronatus per papam qz obiit i bel
lo quod cum alberto duce austrie habuit

Abulph
us a. vi

II

Cometa apparuit et se iuxta bellu flandrese ubi cecidit flos milicie gallice 1302
Terre motus magni fuerunt nec auri fuerunt homines manere in ciuitatibus et papa
bonifacius in papatu suo quiescebat

Jubileus instituitur a bonifacio de centesimo in centesimum sp duraturus et fuit pmo
jubileus anno domini 1300

Littere septus decretaliu publicatur et fuit missa ad studia vniuersalia p bonifaciu viij
Ludouicus olim rex francie canonizatur per bonifatium qd

Festa quatuor euangelistarum et quatuor dictorum instituit ieronimi aug. abro. greg

Alanus doctor vniuersalis

Johannes scoius doctor subtilis

Johannes andree iurista maximus claret bononie plura scripsit eleganter

III

Boi
vii. cap.
an viij m
. ix.

IIII

Iste bonifacius fuit vir in hijs q ad curiam pertinerent experientissimus quia patre no
habuit non posuit prudentie sue modum in tanta arrogancia erexit seipm vt domi
num totius mundi se diceret tam in temporalibus q in spiritualibus et multa magnifice fe
cit q in fine miserabiliter defecerunt deditq exemplum cunctis pntis ne alta saperet h for
ma sancti grego magis studerent amari a subditis q timeri hic est de q dicitur q in
trauit vt vulpis vixit vt leo et moritur vt canis

Iste albertus fuit dux austrie filius radulphi predicti. Hic p^mu a bonifacio reprobatus
deinde ab eodem confirmatus p^pter regem francie tunc ecclesie inimicum. Cui alberto idem pa-
pa regnum francie subiecit et plura regna alia. Nichil profuit. Tunc occidit a nepote suo
Rodus insula capitur de manibus turcorum p^p dominos ordinis sancti iohannis iherosolimitani cum .v. ad-
iacentibus insulis. Vbi bellatum est annis .iiij. et christiani finaliter obtinuerunt
Iudei expelluntur de regno francie omnibus eorum bonis confiscatis illic minime reuersuri

II
Impetatores **Albertus .primus .annis .x.**

III
Templarii subito destruntur misantibus vniuersis quomodo tam-
en domini sic insperate potuerunt extingui. Magister ordinis comburitur
parisiis. cuius causa publicata est quod fuit prophana confessio cum
abnegatione christi et expunctione super cruce in obprobrium crucifixi. pro
ut plures eorum confessi sunt. Stetit autem hic ordo annis .c. lxxiiij.

IIII
Dulcinus hierarcha nouardenus cum margareta uxore sua suisque discipulis
per mebraia ascia et sic obusti sunt. Et crux contra eos predicata est

V
Concilium viennense in quo presedit clemens .v. Multa ibi facta sunt
pro salubri regimine ecclesie et extirpatione heresu. Et minores inter se tumultua-
tes concordati sunt. Quare una dei est
pro spiritualium alia sigillatim carere vult

VI
Anni mundi **6233**
Pape **Benedictus .viii. .8. .8. .x. .l.**
Anni christi **1292**
Clemens .viii. .viii. .viii. .8. .m. .x. .8. .v.

Iste benedictus vir sanctus fuit in ordine
predicatorum parum superuixit. Obiit
perusus ibidem in ecclesia predicatorum
sepultus. Et vacauit sedes per
annum et plus propter discordiam
cardinalium. Hic discordiam inter bo-
nifacium et regem francie sedauit. re-
stituens regi priuilegia et libertates
sibi ablatas

Iste clemens tam sollicitus et diligenter res ecclesie
promouit quam tunc plurime fuerunt. ut absentes eligatur
in papa. Hic celebravit concilium viennense et li-
berum decretalium quod clementine dicitur copulauit fecit.
Inquisitores contra templarios misit. Venetos su-
peravit. Regulam minorum declarauit. Templarios
damnauit. et ordinem sancti iohannis iherosolimitani epulauit.
Tunc per multa que laudabiliter gessit mo-
ritur. et vacauit sedes annis duobus et mensibus tribus

Histe henricus comes lützelburgensis fuit militia strenuus Pacem terra et mari tenere statuit Victor gloriosus et bellator inuictus exstitit Coronatus est a clemente .v. Tandem per quendam monachum ordinis predicatorum in sumptione venerabilis sacra veneno admixto intoxicatus est

Henricus viij .
annis .v

II

Decreuit iohannes papa hereticos esse censendos qui asserunt cristum et apostolos nichil habuisse proprium in comuni Neque quod christo et apostolis competere ius vendendi donandi vel alienandi ea que eos habuisse sacra scriptura testatur

Scisma per ecclesie fuit inter iohannem papam et quendam petrum de carbario ordinis minorum Causa fuit tyrannis ludouici qui unitatem ecclesie scindere nitabatur eo quod iohannes eum excommunicauit Sed non profecit neque durauit quia petrus cessit et ad pedes iohannis veniam petens veniam obtinuit cum cautela

Anni mundi

6402

Iohannes
papi .viii .
annis .viii

III

Anni cristi

1302

Johannes totus gloriosus fuit quo ad ea que agenda erant Ipse constitutiones clementinas publicauit et ad studia vniuersalia misit Multos sanctos canonizauit et piscopatus pingues diuisit Contra plurimam hereticorum multa bona statuit Hereticos plures magno zelo dampnauit

Iste ludouicus dux bavarie contempnit coronationem domini pape quate ab eo de-
positus est Unde sibi multus labor et pericula eueniunt Ecclesie etiam vnitatem ni-
sus est scindere et fridericum austria ducem contra se electum vicit In contumacia
et tribulatione ad finem vsq; durus permansit Tandem contra eum carolus eligi-
tur qui preualuit et ludouicus de equo cadens moritur

Imperatores

Sanctus thomas de aquino doctor canonizatur anno .l^{mo} post obitum
Thomas episcopus erforden canonizatur

II

Ludouicus episcopus tholosanus filius regis sicilie monachus
ordinis predicatorum canonizatur

Clementine constitutiones publicantur et ab studia vniuersalia
legenda diriguntur per iohannem papam .xxij.

Pauperes de lugduno qui se fingebat etiam regulam sancti francisci obseruare sa-
beretici dampnantur In q; pluribus locis cum suis articulis combusti sunt

III

Anni mundi

6413

Pape

Anni christi

1312

In pago pallis superioris aemi nomine terraio monstrum natum est habens duos pue-
ros vno umbelico adiuncte iunctos cui ab vno latere genitalia erant membra et bina quoq;
pedebat inualida crura ab altero vero latere crura solu exibat imperfectu vixitq; diebus xl

¶ Deo nouorum militum ihesu christi instituitur in portugaliam per iohannem ppj
contra saracenos

¶ Astronomi maximi fuerunt parisijs hoc tempore videlicet io de saronia io de signerjs
iohan de mutis & buridanus maximus plures qui inuenit viam modernorum

II

¶ Johannes mandeuil doctor in medicina & miles in armis natione aglicus fuit circa
hec tempora & mirabilem peregrinationem quasi totius mundi profecit & scripsit ea
tribus signis & cetera

¶ Odericus vir sanctus de ordine minorum in asia & india euangelizando discurrens
miraculis clarus et iij. sanctorum martirum corpora sui ordinis de ciuitate hemes
transulit per mare ad superiorem indiam in ciuitate carcanes non sine miraculis & de
scripsit peregrinationem suam

III

¶ Bezaedi multi combusti sunt parisijs propter heresim pauperum quia sub specie boni
mala suscitare conabantur & nichabel generalis minorum fuit cum sibi adherentibus
declaratus hereticus numerus combustorum tam de ordine eodem quam aliorum h. g.

¶ Anni mundi

6923

IIII

¶ Anni cristi

1372

¶ Iste benedictus fuit monachus monasterij ordinis cisterciensis & vocabatur iacobus de
fuero ab infanzia bone vite & magister theologie factus autem papa reformauit or
dinem sancti benedicti & cisterciensis quo necesse fuit Inlargiendis beneficijs durus fuit
ne indignis conferretur. de cetera edidit benedictus deus donis & multos prouit
Erat enim feruens fidei cum seueritate zelator & ob hoc multis minus curis tante ri
gorositatis quod sanguineos viri agnoscece voluit dicens papam sanguineos non habere

¶ Prima venetum cum florentino populo societas facta est aduersus **M**astinum **V**eronensem tyrannum

¶ Doctus vir preclarissimi in pictura ingenij qui antiquatam iam longe tempore pingendi artem nobilissimam reddidit defunctus est

¶ Imperatores II

¶ Monasterium cartusien in colonia erigitur in eo loco ut pie credis ubi sanctus seuerus colonien archiepiscopus angelos animam sancti martini in celum deferentes audiuit cantantes

¶ Spiritus guidonis in terra reuelat in ciuitate alexij apud romam que pulchre descripta sunt

¶ Ventus magnus fuit qui terras mouit et undas et edificia plura strauit

¶ Heremita quidam vidit animas in infernum sicut mures descendere densissimas Sed aliquas sicut murem tam in purgatorium ruere. Sed in paradysum tres duntaxat introire que tunc in veritate sic gesta esse postea expertus est

¶ Anni mundi

¶ Pape III

¶ Anni christi

¶ Cometes quatuor menses apparuit et atequa extinctus sit emiauit alii mensibus duobus

¶ Censu florentie agitato inuenta sunt hominum intra urbem degentium per centum idem quododo

Robertus apulle rex nullo sibi supposito filio mortuo et andream caroli fratris sui atque hungarie regis nepotem cui iohannem nepotem uxorem dedit post se regnare iubet qui regnavit annis iij

- II
- J**udei per totam alemaniam fuerunt combusti quia fontes et puteos intoriarunt quod plures eorum confitebantur
- A**quarum inundacio fuit maxima non ex pluvijs sed scaturientibus terre vis multa dampna fecit in oere
- B**ellum maximum inter philippum regem francie eduardum regem anglie fuit Et tanta strages ut mare flandrense aliquot diebus sanguine tinctum videretur
- P**estilencia gravissima fuit Ita quod vivi mortuos vix sepelire poterant et multe ville deserte remanerent
- J**ubileus mutatur per clementem de quinquaginta annis in quinquaginta propter humane vite brevitatem
- S**anctus yvo breto doctor iuriscanonizatur quia pauperum advocatus fuit et sancte vite Hic solus inter omnes modernos iuristas sanctus reputatur
- Anni mundi 6433

- III
- Anni cristi 1339
- I**ste clemens nomine et re totus virtuosus multa per benedictum rigore tractata mitigavit et quosdam priuatos restituit Laudabilis fuit strennuitas benedicti sed amabilior clementis benignitas Hic erat sermocinator egregius et multos sermones conscripfit Nullum in consolatum a se abire permisit

Iste carolus fuit rex bohemie vir prudens et astutus. **H**ic iussu clementis electus fuit ludeuico adhuc uiuente contumace. **E**t quia humiliter sancti petri benedictionem et pape coronacionem postulauit ideo in omnibus bene directus est et preualuit contra omnes aduersarios. **I**psa multa statuit et precipue legem fauorabilem pro psonis et rebo clericoru. que carolina dicitur. **T**andem diuicis et gla plen? sepult? in praga

Impiaiores

II

Portentū ignis in celo visū ē quē pbi appellāt candelam vstūdam. **E**t eodem anno surreperunt quidam vocati

Cruciflagellatores et fuit secta pestifera que a superiori alemania ab inferiorem de? scēdit transiens ultra ad gallicos. **C**onfluebant. n. ex omni genere nobiles et ignobiles. docti et in docti qui se flagellabant cum flagellis nodosis insutis acibus. **E**t nisi papa obuiasset plura inde mala secuta fuissent

III

Lector quidam paulus nomine negans beatam virginem conceptā fuisse sine peccato originali coram toto clero et populo in craconiae cōdit et expirauit prius q̄ suum sermonem compleuisset. **U**t narrat heinricus de hassia

Johanna regina francie victuissima et humillima. **E**t ut pie creditur sancta obiit

6493

IIII

Anni mundi

Pape

Anni christi

1352

Iste innocencius amator fuit religiosorum. **H**ic in regno francie ppe sanctum andream monasterium ordinis cartusien? fundauit et erexit. **E**idemq; ordini multa priuilegia concessit ibidem sepultus. **F**uit canonicus maximus

Terremotus maximi fuerunt in diuersis locis. **E**t basilea quasi tota cecidit cum multis castris in circuitu. **T**unc homines cum bestiis in filiis morabantur nec ciuitates introire audebant. **B**ella pestilencie et fames fuerunt. **T**ertia in multis locis aqua quam albam ferentem cruciauit que castra et loca forcia tuere fecit

Iniquitates et mala plurimaque peccata hereses et secte vigent hijs temporibus ita ut beata birgitta diceret mundum rigore iusticie merito iam debere perire quia detestatio esset qua fuit tempore diluuij sed sanctorum precibus et dei misericordia sibi periret

II

Birgitta vidua sanctissima de regno suecie claruit que multas reuelaciones habuit omnem statum instituente. **H**ec ordinem nouum instituit qui ab eius nomine vocabulum sumpsit. **E**ius festum agitur xxij Julij

Ordo saluatoris seu birgitte inchoatur quem ipsemet saluator dictauit. **S**igmata cristi mulier quedam in manibus et pedibus habuit que morabatur in hollandia in opido delfte

Studium prage vniuersale instituit et priuilegiat ab innocencio vi ab instantia caroli

Johannes de tuncissa de ordine minorum multa futura prebixit presertim de duobus anticristis de conuulsione cleri et terrarum desolacione et reductione totius orbis ad fidem cristi. **P**luraque alia ei reuelata esse dixit in opus futura que tamen non eue-

Anni mundi 6443

III

Anni christi 1342
necunt. **I**n vincula eiectus est tamen de futuris plura scribere non cessauit forte fuisse plures deceptus. **Q**uoniam pater solus hec in sua posuit potestate

¶ Ludouicus pannonie rex venetis bellum mouit in quo supra xl annorum equitum milibus in ytaliam ductis transiuium obfidit

¶ Belge Germanie sciues ingressi non longe a flumine Rheno centum milia btamaronum superant et precipuas eorum vrbes capiunt

¶ Imperatores

¶ In hispania et precipue Sibilie et Cordube plurima edificia terre motu ceciderunt
Angli in picierienfi agro Fratos superant et iohenn eoz regē cū philippo filio capiunt
Vngarie rex venetis pacem petentibus perhumaniter assentitur

¶ Eclipsis solis fuit in principio marci q durauit duabo horis

¶ Tempora superstitiosa et auarosa et populus leuis nimis

¶ Secta chorislandum tñsiuit anno dñi .1343. et renus fuit magnus incomperabiliter

¶ Anni mundi

¶ Pape

¶ Anni christi

6463

1362

6443

1342

¶ Iste urbanus fuit abbas massiliens ordinis sancti benedicti decretorum doctor et sanctus reputatur. Cuius predicari itaque contra tunc eos et ordinauit per assagium. Interea us obiit. Ad ipsam beatam birgitta a pposito missa est per confirmationem regule sue

¶ Iste gregorius ante vocatus petrus de bello diaconus cardinalis romae obiit in pace. Post eum sequitur tribulatio ecclesie quam beata birgitta propter peccata hominum futuram esse precepit

Iste Wenzlaus filius prebicti karoli regis bohemiæ fuit et ab patre viuent electus
est in regem cum puer esset h non curauit de imperio et id p? multas amonitiones tam
dem depositus fuit nobilem eius indolem libidinosa vita polluit et fuit finis eius sine
honore nimis enim degener erat a moribus et virtutibus sui genitoris nec unquam
imperiali dyademate coronatus paternam autem probitas in sigismundum fratrem e
ius transisse fertur ut infra patet

II

Festum visitationis marie instituitur ab urbano vi secundum formam sacre eucharistie
propter ipsam unionem meritis marie virginis

III

Scisma rix omnium scismaticum que ante fuerunt pessimum et subtilissimum adeo e
nim propter fuit ut et doctissimi et scienciosi viri non valerent discutere cui esset magis
adherendum et fuit continuatum per annos plures graui scandalo totius cleri et gaudi
iactura animarum propter hereses etiam de iura que tunc pullularunt eo quod non esset disciplina
ecclesia contra huiusmodi et ideo ab isto urbano vi usque ad martinum nescio quis fuerit papa
Iste urbanus electus fuit in urbe propter vim romanorum sed cardinales hoc metuere
verunt et non ex animo. Quia propter fugientes ab urbe fudorū dixerunt ipsum non esse papam. Et

elegerunt loco eius dominum robertum de gebonis eodem
anno que dominus est clemens vii. Et huiusmodi scisma

6483

Iste bonifacius eligitur in urbe loco urbani electus fuit per
electos de theobaldis et continuatur scisma

1328

IIII

Iste bonifacius eligitur in a unionem in locum clemens per dominus petrus de luna. Et legitur usque ad
omnium ostancien h nec tunc obedire voluit et per hoc motus iubes suis cardinalibus quibus statim
sui locum alium eligeret. Quod facientes per dolum eleuauerunt clementem appellantes h nihil profecerunt

Imperatores

Gerardus groite claret sanctitate vite et sciencia qui congregacionem frum in dauantria in. hoauit. et plura scripsit

II

Johannes ruybroick clarus habetur. vir admodum deuotus et illuminatus. plura scripsit in eloquio theutonicali

Heinricus opta sacri theologie pfectior famosus
Heinricus de hassia etiam pfectior famosus sacre pagine

Wij duo heinici in viena clari
erunt ecclesie luminaria

III

Hereticis iohannis wicklef in anglia. et iohannes huss in bohemia. ac iheronimi de praga. pullulauit. et multos infect. Et sub habitu ouino lupinam crudelitatem abscondentes totum statum ecclesiasticum subuertere nitentur. conueniens tempus assecuti propter scandalosum scisma ecclesie

6493

Anni mundi

Pape

Anni christi

1392

Inno
centius. vij
annis. ij

IIII

Ladislaus apulie rex per amicitie specie romam ingressus romanos contumaciter effecitque ut sumerent contra pontificem arma quibus in contricionibus vnde et primariis ciuibus per fautores pontificis intercepti necant. post que percreta pontifex omnium curialium turba viterbium commigrauit et commoratus est ibi aliquot menses donec romani pluribus legationibus illum reuocantes dominationemque urbis ei reddiderunt

Iste rupertus fuit dux bauarie . et comes palatinus remi
vir iustus et catholicus coronatus a bonifacio . ix . hic cum
grandi exercitu alemanorum ytaliam intrauit contra Johan
nem ducem galeatie . sed cum iactura graui redijt dignus
habitus vt pro iusticia pateretur

Rupertus
annis . x

II

I Cometa apparuit et statim post leodium cecidit . interfecit . xl
milibus hoim Et dñm prutem cordis theuthonico rñ cōtra regem po
lonie p̄elantes superati sunt occisus . xl . milibus

I Ludouicus dux aurelianens frater regis francie occisus est pa
rius dolose . qđ occasio malorum infimorum fuit . Causa ac
ta est in consilio constancienfi

Petrus elia **T**heologus famosus necnon magister
Iohs gerson ei? discipul? cācellari? p̄fior? doct? et theologie p̄fior? et famos?

III

I Consilium pylanum . in quo inchoata fuit materia de modo in
ueniendi vniouis vbi duo deponunt de papa et t̄ci? insti
tuitur . et fit scissura p̄ior p̄iore . quia non preualuit exequi
bonum quod decreuerat

Gre
gorius . xij
annis . xij

Alex
ander . v .
annis . j .

6603

IIII

Iste alexander electus fuit in consilio pyla
no dictus prius petrus de candia Et scisma
hic scismati additur . quia tres de papatu
contendebant

1202

Iste gregorius tome fuit electus in locum jmoceacij . antea
vatus angelus de comijs Cessit in consilio constancienfi

Iste sigismundus fuit rex hungarie vir p̄p̄ianissimus et v̄banus • adeo deuotus vt meruerit canonizari vt pie creditur • **H**ic afflicte eccl̄ie ac pene desolata sua mirabili sapia et industria succurrit • **N**ec i aliquo sibi suisq; pep̄cit donec eā ad plenā v̄mionē reuocass̄ **C**ontra t̄burcos infideles • ir • bella habuit vbiq; triūphās **E**lect⁹ ē aut̄ anno • 1209 • cū iā p̄p̄ij ānis regnass̄ i hūgaria • et coronat⁹ ē ab eugenio **H**ic carolo theodoro • astancio ottone • ceterisq; p̄ncipib; optimis potēti et v̄tute si minor fuit

Imp̄atores

II

Ladislavus rex a ducibus iohannis pontificis in regni finibus profligat⁹ tot⁹ inq̄t regni potestatem in manibus habet si vti victoria sciet

Anni mundi

6613

Pp̄e

III

Anni christi

1512

Iste iohannes successit al exand̄o et p̄mo bene inchoavit pro v̄mione • et fuit in concilio constanciē • et obtulit cedere papatui • **S**ed post dep̄auatus latenter fugit tamen nichil sibi profuit • quia tandem captus • coacte cessit • ip̄cum factus cardialis **S**epulcrus in florentia

Bohemia vastatur atrociter per sigismundū & p̄ncip̄s alemannie propter heresim
hussitarum **E**t quoq; contra eos predicatur

Cleue comitatus fit ducatus anno dñi. 1524. in consilio constanciensi. **E**t adolphus
primus dux ducatum suum in castris fortalicis et fossis egregie muniuit **M**onasterium
cathusienfis vulgariter op der groene. a s regine celi crexit et pulcherrime consum

mauit. **D**ucem mōtū et nepotem ducis geltrie cum magna comitiua illustrium comi
tum nobilium et baronum bello stravit in campo. cliuensis camera appellato **E**t plu
ra notabilia egit. **D**epulsus in monasterio p̄fato

Consilium constanciense magnum in quo fides christiana que iam pluribus annis
vacillauerat fortiter reparatur. **I**bi scilicet pestimum. et. annorum terminatum est
Ibi damnantur hereses. **E**t duo heresiarche. s. iohannes et iheronimus incendio
suffocati sunt **M**ulta bona ibidem instituantur. **I**bi presertim determinatum est. q
consilium legitime congregatum representans ecclesiam vniuersalem. habet potes
tatem a xpo immediate **C**ui omnis status etiam papalis obedire tenetur i hijs que
sunt ad reformationem generalem ecclesie. s. in fide et moribus tā in capite q̄ in
membris. **I**tem q̄ deinceps consilium de decennio. in decennium debeat celebrari **I**
Sabandie comitatus fit ducatus in consilio constanciensi. eo tempore quando co
mes cliuensis dux factus est

IIII

Iste martinus fuit electus per consilium constanciense de positis tribus predecessori
bus suis contenditibus. **E**t sic rediit vniū diu desiderata. **H**ic fuit papa potentis
simus super omnes diues: et iusticiarius magnus. **P**lateas et stratas publicas seci
ras reddidit. **H**ereticos deleuit **M**ulta bona fecit cooꝑante sibi melite sigismundo
ip̄atore. **P**ro etiā sancta reuerenda multos thesauros cōgregauit. **S**ed morte puen
t⁹ res impedita fuit **C**onsiliū etiā in basilea breuiter ante mortē mādauit cōgregari

Francia que vsq; nūc floruit incipit deficere. **C**eciderūt em̄ fr̄ci misabiliē in afflictū
 atra thurcos ppter eorū superbiam. q; cōsiliū sigismundi refutabant. vbi dux bur-
 gundie capitur alijs interfectis. **Q**ui liberatus multas guerras francis intulit. ocoo
 cuius multus sanguis christianorum fusus est

Imperatores II

Regnum francie olim florentissimū. p; heinricū regem anglie misabiliē vastatur
 ultra modū. **I**dem heinricus quietis diebus ac delicijs nō otē? post q; alios afflig-
 it. nō sine suorū lactura gaudi infelicitē morbo pessimo moritur. **J**ohānes quoq; dux
 burgundie idem regnū francie eque lacerauit qui post in francia traitorie occiditur
 quod infinitorum malotum fuit ocoo. **T**andem cardinalis sancte crucis. ordinis
 carthusienj pacis modum inter eos repperit. sed ab anglis non recipitur III

Johannes dux burgundie in cōspectu regis francie occiditur traitorie statim pst
 treugas cum simul venerabile sacramentū in vna diuisa hostia sumphissent. **V**nde
 multa mala sequuntur. **P**hilippus em̄ eius filius cum adiutorio regis anglie totā
 fr̄ciam depopulauit. **P**aris? cepit. et regem ad vltimū exterminū pfugauit

• Anni mundi 6673

III

Pape

• Anni christi 1429

Iste eugenius mortuo martino. pacifice in vrbē electus fuit. et verus papa habi?
 Post breuiter de roma expellit. et nudus fugit. **P**ostea cōsilio basilienj citatus deponit
 non cōparēs. **S**ed non curauit. **V**nde scisma orit̄ quod ad eius mortem vsq; durauit
Eiūs fautores eum magnis laudibus p̄tulerunt. aduersarijs eius sibi detrahenti-
 bus. **I**pse fuit vir abstracte vite fr̄atricella et bone fame. **R**omam recuperauit venetoz
 fretus auxilio. **E**t post maiore obedienciā habuit. **G**abriel em̄ primo vocabatur

Iste albertus fuit dux austrie et gener sigismundi. Et ideo assumptus fuit in regem bohemie et hungarie quia filiam eius unam in uxorem habuit. Sic in regem alemanie electus fuit cuius vita et fama laudibus redolere. sed statim intorquatus obiit. Voluit tamen aliqui quod dissenteria siue diarria correptus interierit. Afferbat enim populus orbem tanto principe non fore dignum.

Albertus
dux austrie
electus anno
1238 a
i.

II

Tres soles visi sunt in celo et sequitur malum triplex. Scilicet regim. ecclesie tripartitum. videlicet pape. concilij. et neutralitatis. Concilium Basiliense in quo multa bona pro reformatione ecclesie fuerunt instituta in capite et in membris. Bonum habuit principium sed finem humilem et tribulationibus plenum. quia nichil profecit. Nec unam partem de papatu contentem corrigere potuit quous concilium constanciense quod multo minoris auctoritatis nec confirmatum fuit. tres de papatu contendentes elecit. et quartum instituit. III

Sed na. prius. eccie fuit inter eugenium et felicem. et duravit annis xvi. Causa fuit satis nova. nec ante hec tempora visa. quia concilium basiliense deposuit eugenium unicum et indubitatum papam. eo quod non servaret decreta concilij constanciense ut asserbatur. nec obedire curavit concilio basiliensi. asserens magis contra debere fieri. 6633

Unde oritur grandis altercatio. Et de hac materia quod scribendum sit pro vel contra usque hodie non est concordatum. Vna parte concilium pape. et altera papam concilio preferere. IIII

Felix
dux sabaudie
electus anno
1239 a
i.

1239

Iste felix fuit dux sabaudie. princeps devotus et senex. Vixit filios filiorum suorum. Sic cum iam celebem vitam duceret in papam electus est Anno dñi. 1234. a concilio basiliensi. deposito eugenio. Et fuit scisma longum. et habuit magnam obedientiam. quia subintravit neutralitas. quam theodericus de moesa archiepiscopus colonienus primitus didit inuenisse. Tandem defuncto eugenio cessit nicolao favore unionis. factus legatus francie. et cardinalis subimanus. Sic antea dictus erat Amodeus.

¶ Ille fredericus dux austrie electus in regem alemanie diu distulit coronari a papa propter scisma. Tandem ymone facta gloriose coronatur in urbe a nicolao papa vir utiq; pacificus et quietus et pacencie singularis. nec obiens cietum. Filiam regis portugalie duxit in uxorem

¶ Imperatores II

¶ Lydwit virgo sancta in hollandia fuit que mirabili in firmitate diu detenta vniuersaliter in toto corpore patitur

¶ Ludouicus arelateſis epſ cardinalis moritur vir sancte vite ac mite pacencie miraculis choruscans. Columnna fuit basilieſis concilij cui diu preſedit III

¶ Bernardinus frater minor qui reformationem ordinis minorum inchoauit moritur. miracul choruscans. Eius festu e. xx. maij

¶ Johannes de capistrano frater minor discipulus bernardini itaſi pſ eius obitu reformationi pſuit. Clar et miraculis Obijt IIII

Anni mundi 6693 anno. 1546. habita victoria contra thucos

¶ Pape

Anni christi 1599

¶ Bella plura in diuerſis mundi partibus diu durant In westualia. pruscia flandria anglia. romania. lucania maguntia &c Et preapue in anglia strages grandis

¶ Triginta ferme Theucroꝝ milia inter adrianopolim danubiumq; a christianis sunt cesa in qua pugna Ladislaus pannonie rex et iulianus Cesaris dyaconus Cardina lis et in eo bello pontificis pro christi nomine interierunt

Alfonsus rex in obsidione plumbini maritimi oppidi supra tres menses fatigatus cum ex suis multos amisisset et ceteri labore et estu maxima ex parte languidi imminente populi florentini exercitum in romanum solum reduxit: unde suorum quamplurimis egestate et milicie tedio propinquantius abeuntibus neapoli parum ipse nauigat

Constantinopolis ciuitas impialis grece capitur a thurcis traditorie. Quidam n. ianueni eam thurco tradidit. quem iuxta promissum regem de super constituit. et die II quarta decollari fecit. Et fit planctus magnus in ecclesia et timor grandis. Ibi plures christiani trucidati. Et innumerales venditi sunt. Imperatoris constantini politani cadaver mortuum iussu thurci decapitatur. Cum tota pene fides in grece occubuit

6643

III

1242

Nicolaus electus in urbe defuncto eugenio et in eius loco adhuc pendente scisma paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus vniuersis quod vite humilis nativitas ita preualeret contra tantum ducem sabandie. qui multis pene christianitatis principibus conuersus erat. Quo felice cedente ita in unio facta est. hic papa fuit magnus theologus. sensu loquax. ad queuis. agenda agilis. Multa dicta edificia restaurauit. Romae grande murum in castrum palatii ostendit et muros urbis in metu thurcorum reformauit

Impetatores

¶ Pueri ad sanctum michaelem peregrinatur et ceterum magno zelo viam longam ad mare britannicum. Et timebant multi timentes eos spiritu malo agitari. Sed non diu duravit. Fuit autem anno domini. 1248. 11

¶ Terremotus maximus in neapoli fuit et locis vicinis anno precedenti et perierunt valde multi. II

¶ Festum transfigurationis domini instituitur a calisto. pro gratiarum actione victoriae miraculose contra thurcos in hungaria habite anno. 1248

¶ Victoria miraculosa celestis datur christianis in hungaria trans danubium contra thurcos magnam qui multos perdidit et fugit turpiter metu hostium paullus cum eum nemo persequeretur ibi frater iohannes de capistrano fuit pater qui christianos hortabatur. absequendum fugientes infideles. et fuit victoria dei magna. Videbant enim thurci multitudinem magnam eos insequentem quod nos pietatis divina ita ordinatum existere potius credimus. Accidit anno domini. 1248. III

Anni mundi

Dap

Anni christi

cali
tus 3 cathe
lanus a. 3
m. v

¶ Iste calixtus vir senex et grandaeus statim post electionem infirmatur. quare zelum non potuit perficere quem contra thurcos concepit. moris preuentus Electus est anno. 1244. Et moritur anno. 1248

Styria puella in westphalia i opido ham aperta stigmata passionis
dñice habuit in manibus et pedibus ac latere. **P**ost spatium autē
xy. hebdomadarum ea .xij. viris notabilibus ostendit predicans eis II
quatenus post duas horas reuertantur et ea non inuenirent. **Q**uod
ita accidit iuxta opinionem vlgarem

Leodium ciuitas cathedralis per carolum ducem burgundie
capitur demoluntur edificia et muri ciuitatis exceptis eccis
et earum attinentijs. occisis viris et mulieribus ciuibus q̃
pluribus. alijs in alueum mose submersis. alijs captiuis
abductis. quod accidit anno. 1268.

III

Iste paulus prius dictus petrus bar
bus. venit fuit. cardinal sci marci
et sobrinus Eugenij. iij. q̃ ei? auunculus?
eāt eūq; cardiale fecit. **H**ic plūbū pa
pale etia more solitū mutauit. **E**lectus
fuit in papam anno. 1262. mens au
gusti die. xxvij.

IIII

Iste prius prius vocatus enneas eligē anno. 1242. **S**enej fuit vir eloquentiss. orator
et poeta laureatus. prius ipialis cancellarie supintēdēs loco cancellarij. **H**ic p̃ cōcilij ba
siliens quēdā tractatū edidit de auctoritate cōcilij. quē postea factus papa subtiliter
retractauit. **P**assagiū etia thucos ordinauit. laboribus et solertia multis. et p̃sonaliter
comitatu incesse decreuit. **V**eniēs autē anchonā. vbi classis disposita erat. et p̃cipis
ducem burgun et alios principes q̃ adiumento venire spoponderat. non comparituros
cōcepto exinde dolore nō diu post moritur. Relinquēs ibi classē cū suis cōmilitonibus
quos adduxerat. in urbem relatus. et sepultus est in eccia sancti petri